კოკოითი აღიარებს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას?! A2

უფასო იურიდიული კონსულტაცია A8

მონოპოლიის ყველაზე საშიში ფორმაა მონოპოლია ინტელექტზე B6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი | ხუთშაბათი, 11 ნოემბერი, 2004 წელი. №268 (817) | ფასი 50 თეთრი

ეკონომიკა

გინდათ სარფიანი სამსახური... მიიტანეთ მერიაში 10 000

სამარშრუტო ტაქსების ბიზნესში ყოველწლიურად მინიმუმ ისეთი ათი მილიონი ლარი ტრიალებს, რომელიც საერთოდ არსად ფიქსირდება.

A4

უცხოეთი

პირველი ცვლილებები ვაშინგტონში

ის, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ საკადრო ცვლილებები გარდაუვალი იქნებოდა, ყველასთვის ნათელი იყო და ამისთვის მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ჯორჯ ბუში შეინარჩუნებდა თუ არა თავის თანამდებობას. ბუშის ადმინისტრაციას ყველაზე ერთგული პოლიტიკოსები ტოვებენ.

A5

სამართალი

დავით მირცხულავა ბრალდებების გაბათილებას სასამართლოზე ცდილობს

"დავით მირცხულავას სასამართლო პროცესი ისტორიულია. სწორედ ისტორია იტყვის თავის სათქმელს ჩემი ბრალდების საქმეზე. ყველამ დაიმახსოვრეთ ჩემი სასამართლო პროცესი "

A7

იურიდიული ოფისი „გაპი"
და გაზეთი "24 საათი"

ახორციელებენ პროექტს, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს მოსახლეობისათვის სამართლებრივი დახმარება.

A7-A8

ამინდი

	11/11	12/11
თბილისი	16	18
ქუთაისი	22	22
ბათუმი	24	23
სოხუმი	21	20
ფოთი	24	23
თელავი	13	17
ზუგდიდი	23	22
გორი	13	16
ახმეტა	14	17
ჭიათურა	18	19
გაგრა	19	19
სამტრედია	23	23

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8000
ევრო	2.3242
გირვანქა სტერლ.	3.3428
რუბლი	0.0628

ისინი ერთმანეთს ყმაწვილობაში ადანაშაულებენ

ხელისუფლება და ოპოზიცია ერთმანეთის შესახებ

"ოპოზიცია სუსტია, ჩვენ მას სემინარებს ვერ ჩავუტარებთ!" - ამ სიტყვების ავტორი, ნოდარ გრიგალაშვილი, საპარლამენტო უმრავლესობის წევრია და როგორც ხელისუფლების წარმომადგენელი, საკმაოდ თავდაჯერებულად გამოიყურება. ოპონენტებზე კბილის გაკვრა არც ოპოზიციონერ ლევან ბერძენიშვილს უჭირს: "ბავშვების ხელისუფლებისადმი მამაშვილური დამოკიდებულება გვაქვს. როცა ბავშვები აშავებენ, ჩვენ იძულებული ვართ, მათ შენიშვნები მივცეთ." ლევან ბერძენიშვილის ყოფილ თანაპარტიელს რომან გოცირიძეს (ამ შემთხვევაში გოცირიძე საინტერესო რესპონდენტია, რადგან მან რამდენიმე თვის წინ გააკეთა არჩევანი და ოპოზიციაში გადასვლას ხელისუფლებაში დარჩენა ამჯობინა) თუ დავეკითხებით, პირიქით, ოპოზიციაა არასრულწლოვანი, ოღონდ - შინაგანი განვითარებით. გოცირიძის მტკიცებით, "დღევანდელი ოპოზიცია საყმაწვილო სენითაა დაავადებული". პოლიტოლოგი გია ნოდია არც ერთ მხარეს არ სწყვეტს გულს, მისი თქმით, პრობლემები ხელისუფლებასაც აქვს და ოპოზიციასაც.

ვერიკო თევზაძე

"სისუსტე ოპოზიციის ერთი მხარეა, - დასძენს ბატონი ნოდია, **- არ არსებობს ძლიერი ოპოზიციური პარტიები, გაერთიანებები და ლიდერები. მეორე პრობლემა ის არის, რომ ოპოზიციას არ აქვს ე.წ. მესიჯი, ანუ მთავარი თემა, რომლის გარშემოც იგი მხარდაჭერას მოიპოვებდა. დღევანდელმა ოპოზიციამ არ იცის, რა გზით, რა პრინციპით დაუპირისპირდეს ხელისუფლებას."** გია ნოდიას აზრით, ამის მიზეზი გახლავთ ის, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ არ არსებობენ იდეოლოგიაზე დამყარებული პარტიები. ისინი, როგორც წესი, პოლიტიკურ კონიუნქტურას მისდევენ. ჯერჯერობით კი, ახალი პოლიტიკური კონიუნქტურა გამოკვეთილი არ არის.

უმრავლესობის წევრი ნოდარ გრიგალაშვილი ბოლომდე ხელისუფლების ერთგული რჩება და ოპოზიციის სისუსტის მთავარ ნიშნად სწორედ რომ ხელისუფლების წარმატებებს და სიძლიერეს მიიჩნევს:

გაგრძელება A3 გვერდზე

პარლამენტი დეკემბრამდე ახალ ცესკო-ს დააკომპლექტებს

თამარ მჭედლიშვილი

გუშინ პარლამენტის იურიდიულმა კომიტეტმა, ხმათა უმრავლესობით, მხარი დაუჭირა თავის მიერვე ინიცირებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს, რომელიც საარჩევნო ადმინისტრაციების დაკომპლექტების წესს ეხება. უახლოეს სხდომებზე პარლამენტი ამ ცვლილებებს პირველი მოსმენით მიიღებს. თანაც, საარჩევნო კოდექსში ცვლილებების შეტანა პირველ დეკემბრამდე უნდა მოესწროს, რადგან სწორედ ამ დღიდან მოქმედ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას უფლებამოსილება უწყდება.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ყრილობა პარტიის მანდატების დახევით დამთავრდა

დელეგატების სიის გამოცხადებამ დარბაზში ხმაური გამოიწვია.

ზვიად რუაძის ფოტო

ზვიად რუაძე
კახეთიდან

გუშინ სახელისუფლებო პარტიის გურჯაანის რაიონული ორგანიზაციის რიგით მესამე ყრილობაზე პარტიის ათობით წევრმა დემონსტრატიულად გადახია მანდატი. ყველაფერი კი 22 ნოემბერს დაგეგმილ სახელისუფლებო პარტიის რიგით პირველ ყრილობას უკავშირდება.

კახელ "ნაციონალებში" განხეთქილება ჯერ კიდევ მაისში, თელავის ორგანიზაციაში დაიწყო. მაშინ დაპირისპირება სავარძლებისთვის ბრძოლას უკავშირდებოდა. თუმცა, მოვლენები აქ მალევე ჩაწყნარდა. თელავის მსგავსად, სულ მალე ბზარი პარტიის გურჯაანის ორგანიზაციაშიც გაჩნდა, ამის მიზეზი კი "ნაციონალების" რაიონული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი სოსო კარდენახიშვილი გახდა. როგორც ორად გახლეჩილი სახელისუფლებო პარტიის წევრები ამბობდნენ, კარდენახიშვილი მათ ინტერესებს არასდროს ითვალისწინებდა, მათ მაგივრად კი წინა პლანზე აყენებდა საკუთარ ნათესავებს, რომლებსაც რევოლუციაში არანაირი წვლილი არ მიუძღვოდათ. კარდენახიშვილის ქმედებამ კი ზღვარს მას შემდეგ გადააჭარბა, როცა მან გამგებლის მოვალეობა შეასრულა და რაიონის თავკაცის მოადგილედ საკუთარი სიძე - ვანო ელიზბარაშვილი დანიშნა. ამის გამო, იოსებ კარდენახიშვილს თანაპარტიელებმა რაიონის გამგეობის ფოიეში ერთი-ორი უთავაზეს კიდეც, მაგრამ... გუშინდელმა პარტიულმა ყრილობამ ყოველგვარ ზღვარს გადააჭარბა.

ყრილობა, როგორც ძველად სჩვეოდათ, ახალი ხელისუფლების ქება-დიდებით დაიწყო. ყოველ ფრაზას დარბაზში ტაშის გრიალი და ოვაციები მოსდევდა.

გაგრძელება A3 გვერდზე

წლისთავზე გაფორმებული რევოლუციური პარტია

თამარ ასათიანი

22 ნოემბერს, ვარდების რევოლუციის წლისთავზე, სპორტის სასახლე საკმაოდ პომპეზურ პოლიტიკურ ღონისძიებას უმასპინძლებს. სწორედ ამ დღეს "ნაციონალური მოძრაობა" და "დემოკრატები" უკვე ოფიციალურად, პოლიტიკურად გაერთიანდებიან და დღემდე მმართველი, თუმც იურიდიული სტატუსის არმქონე პარტია უკვე დოკუმენტურად გაფორმდება.

საინტერესო დეტალი: თავდაპირველი ვერსიით, მმართველი პარტიის სახელწოდება "ნაციონალური მოძრაობა - დემოკრატები" უნდა ყოფილიყო. თუმცა, როგორც გუშინ გაირკვა, იგი "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" სახელს შეინარჩუნებს. ეს კი ნიშნავს, რომ პოლიტიკური ლექსიკონიდან საბოლოოდ გაქრება სიტყვათა კომბინაცია "გაერთიანებული დემოკრატები".

რაიონული ორგანიზაციები ყრილობის დელეგატების შერჩევით არიან დაკავებული. ზოგან პარტიული კონფერენციები უკვე გაიმართა. ზოგ რაიონებში კი ასეთი თავყრილობები უახლოეს დღეებში ჩატარდება.

მართალია, რამდენიმე რაიონში "ნაციონალებმა" და ყოფილმა "დემოკრატებმა" საერთო ენის გამოძებნა ვერ მოახერხეს და ლოკალურ დაპირისპირებებს ბოლო არ უჩანს, ამის აფიშირებას პარტიის ცენტრალურ ოფისში ერიდებიან. მით უფრო, რომ მმართველი პარტიის ელიტას ყველგან

გაგრძელება A2 გვერდზე

იწყება ხელმოწერის კამპანია გაზეთ "24 საათზე"

იკითხეთ "24 საათი" და თქვენ გექნებათ პოზიცია!

რედაქციის მისამართი:
ვაჟა ფშაველას №45
ტელ: 20 24 24

ხელმოწერის ფასები:

1 თვით 13 ლარი;
3 თვით 39 ლარი;
6 თვით 78 ლარი;
ერთი წლით 156 ლარი.

ყურადღება!

თუ ხელშეკრულება გაფორმდება უშუალოდ რედაქციასთან, ხელმომწერი მიიღებს შემდეგ შეღავათებს:

6-თვიან ხელმოწერაზე 10 პროცენტი ფასდაკლება, ანუ 78 ლარის ნაცვლად, 70,20 ლარი; ერთწლიან ხელმოწერაზე 20 პროცენტი ფასდაკლება, ანუ 156 ლარის ნაცვლად, 124,80 ლარი.

A2 ამბები | A3 პოლიტიკა | A4 ეკონომიკა | A5 უცხოეთი | A6 საზოგადოება | A7 სამართალი | A8 პროექტი

B2 რევიუ | B3 რევიუ | B4 სპორტი | B5 სპორტი | B6 თვალსაზრისი | B7 სხვადასხვა | B8 სხვადასხვა

კოკოითი აღიარებს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას?!

ნინო გომართელი

სამაჩაბლოში ვითარება დაძაბულია - მერამდენედ იმეორებს კონფლიქტების დარეგულირების საკითხში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი გიორგი ხაინდრავა. მან გუშინ გამართულ მთავრობის სხდომაზე 5 ნოემბერს სოჭში გამართული შეხვედრის შედეგებისა და მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენებას 45 წუთი მოანდომა.

მისი განმარტებით, ყველაფერი კეთდება, რომ შესრულდეს მიღწეული შეთანხმება, რომელიც კონფლიქტის ზონის სრულ დემილიტარიზაციას ითვალისწინებს. დგინდება გრაფიკიც, რომლის მიხედვით 20 ნოემბრამდე კონფლიქტის ზონა უნდა დატოვოს რეგიონში მყოფმა ყველა შეიარაღებულმა ფორმირებამ და მძიმე ტექნიკამ, გარდა სამშვიდობო ძალებისა. ამავდროულად საქართველოს ხელისუფლება იღებს ვალდებულებას, რეგიონის მოსახლეობა ზამთრისათვის ყველა საჭირო პროდუქტით უზრუნველყოს.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ზურაბ ჟვანიას მითითებით კი, ცხინვალის რეგიონში უახლოეს მომავალში ქვანახშირს შეიტანენ და ყველაფერი გაკეთდება იმისათვის, რომ მოსახლეობამ გამოსაზამთრებლად შეშის მომარაგება შეძლოს.

პრემიერს, ასევე, აუცილებლად მიაჩნია კონფლიქტის ზონის დემილიტარიზაცია და რეგიონში უსაფრთხო სატრანსპორტო მიმოსვლის უზრუნველყოფა.

სოჭში მხარეებს შორის მიღწეული შეთანხმების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, გიორგი ხაინდრავა მთელ პასუხიმგებლობას ოსურ მხარეს აკისრებს.

მისი თქმით, რეგიონის სრული დემილიტარიზაციის შესახებ შეთანხმებას უშუალოდ კოკოითმა მოაწერა ხელი და თუ ეს შეთანხმება არ შესრულდება, პასუხისმგებლობაც მასვე უნდა დაეკისროს, ვინაიდან **"ის ერთადერთი ადამიანია, რომელიც კონფლიქტის ზონაში ოსური მხრიდან სიტუაციას რეალურად ფლობს".** გიორგი ხაინდრავა კონფლიქტის ზონაში ქართველი ძალოვანებისა და სხვა სახელმწიფო სტრუქტურების კოორდინირებული მოქმედების აუცილებლობაზე საუბრობს. **"ჩვენ უნდა ვიმოქმედოთ კოორდინირებულად და შეთანხმებულად, რათა ოსურ მხარეს რაიმე პრეტენზიების გამოთქმის საშუალება არ მივცეთ,"** - განაცხადა მან.

სახელმწიფო მინისტრის თქმით, დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ როგორ შუქდება მოვლენები, რომელიც ცხინვალის რეგიონში ვითარდება. საუბარია 9 ნოემბერს ცხინვალის რეგიონში მომხდარ ფაქტზე, როდესაც ნაღმებზე ბავშვები და ერთი ზრდასრული ადამიანი აფეთქდა. აფეთქების შედეგად ეს უკანასკნელი დაიღუპა, ბავშვები კი დაიჭრნენ.

აღნიშნული ფაქტი სახელმწიფო მინისტრმა თავადვე მიმოიხილა და განაცხადა, რომ ამ შემთხვევასთან დაკავშირებით ქართული საინფორმაციო საშუალებებით ხმამაღალი განცხადებები გაკეთდა. კერძოდ ის, რომ ნაღმები ოსების მიერ იყო დადებული.

გიორგი ხაინდრავას თქმით, ჯობს, მსგავსი განცხადებების გაკეთებისაგან თავი შევიკავოთ მანამ, ვიდრე არ იქნება მსგავსი ფაქტები სრულყოფილად შესწავლილი.

მინისტრმა მიუთითა, რომ საერთოდ გასარკვევია, რა უნდოდა საცხოვრებელ ეზოში, სადაც ბავშვები თამაშობდნენ, ნაღმს.

ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლება კი ტაქტს და ზომიერებას არაფრად აგდებს. კოკოითის მთავრობა კიდევ ერთხელ გამოეხმაურა გორის რაიონის სოფელ ძევერაში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ რეზერვისტთა ბატალიონის წვრთნის დაწყებას და ეს ფაქტი ომისთვის მზადებად შეაფასა. როგორც თვითაღიარებული რესპუბლიკის საგანგებო სიტუაციათა და თავდაცვის სამინისტროს განცხადებაშია აღნიშნული, **"საქართველოს ხელისუფლებამ იმ ქართული სოფლებიდან დაკომპლექტებულ რეზერვისტებს, რომლებსაც სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა დროებით ვერ აკონტროლებს, ომისთვის მზადების დავალება მისცა".**

განცხადებაში, ასევე, ნათქვამია, რომ აღნიშნულ ტერიტორიაზე იმყოფებიან უცხოელი სამხედრო ინსტრუქტორებიც, რომლებიც რეზერვისტებს წვრთნიან.

ამასთან ედუარდ კოკოითი რუსულ გაზეთ "იზვესტიას" ინტერვიუს აძლევს:

"ზურაბ ჟვანია საქართველოს ხელისუფლებაში ის ფიგურაა, რომელიც საკითხის მშვიდობიანი გზით მოგვარების მომხრეა. ჩვენმა შეხვედრამ აჩვენა, რომ იგი კომპრომისებისთვის მზადაა. ჩვენ კმაყოფილი ვართ სოჭში გამართული შეხვედრით, მაგრამ ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად მზადაა საქართველოს ხელისუფლება, მიღწეული შეთანხმებები შეასრულოს. ჩვენ მზად ვართ პოლიტიკური დიალოგისთვის, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ვაპირებთ დავთმოთ პოზიცია."

რაც შეეხება საქართველოს შემადგენლობაში სამხრეთ ოსეთის სტატუსს, რის შეთავაზებასაც საქართველოს ხელისუფლება აპირებს, ედუარდ კოკოითი ამბობს: **"ჩვენ მომხრენი ვართ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის(?), მაგრამ სამხრეთ ოსეთი საქართველოს რესპუბლიკასთან არანაირ კავშირში არაა - ის არ არის ასახული კონსტიტუციაში. სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა არსებობს და ამას ანგარიში უნდა გავუწიოთ. თავად ფაქტი, რომ ჩვენთან მოლაპარაკების მაგიდასთან სხდებიან და ხელს აწერენ დოკუმენტებს, უკვე აღიარებას ნიშნავს".**

ნინო ბურჯანაძემ ქართული კულტურის "მფარველები" პარიზში მონახა

გიორგი ასანიშვილი

პარლამენტის თავმჯდომარის ძალისხმევით, იუნესკო და საფრანგეთის სენატი ჩვენს ისტორიულ და კულტურის ძეგლებს "მფარველობას" გაუწევენ. იუნესკოს გენერალურ მდივანთან კოიძირო მაცურასთან შეხვედრის დროს, ნინო ბურჯანაძემ, სხვა თემებთან ერთად, უნიკალური ქართული ხელნაწერების გადარჩენის საკითხიც წამოწია, რომლებსაც სერიოზული საფრთხე ემუქრებათ იმის გამო, რომ მათი ნორმალური შენახვისთვის აუცილებელი ელემენტარული პირობებიც კი არ არსებობს.

იუნესკოს ხელმძღვანელი გაგებით მოეკიდა საქართველოს პარლამენტის სპიკერის თხოვნას და დაავალა თავის თანაშემწეებს, რომ შექმნილიყო სამუშაო ჯგუფი, რომელიც VIII-XI საუკუნეების უნიკალური ხელნაწერების ბედზე იზრუნებდა, პირველ რიგში კი ამ საქმისთვის სახსრების მოძიებას დაიწყებდა.

პარლამენტის სპიკერი კმაყოფილებით აღნიშნავს, რომ კოიძირო მაცურას დავალება "ფრიადზე" შესრულდა და საკითხი, რომელიც სხვა დროს, ალბათ, უამრავ ბიუროკრატიულ ბარიერს წააწყდებოდა, ადგილიდან სწრაფად დაიძრა.

"ძალიან კმაყოფილი და ამაყი ვარ, რომ მოვახერხე ჩვენი ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან საკითხზე იუნესკოს ყურადღების ფოკუსირება. დახმარებას მალე მივიღებთ და ხელნაწერების გადარჩენის მთელი პროგრამის გაწერის შესაძლებლობა მოგვეცემა", - აცხადებს საქართველოს პარლამენტის სპიკერი.

ნინო ბურჯანაძემ იუნესკოს შეფი იმის თაობაზეც ჩააყენა საქმის კურსში, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებულ ქართული კულტურისა და ისტორიის ძეგლებს განადგურების საფრთხე ემუქრებათ. კერძოდ, შეგნებულად ზიანდება და იფხიკება ფრესკები, იკარგება და ნადგურდება უნიკალური ნივთები...

საერთაშორისო კონვენციის მიხედვით, ასეთ შემთხვევებში თანხა იმან უნდა გადაიხადოს, ვინც ძეგლებს აზიანებს, მაგრამ საქართველოს სინამდვილეში ასეთი მიდგომა არ გამოდგება, - ვინაიდან აფხაზეთი საქართველოს შემადგენელი ნაწილია, გამოდის, რომ თანხა ჩვენს თავს ჩვენვე უნდა გადავუხადოთ. ამიტომაც სთხოვა ნინო ბურჯანაძემ კოიძირო მაცურას, რომ, რადგან ოფიციალური თბილისი რიგ ტერიტორიებს ვერ აკონტროლებს, საერთაშორისო ექსპერტები ისტორიისა და კულტურის დაზიანებული ძეგლების მდგომარეობას ადგილზე გაეცნონ. პარლამენტის თავმჯდომარის თქმით, იუნესკოს გენერალური მდივანი მას ამ მიმართულებითაც შეჰპირდა დახმარებას.

კოიძირო მაცურას "ტოლს არ უდებს" საფრანგეთის სენატის თავმჯდომარე კრისტიან პონსელე. ნინო ბურჯანაძესთან შეხვედრის შემდეგ იგი გამოვიდა ინიციატივით, რომ სენატის დაფინანსებით შეიქმნას ჯგუფი, რომელიც საქართველოში ჩამოვა და ტურისტულ მარშრუტებში შესაყვან ძეგლებს შეისწავლის. ეს ჯგუფი ამ ძეგლების ინვენტარიზაციასაც ჩაატარებს და დაადგენს, რა არის საჭირო მათი აღდგენისა და რესტავრირებისთვის.

ევროკავშირის დაინტერესების კიდევ ერთი მაგალითი

კონფლიქტების გადაჭრა მხოლოდ მშვიდობიანი გზითა და თანამშრომლობის საფუძველზე უნდა მოხდეს. საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და სხვა სახელმწიფოების ფუნქცია კი კომპრომისების გამონახვაში დახმარებაა.

გოგიტა ბუხაიძის ფოტო

მიმდინარე წლის 9-11 ნოემბერს გერმანიისა და საფრანგეთის საგარეო უწყებების პოლიტიკური დირექტორები, მიხაელ შეფერი და სტანისლას ლეფევრ დე ლაბულე სამხრეთ კავკასიაში იმყოფებიან ვიზიტით. საქართველოში ჩამოსვლისას ისინი პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს, პარლამენტის თავმჯდომარეს ნინო ბურჯანაძეს, პრემიერ-მინისტრს ზურაბ ჟვანიას, სახელმწიფო მინისტრს კონფლიქტების დარეგულირების დარგში გიორგი ხაინდრავასა და ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანს გელა ბეჟუაშვილს შეხვდნენ. ვიზიტის ფარგლებში განხილულ იქნა საქართველოსა და ევროკავშირს შორის თანამშრომლობის საკითხები, 2004 წლის ივნისში, ევროკავშირის მიერ მიღებული "ახალი სამეზობლო პოლიტიკის" ჭრილში. ევროპელი სტუმრების უმთავრეს ინტერესს სამხრეთ კავკასიის რეგიონში უსაფრთხოების პრობლემები შეადგენდა.

მაღალჩინოსნებთან შეხვედრების შემდეგ გამართული პრესკონფერენცია საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა ქალბატონმა სალომე ზურაბიშვილმა გახსნა. **"საფრანგეთისა და გერმანიის საგარეო უწყებების პოლიტიკური დირექტორების ვიზიტი, ამ ფორმატით, საქართველოში პირველია, რაც ჩვენი ქვეყნის მიმართ ევროპის ახალი ინტერესის ნიშანია,"** - აღნიშნა მინისტრმა.

ევროპელი სტუმრების თქმით, ევროპა დიდადაა დაინტერესებული საქართველოში პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური განვითარებით, რადგან რეგიონში მისი, როგორც სტაბილურობის ფაქტორის როლი მართლაც დიდია. **"საქართველო წარმოადგენს ხიდს, რომელსაც პოზიტიური როლის შესრულება შეუძლია. მან უნდა შეიძინოს ის ინსტრუმენტები, რომელიც მას ევროპასთან დააკავშირებს",** - აღნიშნა სტანისლას ლეფევრ დე ლაბულემ. გერმანიის წარმომადგენლის მიხაელ შეფერის თქმით, ევროპაში უკვე განმტკიცდა აზრი ევროპის უსაფრთხოებისათვის კავკასიის სტაბილურობის დიდი მნიშვნელობის შესახებ. სწორედ ეს გახდა მიზეზი ერთი წლის წინ საფრანგეთისა და გერმანიის მიერ "ახალ სამეზობლო ინიციატივაში" კავკასიის ჩართვისა. რაც შეეხება სამხრეთ კავკასიისთვის მტკივნეული საკითხების, გაყინული კონფლიქტების პრობლემას, მისი მოგვარება მხოლოდ და მხოლოდ მშვიდობიანი გზითა და თანამშრომლობის საფუძველზე უნდა მოხდეს. კონკრეტულად, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის შემთხვევაში უდიდესი მნიშვნელობა გაერო-სა და ეუთო-ს ენიჭება. თუმცა, პირველ ყოვლისა, დაპირისპირებულ მხარეებს შორის დიალოგის გამართვა და კომპრომისის მონახვაა აუცილებელი. რაც შეეხება რუსეთის ფაქტორს, ერთსულოვანი იყო დამოკიდებულება, როგორც გერმანიისა და საფრანგეთის, ისე საქართველოს მხარისა - რუსეთი ზედმეტად არ უნდა ერეოდეს კონფლიქტში და, მით უმეტეს, არ უნდა ხდებოდეს მისი მხრიდან სეპარატისტული რეჟიმების წახალისება. **24 საათი**

"იუბილარი" სპიკერის მოსაზრებები აფხაზეთზე, "ფინანსურ ამნისტიასა" და საარჩევნო კანონმდებლობაზე

გიორგი ასანიშვილი

გუშინ ნინო ბურჯანაძის სპიკერობის სამი წელი შესრულდა. პარლამენტის თავმჯდომარემ "იუბილე" გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეციალურ წარმომადგენელთან ჰაიდი ტალიავინთან შეხვედრით "აღნიშნა". მისი დასრულების შემდეგ უცხოელმა დიპლომატმა ჟურნალისტებთან კომენტარის გაკეთება არ ისურვა და ამიტომ, მასმედიის ცნობისმოყვარეობის დაკმაყოფილება მის ნაცვლად აც "იუბილარს" მოუხდა.

ნინო ბურჯანაძის განცხადებით, ჰაიდი ტალიავინთან მისი საუბრის ძირითადი თემა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში დღეს არსებული მდგომარეობა იყო. პარლამენტის თავმჯდომარის თქმით, საერთაშორისო ინსტიტუტების ძალისხმევა დღეს, ძირითადად, იმისკენ არის მიმართული, რომ "აფხაზეთში არ მოხდეს კონფლიქტის ინსპირირება და ვითარების აფეთქება, რაც არც ქართული მხარის ინტერესებში შედის".

"ჩვენ ყველანაირად ვეცდებით, რომ საქართველო რაიმე სახის პროვოკაციაში არ აღმოჩნდეს ჩათრეული", - აღნიშნავს საქართველოს პარლამენტის ლიდერი.

მისივე თქმით, კონფლიქტის დარეგულირების საკითხში რაიმე პროგრესის მიღწევა ამ ეტაპზე ძალიან ძნელია, რადგან საარჩევნო გართულებების გამო, აფხაზეთში არ არსებობს მხარე, რომელთანაც მოლაპარაკებების გამართვა იქნება შესაძლებელი.

ნინო ბურჯანაძის განცხადებით, ვიდრე აფხაზეთში ვითარება არ გაირკვევა, მოლაპარაკებების პროცესის დაწყება ვერ მოხერხდება. პარლამენტის თავმჯდომარე პროგნოზის გაკეთებას ერიდება და მხოლოდ იმას შენიშნავს, რომ აფხაზეთში პოლიტიკური პროცესების შესაძლო განვითარებაზე საუბარი ძალიან რთულია.

■ ■ ■

ნინო ბურჯანაძეს მიაჩნია, რომ ე.წ "ფინანსური ამნისტიის" მიღება ქვეყნის ცხოვრებაში ახალი ათვლის წერტილი გახდება.

"რევოლუციური სულისკვეთება ძალიან კარგია, მაგრამ მას თავისი დრო და ადგილი აქვს. არ შეიძლება, ქვეყანა მუდმივად რევოლუციური განცდებით და ნაბიჯებით ცხოვრობდეს. დგება დრო, როდესაც ადამიანებს ნორმალურ კალაპოტში ცხოვრების საშუალება უნდა მიეცეთ", - აცხადებს პარლამენტის სპიკერი. ამასთან, იგი ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ "ფინანსური ამნისტია" არ შეეხებათ იმ უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირებს, რომელთა მიმართაც მოსახლეობას წლების განმავლობაში სერიოზული პრეტენზიები ჰქონდა, ხოლო იმ პირებს, ვისაც პოლიტიკური თანამდებობები არ ეკავა, მაგრამ კანონთან პრობლემები გააჩნდათ, დღევანდელი ხელისუფლება შეღავათს გაუწევს.

ნინო ბურჯანაძე იმასაც შეახსენებს საზოგადოებას, რომ "ფინანსურ ამნისტიას" მრავალჯერადი ხასიათი არ ექნება და ყოველი თაობა მას, მაქსიმუმ, ერთხელ "იხილავს".

■ ■ ■

პარლამენტის თავმჯდომარეს ვერაფრით აუხსნია, თუ რატომ ეწინააღმდეგება ოპოზიცია საარჩევნო ადმინისტრაციების პროფესიული ნიშნით დაკომპლექტებას.

"როდესაც ჩვენ ოპოზიციაში ვიყავით, ხოლო დღევანდელი ოპოზიცია თავს ოპოზიციას ეძახდა, მაშინ ერთად ვითხოვდით, რომ არჩევნების გაყალბების თავიდან ასაცილებლად, ცესკო პროფესიული ნიშნით დაკომპლექტებულიყო", - ახლო წარსულს იხსენებს ნინო ბურჯანაძე. მისი თქმით, საქართველოში ერთხელ და სამუდამოდ უნდა ჩამოყალიბდეს ისეთი საარჩევნო სისტემა, რომლის ნდობა ყველას ექნება - ხელისუფლების მხარდამჭერებსაც და ოპოზიციასაც.

კობა დავითაშვილმა ანაბრების თემა გაიხსენა

და ფინანსური აფიორის ორგანიზატორთა დასჯას ითხოვს

"კონსერვატორი" პარლამენტარები ე.წ "ფინანსურ ამნისტიას" კატეგორიულად ეწინააღმდეგებიან. კობა დავითაშვილის მტკიცებით, ასეთი ნაბიჯი მათთვის იდგმება, ვინც დღევანდელი ხელისუფლების "შავ სალაროში" დიდძალი ფული შეიტანა და ამის საფასურად, ხელშეუხებლობის გარანტიის მიღება სურს.

გიორგი ასანიშვილი

წარსულში ჩადენილი ფინანსურ-ეკონომიკური დანაშაულებების პატიება კობა დავითაშვილსა და ზვიად ძიძიგურს დაუშვებლად მიაჩნიათ და დღევანდელ მმართველ ძალას ხალხთან დადებულ "ხელშეკრულებას" შეახსენებენ, რომელშიც ნათქვამია, რომ "უკანონოდ მითვისებული ქონება და პრივატიზებული ობიექტები ხალხს უნდა დაუბრუნდეს".

"ნეტავ, ბენდუქიძეს თუ აქვს წაკითხული ეს ხელშეკრულება?" - აინტერესებს დავითაშვილს.

"კონსერვატორები" წერილით მიმართავენ გენერალურ პროკურორს, რომ "ფინანსური ამნისტიის" მიღებამდე, რამდენიმე პირის მიერ ხალხის ანაბრების მითვისების ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე აღიძრას.

"1992 წელს ედუარდ შევარდნაძე ხალხს ანაბრების გაორმაგებას დაჰპირდა, ბოლოს კი ისე გამოვიდა, რომ ამ აფიორით მხოლოდ ცალკეულმა პიროვნებებმა ისარგებლეს და გვარიანად მოითბეს ხელი," - აცხადებს კობა დავითაშვილი. მისი თქმით, აღნიშნულ აფიორაში ვანო ჩხარტიშვილიც მონაწილეობდა, რომელსაც "ფინანსური ამნისტიის" მიღების შემთხვევაში, თავისი **"უზარმაზარი ქონების გამომზეურების საშუალება მიეცემა".**

ჩხარტიშვილის გარდა, "კონსერვატორები" კიდევ რამდენიმე პიროვნებას ადებენ ხელს. გუშინდელ პრესკონფერენციაზე გაიჟღერა ზაზა სიორიძის, ანტონ ინგოროყვასა და ზეზვა ღუღუნიშვილის გვარებმა.

"ზეზვა ღუღუნიშვილმა ერთ-ერთ საგაზეთო ინტერვიუში თვითონვე ისაუბრა, როგორ იშოვა მილიონი - სესხად აიღო მილიარდი კუპონი, მოახდინა მისი კონვერტირება, ამასობაში კუპონი გაუფასურდა და ღუღუნიშვილსაც უზარმაზარი მოგება დარჩა," - ახლო წარსულში უშრომლად გამდიდრების ერთ-ერთ აპრობირებულ მეთოდზე საუბრობს კობა დავითაშვილი. მისი განცხადებით, ძალიან ადვილია იმ ხალხის ვინაობის დაგენა, ვინც კრედიტები აიღო და ინფლაციის წყალობით, მილიონები მოიხვეჭა.

კონსერვატორებს ერთი საკითხიც აინტერესებთ: როგორ აპირებს დღევანდელი ხელისუფლება შიდა ვალში აღებული მოსახლეობის ანაბრების უკან დაბრუნებას.

წლისთავზე გაფორმებული რევოლუციური პარტია

პირველი გვერდიდან

ჰყავს საკუთარი ინტერესებისა და "გენერალური ხაზის" გამტარებელი პერსონა (ძირითადად, გამგებლების სახით), რომელთა სიტყვაც გადამწყვეტი იქნება პარტიის დელეგატების შესარჩევად.

ჩვენი ინფორმაციით, "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" პოლიტიკური საბჭოს შემადგენლობა ასე გამოიყურება: **მაია ნადირაძე, ბესო ჯუღელი, აკაკი ბობოხიძე, გიგა ბოკერია, გივი თარგამაძე, ნოდარ გრიგალაშვილი, გია ხევიაშვილი, დათო ზურაბიშვილი, ზურაბ ჯგუბურია, გიგი წერეთელი, გია ნაცვლიშვილი, ბიძინა ბრეგაძე, მარიკა ვერულაშვილი, ხათუნა გოგორიშვილი, მიხეილ მაჭავარიანი, ედვარდ სურმანიძე, ელდარ შენგელაია, დავით ტყეშელაშვილი, გიორგი გაბაშვილი, ელენე თევდორაძე, მალხაზ ბეგიაშვილი, გიორგი არველაძე, დავით კირკიტაძე, ბეჟან კალანდაძე, გოჩა კუპრავა, ლევან მხეიძე, ვანო მერაბიშვილი, ზურაბ მელიქიშვილი.**

უკვე დასრულებულია პარტიის წესდებასა და რეგლამენტზე მუშაობა. თუმცა ამ დოკუმენტებს მხოლოდ პოლიტსაბჭოს მომავალი წევრები იცნობენ. ამავე დროს, არ არის გამორიცხული, პოლიტსაბჭოს შემადგენლობა ბოლო წუთს გადაიხედოს და რამდენიმე პარტიული ჩინოვნიკი ამ სიიდან ამოვარდეს. (როგორც ამბობენ, ერთ-ერთი აკაკი ბობოხიძე იქნება).

რაც შეეხება პარტიის გენერალურ მდივანს, წინასწარი ინფორმაციით, ამ პოსტზე, ჯერჯერობით, მხოლოდ გიორგი არველაძე მოიაზრება, თუმცა შესაძლოა, ყრილობამდე რამდენიმე დღით ადრე რამდენიმე ახალი კანდიდატურაც გამოჩნდეს (პოლიტიკოსთა გარკვეული ნაწილი ამ პოსტს პარლამენტის ვიცე-სპიკერს მიხეილ მაჭავარიანს უწინასწარმეტყველებს. მათივე მტკიცებით, მას "ნაციონალების" ჟვანიასეული ფრთაც დაუჭერს მხარს).

საგულისხმოა, რომ პარტიის მმართველ ელიტაში არ შესულა პარლამენტის თავმჯდომარის ნინო ბურჯანაძის არც ერთი თანაგუნდელი, რაც კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ ბურჯანაძე და მისი თანამოაზრენი ამ პარტიულ გაერთიანებაში არ შევლენ.

დაბოლოს: საპარლამენტო უმრავლესობის წევრები ყრილობაზე დელეგატების სტატუსით იქნებიან მიწვეული. ნინო ბურჯანაძის საპარლამენტო გუნდის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ ყრილობას, სავარაუდოდ, დაესწრებიან, მაგრამ პარტიაში გაწევრიანებას არ გეგმავენ.

მოკლედ

სამეგრელოდან 300-მდე რეზერვისტი მოემზადება

უახლოეს სამ-ოთხ დღეში საჩხერის რაიონში დაიწყება რეზერვისტთა ახალი ბატალიონის მომზადება, რომელიც სამეგრელოს რეგიონიდან იქნება დაკომპლექტებული.

10 ნოემბრეს საჩხერეში უკვე გაემგზავრა პირველი 48-კაციანი ჯგუფი. მის შემადგენლობაში არიან ზუგდიდის რაიონის საკრებულოსა და გამგეობის თანამშრომლები. სამეგრელოს რეგიონიდან ამ ეტაპზე სულ 300-მდე რეზერვისტი მოემზადება.

ცნობისთვის: რეზერვისტთა კიდევ ერთი ბატალიონის მოსამზადებელი ბანაკი 9 ნოემბერს გორის რაიონის სოფელ ძევერაში გაიხსნა. შემდგომში რეზერვისტთა ბატალიონი სამცხე-ჯავახეთის რეგიონიდან დაკომპლექტდება.

მედია-ნიუსი

ეუთო-ს დახმარება ტრეფიკინგის წინააღმდეგ

ეუთო-ს მისია საქართველოს მთავრობას ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შემუშავებაში დაეხმარება.

"ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლა ეუთო-ს ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს" - აცხადებს ეუთო-ს ელჩი საქართველოში როი რივი. მას იმედი აქვს, რომ საქართველოს მთავრობა და სამოქალაქო საზოგადოება ამ საკითხის გადასაწყვეტად ეფექტური სტრატეგიის შემუშავებას შეძლებენ.

12 ნოემბერს თბილისში გაიმართება კონფერენცია, რომელზეც სხვადასხვა სამინისტროები და ტრეფიკინგის საკითხებზე მომუშავე ორგანიზაციები საქართველოში ეუთო-ს მისიასთან ერთად ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის ახალი ეროვნული სამოქმედო გეგმის შემუშავებაზე იმსჯელებენ.

კონფერენციას დაესწრებიან საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს, საგარეო საქმეთა, იუსტიციის და შს სამინისტროების წარმომადგენლები.

ინტერ-პრესი

გამომცემელი რუსთავი 2 პრინტი. მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), ვახტანგ ნადირაძე (გამომშვები რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებები: დედაქალაქი - დავით მაღრაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბედია, სამყარო - ქეთევან სადღობელაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ რურუა, სტილი - ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა - ზაზა ფაჩუაშვილი, ბიზნესი - ნინო ნარჩემაშვილი, საბავშვო - ვალერი ჯინჭარაძე. ფოტო: ბესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე
კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, ლელა წიქარიშვილი, დავით გეგეჭკორი, დიმიტრი შალუტაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭანტირაძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

ყრილობა პარტიის მანდატების დახევით დამთავრდა

პირველი გვერდიდან

ვითარება მას შემდეგ დაიძაბა, როცა სხდომის გადამწყვეტი ეტაპი დადგა - დეპუტატ კარდენახიშვილს ის 42 დელეგატი უნდა დაესახელებინა, რომელიც თბილისში სახელისუფლებო პარტიის რიგით პირველ ყრილობას დაესწრებოდა. დელეგატთა სიის გამოცხადებას დარბაზმა გუგუნით უპასუხა; აქეთ-იქით გინებაც გაისმა. **"ეს ყველაფერი მოაწყო კარდენახიშვილმა, რომელმაც სუფრის დონეზე გადაწყვიტა დელეგატების საკითხი. მან იგნორირება გაუკეთა პარტიის წევრებს,"** - ამბობდა "ნაციონალი" გია ხელაშვილი, რომელიც თავდაპირველად გამგებლის თანამდებობისთვის იბრძოდა და ბოლოს ყრილობის დელეგატთა სიაშიც ვერ აღმოჩნდა. განსაკუთრებით ხმაურიანი იყო "ნაციონალური" პარტიის წევრის, გურჯაანელი ჩინელის მაია ლიუს გამოსვლა. მან "ნაციონალების" მანდატი პარტიის კახეთის რეგიონის ინსპექტორის რამაზ ქერეჭაშვილის და თვით

"ნაციონალური მოძრაობის" გურჯაანის რაიონის ორგანიზაციის ერთ-ერთი წევრის პარტიული მანდატი.

ზვიად რუაძის ფოტო

იოსებ კარდენახიშვილის თვალწინ გადახია. მაია ლიუს ათობით თანაპარტიელმა მიბაძა. ამის შემყურე რამაზ ქერეჭაშვილმა დარბაზის ჩუმად დატოვება სცადა, მაგრამ გასვლისას, ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, რომ "ნაციონალებში" შიდაპარტიული განხეთქილება რამდენიმე თვეა, რაც მიმდინარეობს და დღეს უკვე თავი ველარ დამალა. თავად კარდენახიშვილი კი მის მიმართ წაყენებულ ბრალდებებს უარყოფს და აცხადებს, რომ მან სიები ცენტრთან შეთანხმებით შეადგინა. "დემოკრატების" ლიდერი ზაზა კობიაშვილი კი ასეთ კომენტარს აკეთებს: **"ამ ხალხს ისეთი ბოლშევიკური პარტია უნდათ, როგორიც წინა ხელისუფლების დროს იყო. რაც შეეხება სიების შედგენას, მართალია, მე ხელში კალამი არ მჭერია, მაგრამ ნამდვილად ვესწრებოდი მის შედგენას."**

ყრილობიდან გამოსული სახელისუფლებო პარტიის ორად გაყოფილი წევრები სევდიანად ხუმრობდნენ, ეს ჟურნალია და კინო წინაარ.

მოსკოვმა სოხუმელი კანდიდატები ვერ შეარიგა

სოფო ბუკია

რაულ ხაჯიმბასა და სერგეი ბაგაფშის კრემლის ხალიჩაზე გასეირნების შემდეგ კვირაზე მეტი გავიდა, თუმცა არაღიარებული რესპუბლიკის საპრეზიდენტო არჩევნების ბედი დღემდე გაურკვეველია, პრეზიდენტობის კანდიდატთა დაზავება ვერ მოხერხდა.

სოხუმში კვლავინდებურად დაძაბული ვითარებაა. ბიჭვინთის სატელევიზიო ანძას 3 ოქტომბრის არჩევნებში დამარცხებული კანდიდატის რაულ ხაჯიმბას მომხრეები აკონტროლებენ. ეს ინფორმაცია გუშინ ხაჯიმბას საარჩევნო შტაბში დაადასტურეს.

საპრეზიდენტო არჩევნებში გამარჯვებული სერგეი ბაგაფშის მომხრეები კი დღეს სოხუმის ცენტრალურ - თავისუფლების მოედანზე მრავალათასიანი მიტინგის გამართვას გეგმავენ. მიტინგის ჩატარების გადაწყვეტილება გაერთიანებული აფხაზური ოპოზიციის პოლიტსაბჭომ გუშინდელ სხდომაზე მიიღო.

როგორც ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა ლეონიდ ლაკერბაიამ განაცხადა, ბაგაფშის მომხრეთა მიტინგში აფხაზეთის ყველა რაიონის, ქალაქისა და სოფლის წარმომადგენლები მიიღებენ მონაწილეობას და ამჯერად **"აქციას იმაზე გაცილებით მეტი მოქალაქე შეუერთდება, ვიდრე არჩევნებში დამარცხებული კანდიდატის, კრემლის ფავორიტის რაულ ხაჯიმბას საარჩევნო შტაბში ვარაუდობენ."**

"ამ მიტინგზე, მოსახლეობისა და ოპოზიციის ერთიანობისა და სიძლიერის დემონსტრირების შემდეგ, ხაჯიმბას გუნდი დარწმუნდება, რომ მას დამარცხების აღიარება მოუწევს და ხელახალი არჩევნების ჩატარებაზე ფიქრი არარეალურია," - აღნიშნა მან.

თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრის ბესლან ბეიას განმარტებით, 3 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ აფხაზეთში შექმნილ რთულ ვითარებასთან დაკავშირებით, სოხუმის ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება, ბანკის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლების უშიშროების სამსახურის წარმომადგენლებით ჩანაცვლების შესახებ.

გუშინ აფხაზეთის პროკურატურამ აფხაზეთის მოსახლეობას სპეციალური განცხადებით მიმართა, სადაც აღნიშნულია, რომ **"3 ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნები ორგანიზებულად და სამართლიანად ჩატარდა."** აფხაზეთის პროკურატურის თანამშრომლები მოუწოდებენ მოსახლეობას, თავი შეიკავონ ქუჩაში გამოსვლებისა და დესტაბილიზაციის მოწყობისგან, რათა **"საშუალება მისცენ პოლიტიკოსებსა და ხელისუფლების წარმომადგენლებს, მშვიდად გაერკვნენ შექმნილ ვითარებაში და სწორი გადაწყვეტილება მიიღონ."**

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ჟვანია შეშფოთებას გამოთქვამს რუსეთის ხელისუფლების წარმომადგენლების მიერ მოსკოვში აფხაზეთის პრეზიდენტობის კანდიდატებთან მორიგი კონსულტაციების გამართვის გამო.

"ჩვენთვის შემაშფოთებელია, რომ მოსკოვში ღიად და დაუფარავად ტარდება კონსულტაციები სეპარატისტებთან," - განაცხადა ჟვანიამ ორი დღის წინ მოსკოვში, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში სოხუმის ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრთან ნოდარ ხაშბასთან და პრეზიდენტობის დამარცხებულ კანდიდატთან რაულ ხაჯიმბასთან გამართული კონსულტაციების კომენტირებისას.

ისინი ერთმანეთს ყმაწვილობაში ადანაშაულებენ

პირველი გვერდიდან

"ვინაიდან ამ ხელისუფლებამ მოკლე დროში რამდენიმე ფრიად წარმატებული ნაბიჯი გადადგა, ჩვენმა ოპოზიციამ ხალხის ფართო ფენებში დასაყრდენი ვერ ჰპოვა." ოპოზიციური ძალებიდან გრიგალაშვილს ყველაზე უფრო "ნაციონალებიდან" გასული ჯგუფები - "რესპუბლიკელები" და კობა დავითაშვილის მომხრეები ესიმპათიურება. დანარჩენებს გრიგალაშვილი ასე ახასიათებს: **"ლეიბორისტული პარტია არის საერთო ოპოზიციური სპექტრის სისუსტე. ეს პარტია გუშინდელ დღეს წარმოადგენს. "ლეიბორისტები" ნოემბრის რევოლუციის წინა დღეებში განზე გადგნენ. "მემარჯვენეები" ის ძალაა... მაგალითად, წარმოიდგინეთ, "ვეფხისტყაოსნის" სამყაროში უსენს რომ პარტია შეექმნა. ვაჭრებს მე რუსთაველზე უკეთესად ვერ დაგიხასიათებთ..."**

"ვარდების რევოლუციის" დროს ბარიკადებს მიღმა დგომამ "ლეიბორისტებზე" არანაკლებ მემარჯვენეების რეპუტაციაც შელახა. თუმცა, ამჟამინდელი ხელისუფლების წარმომადგენლები იმასაც აცხადებენ, რომ მათ ეს ძალიანაც არ გაჰკვირვებიათ, რადგან "მემარჯვენეები" შევარდნაძის ხელისუფლებასთან ხშირად იყვნენ ფარულ ალიანსში.

"კონსერვატორი" ოპოზიციონერი კობა დავითაშვილი "მემარჯვენეებზე" საუბრისას ტონს არბილებს: **"ისინი რადიკალიზმით არ გამოირჩევიან. შესაძლებელია იმიტომ, რომ ბიზნესიდან მოსული ხალხია. ხელისუფლებას შეუძლია, მათ ბევრი რამ დააკარგვინოს. გახსოვთ, ალბათ, "მემარჯვენეების" ერთ-ერთი წევრი დაპატიმრებულიც კი იყო..."**

როგორია ოპოზიციის და ხელისუფლების ურთიერთობა, უწევს თუ არა ხელისუფლება ოპოზიციას ანგარიშს, პატივს სცემს და ითვალისწინებს მის აზრს? იმეორებს თუ არა დღევანდელი ხელისუფლება იმ შეცდომებს, რომელსაც შევარდნაძის ხელისუფლება უშვებდა ოპოზიციასთან ურთიერთობისას?

"ღორები, ნაძირლები, ენატლიკინები, - ეს ის მარგალიტებია, რომელსაც ჩვენი პრეზიდენტი ხშირად გვაფრქვევს ხოლმე... ახალი ხელისუფლება, რომელიც ცოტა ხნის წინ თავად იყო ოპოზიცია, საოცარ შეუგუებლობას ამჟღავნებს ოპოზიციისადმი," - შენიშნავს კობა დავითაშვილი.

"ჩვენი ამოცანაა დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობა. ამიტომ უფლება არ გვაქვს, ძალისმიერი მეთოდებით ხელი შევუშალოთ ოპონენტებს. მაგრამ, რა თქმა უნდა, ოპონენტებისთვის ხელის შეწყობა ჩვენს ინტერესებში არ შედის," - ასეთია გიგა ბოკერიას ფორმულა. მისი თქმით, აუცილებელია საქართველოში დამკვიდრდეს თამაშის ახალი წესები. **"ჩვენ ამ მიმართულებით ყველაფერს გავაკეთებთ,"** - გვპირდება ნაციონალური მოძრაობის წევრი და იქვე დასძენს, რომ ოქტომბრის ბოლოს ჩატარებულმა მაჟორიტარულმა არჩევნებმა ცხადყო, რომ ხელისუფლება ოპოზიციას პრობლემებს არ უქმნის.

ლევან ბერძენიშვილი კატეგორიულად არ ეთანხმება მმართველი პარტიის წარმომადგენელთა შეფასებებს: **"ოპოზიციასთან ურთიერთობისას, ახალი ხელისუფლება არა თუ იმეორებს ძველი ხელისუფლების შეცდომებს, უფრო შორსაც კი მიდის. მაგალითად, ეს ხელისუფლება ცდილობს, ერთპარტიული სისტემა ჩამოაყალიბოს. სააკაშვილი უშვებს ამ შეცდომებს, მაგრამ ჩვენ არ დავაშვებინებთ... ამ ხელისუფლების მთავარი შეცდომა შემდეგში მდგომარეობს: თუ ჩვენიანი არ ხარ, თუ 20 წლის არ ხარ, მაშასადამე, ჩვენი მტერი ხარ. პოლიციაში მივიდნენ და უთხრეს, ვინც 37 წელს ზემოთ არის, უნდა წავიდესო. რა კრიტერიუმის მიხედვით აირჩიეს ეს რიცხვი? მე მარტო ერთი რამ ვიცი, რომ ჩვენი პრეზიდენტი არის 37 წლის..."**

ლევან ბერძენიშვილი ხელისუფლებისა და ოპოზიციის ურთიერთობაზე საუბრისას იხსენებს დავით მუმლაძის მაგალითს, როცა ხელისუფლება იძულებული გახდა, ანგარიში გაეწია ოპონენტებისათვის და მუმლაძე გუბერნატორის თანამდებობიდან განერიდებინა.

პოლიტოლოგ გია ნოდიას აზრით, დღევანდელი ხელისუფლება ოპოზიციას სერიოზულ მოწინააღმდეგედ არ აღიქვამს. **"შესაძლოა, ეს ნაწილობრივ ადეკვატურიც იყოს, მაგრამ მხოლოდ ნაწილობრივ. მეორე მხრივ, ხელისუფლება განსხვავებული აზრისადმი პატივისცემას არ იჩენს. ის ფორმალურად ეგუება იმ ფაქტს, რომ ოპოზიცია არსებობს, მაგრამ მის დამოკიდებულებაში არ არის პატივისცემის ნიშნები ოპოზიციისადმი,"** - დასძენს გია ნოდია.

დღეს თუ არსებობს ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის გარიგების პრეცედენტები? "დიახ," - პასუხობს კობა დავითაშვილი, თუმცა მაგალითს არ ასახელებს. გარიგების კონკრეტული ფაქტები ვერც რესპონდენტების უმრავლესობამ გაიხსენა. ამის ახსნაც თითქმის იდენტურია - ხელისუფლება იმდენად ძლიერია და ოპოზიცია იმდენად სუსტი, რომ ჯერჯერობით, გარიგების საჭიროება არ ჩნდება.

პარლამენტი დეკემბრამდე ახალ ცესკო-ს დააკომპლექტებს

პირველი გვერდიდან

"ცვლილებების მთავარი მიზანი პროფესიული საარჩევნო ადმინისტრაციების შექმნაა," - ეს ის მთავარი არგუმენტია, რითაც იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარე ლევან ბეჟაშვილი ამ ცვლილებების მიღების აუცილებლობას ხსნის.

ახალი მოდელის თანახმად, ცენტრალური საარჩევნო კომისია შვიდწევრიანი იქნება, საოლქო საარჩევენო კომისიები - ხუთწევრიანი, ხოლო საუბნო საარჩევნო კომისიები - ცხრაწევრიანი. ცესკო-ს თავმჯდომარეს პრეზიდენტი დანიშნავს, ხოლო დანარჩენ ექვს ვაკანსიაზე კონკურსი გამოცხადდება. მოგვიანებით, საგულდაგულო შერჩევის შემდეგ, საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტს 12 ან 18 კანდიდატს წარუდგენს. თავის მხრივ, პარლამენტი, სრული შემადგენლობის უმრავლესობით, ექვსს დაამტკიცებს.

მამუკა კაციტაძე კომიტეტის სხდომამ არ დააკმაყოფილა და სპეციალური პრესკონფერენცია გამართა.

იური ლობოდინის ფოტო

რაც შეეხება საოლქო საარჩევნო კომისიებს, მათ თავმჯდომარეებს ცესკო-ს თავმჯდომარე დანიშნავს, დანარჩენ ოთხ წევრს კი, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, კომისია დაამტკიცებს. საოლქო საარჩევნო კომისიების წევრთა კანდიდატურების წარდგენის უფლება ექნება ცესკო-ს სამწევრიან ჯგუფს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს და ამომრჩეველთა 50-კაციან საინიციატივო ჯგუფს.

რაც შეეხება საუბნო საარჩევნო კომისიებს, იქ წევრთა დანიშვნის უფლება პარტიებსაც ექნებათ. ანუ, ქვედა დონის კომისიები ნახევრად პარტიული, ნახევრად პროფესიული იქნება. საარჩევნო კომიიის თავმჯდომარეებს საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე დანიშნავს, ორ წევრს საოლქო საარჩევნო კომისია აირჩევს, ორ-ორ წევრს - საპარლამენტო არჩევნებში სამი საუკეთესო შედეგის მქონე პოლიტიკური პარტია ან ბლოკი.

კანონპროექტის თანახმად, ცესკო-ს წევრები უნდა იყვნენ საჯარო მოხელეები, რომლებიც, კონკურსში მონაწილეობისთვის, საკონკურსო კომისიაში საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელის სერტიფიკატს წარადგენენ. ამასთან, მათ უნდა ჰქონდეთ უმაღლესი განათლება, საარჩევნო პროცესებში მონაწილეობის გარკვეული გამოცდილება.

კანონპროექტში არსადაა მითითებული, რა კრიტერიუმებით შეარჩევს კანდიდატურებს თავად პრეზიდენტი. ეს კი ოპოზიციონერებს იმის თქმის საბაბს აძლევს, რომ მმართველი ელიტა შენიღბულად ქმნის ერთპარტიულ საარჩევნო ადმინისტრაციებს.

გუშინდელ სხდომაზე საკუთარი პოზიცია გამოხატა "მემარჯვენე ოპოზიციის" წარმომადგენელმა მამუკა კაციტაძემ, რომელმაც მოგვიანებით პრესკონფერენცია გამართა და, პოლიტიკურ განცხადებებთან ერთად, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დაკომპლექტების ალტერნატიული ვარიანტის თაობაზეც ისაუბრა.

ცესკო-ს დაკომპლექტების დღეს მოქმედი წესის თანახმად, თავმჯდომარეს ნიშნავს პრეზიდენტი, თითო-თითო წევრს - ავტონომიების წარმომადგენლები, ხოლო ორ-ორ წევრს - საპარლამენტო არჩევნებში პირველი ხუთი საუკეთესო შედეგის მქონე პარტიები. იმის გამო, რომ "აღორძინების კავშირი" აღარ არსებობს, ამ უფლებით სარგებლობენ "ნაციონალები", "ლეიბორისტები", "მემარჯვენე ოპოზიციონერები" და "თავისუფლება".

მამუკა კაციტაძის განცხადებით, "აღორძინების" კვოტა პარტიებმა უნდა გადაინაწილონ და დღეს არსებული პროპორციის დაცვით, მათ პარლამენტს დასამტკიცებლად სწორედ ისეთი კანდიდატები უნდა წარუდგინონ, რომლებიც ახალ კანონპროექტში ჩადებულ მოთხოვნებს დააკმაყოფილებენ.

წინააღმდეგ შემთხვევაში, როგორც მამუკა კაციტაძე აცხადებს, "მემარჯვენე ოპოზიციის" წარმომადგენლები საქმის კურსში ჩააყენებენ ყველა საერთაშორისო ორგანიზაციას და ხელისუფლებას საარჩევნო ადმინისტრაციებზე სრული კონტროლის დაწესების სურვილში ღიად ამხელენ.

ნინო გომართელის სვეტი

იქნებ ახლაა მომენტი

დიდი წვალების შემდეგ, შიგადაშიგ, ვახერხებ ხოლმე აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ტელეფონით დაკავშირებას. ერთ-ერთი ინტერვიუს შემდეგ დე-ფაქტო ვიცე-პრეზიდენტ ვალერი არშბასგან დაპატიჟება მივიღე: "არ გინდა, ჩამოდი აფხაზეთში დასასვენებლად, ოღონდ - როგორც მეზობელ სახელმწიფოში".

მე უარი ვუთხარი. გაუკვირდა და ვერ ან არ გაიგო განმარტება, რომ მე აფხაზეთი მიყვარს არა როგორც სხვა სახელმწიფო, არამედ როგორც ჩემი სამშობლო.

მე იქ ჩასვლა ნამდვილად მინდა, მაგრამ ისე, როგორც ჩავდივარ გურიაში, სამეგრელოში, სვანეთში ან აჭარაში.

ვერც ინტერნეტის ერთ-ერთ "ჩეთში" დამეგობრებულ აფხაზ ახალგაზრდას გავაგებინე, რატომაა საქართველო ჩვენი საერთო სამშობლო.

"მე პატივს ვცემ ქართველებს, მეგობრებიც მყავს და თბილისშიც ხშირად ჩამოვდივარ, მაგრამ მე რუსეთის მოქალაქე ვარ და მხოლოდ მის შემადგენლობაში ყოფნა მინდა. არ მაინტერესებს, რას მთავაზობს საქართველოს ხელისუფლება, ან რისი მოცემა შეუძლია. რუსეთი მე ძალიან ბევრ რამეს მაძლევს," - მითხრა მან.

ფაქტი სახეზეა: ნამდვილად ძნელი იქნება უკვე რუსეთის მოქალაქეების გადარწმუნება იმაში, რომ საქართველოს მათთვის მეტის მიცემა შეუძლია, ვიდრე რუსეთს და პრეზიდენტ პუტინს. მაგრამ სთავაზობს კი საქართველოს ხელისუფლება მათ რაიმეს ისეთს, რაც ალტერნატივად გამოდგება?

მიმდინარე წლის იანვარში, წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას, მიხეილ სააკაშვილმა პირობა დადო, რომ ყველაფერს გააკეთებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად. მოგვიანებით, უკვე საქართველოს პრეზიდენტის რანგში, მან დავით აღმაშენებლის საფლავთან გაიმეორა იგივე პირობა.

ეს ყველამ დაიჯერა, მათ შორის მეც. მიხეილ სააკაშვილის მიზანმიმართულ პოლიტიკაში ეჭვი არავის შეჰპარვია. ჩვენი, ყველას იმედი კი გაამყარა 6 მაისს აჭარაში მომხდარმა პატარა, თუმცა დიდი შედეგის მქონე რევოლუციამ.

მაგრამ, რა ხდება ახლა?

მე არ ვარ ის ადამიანი, ვინც თავს უფლებას მისცემს, საქართველოს ხელისუფლებას ურჩიოს, თუ როგორ მოიქცეს, მაგრამ ერთ რამეზე ყურადღების მიპყრობა ნამდვილად მსურს.

3 ოქტომბერს აფხაზეთის თვითგამოცხადებულ რესპუბლიკაში პირველი ალტერნატიული საპრეზიდენტო არჩევნები ჩატარდა. მასში მთავარი კონკურენტები იყვნენ ოპოზიციონერი სერგეი ბაგაფში და ხელისუფლების კანდიდატი (ამავე დროს ვლადიმირ პუტინის რჩეული) რაულ ხაჯიმბა. წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას რუსეთი ყველანაირად ცდილობდა აფხაზეთის მოსახლეობის თავის ჭკუაზე გადაყვანას და ხაჯიმბას მხარდაჭერისაკენ მოუწოდებდა. მაგრამ მოხდა ის, რასაც არავინ ელოდა - მოსახლეობა პუტინის სურვილის წინააღმდეგ წავიდა.

დღესდღეობით აფხაზეთში სახელისუფლებო კრიზისი და დიდი დაძაბულობაა. აფხაზეთის მოსახლეობა დაბნეული და იმედგაცრუებულიცაა - მათ არჩევანი წაართვა მან, ვისიც სჯეროდათ. იქნებ ეს არის საუკეთესო მომენტი, რომ აფხაზებთან ერთად დავიწყოთ ფიქრი აფხაზეთზე? იქნებ სწორედ ახლა არ შეიძლება უბრალო მაყურებლის როლით შემოფარგვლა? იქნებ სწორედ ახლა ჩააფიქრებს აფხაზებს თბილისიდან წასული საქმიანი, რეალური ინიციატივა?

არადა, ამისთვის რომ ახლა ძალიან კარგი მომენტია, ისევ იმ აფხაზი ახალგაზრდის სიტყვები ადასტურებს:

"მე აღარ ვადევნებ თვალს იმას, რაც დღეს აფხაზეთში ხდება. გულახდილად რომ გითხრა, აღარც მაინტერესებს და ჩემთვის სულერთია, ვინ გახდა პრეზიდენტი. უბრალოდ, მომბეზრდა ეს ყველაფერი."

მთავრობა ლონდონს მიემგზავრება

გუშინ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, ეკონომიკის და ფინანსთა მინისტრებთან და ქართველ ბიზნესმენებთან ერთად, ლონდონს გაემგზავრა, სადაც ქრთული ბიზნეს-გარემოს პრეზენტაციას "ადგილზე" მოახდენს და უცხოელ ინვესტორებს საქართველოში კიდევ ერთხელ მოიპატიჟებს. საქართველოს ხელსუფლებას იმედი აქვს, რომ უცხოელ ინვესტორებს ევროპის ქვეყნებიდან უკეთ მიაწვდენს ხმას. ამიტომ საქართველოს მთავრობა უახლოეს თვეებში მსგავსი მისიით ევროპის და აშშ-ს მოვლას აპირებს.

თამარ ივანიძე

თუმცა მანამდე, სანამ ქართული დელეგაცია დიდი ბრიტანეთის გზას დაადგებოდა, მთავრობა სახელმწიფო კანცელარიაში შეიკრიბა და "ადგილობრივი მასშტაბის" დაპირებები გასცა:

ცნობილი გახდა, რომ სახელმწიფო დევნილებს შეშითა და ნავთით დაეხმარება. თუმცა, როგორც აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ დავით ცაავამ მთავრობის სხდომაზე განაცხადა, დევნილების დასახმარებლად 190 ათასი ლარია გამოყოფილი, თუმცა დახმარების თანხის უმეტესი ნაწილი (100 ათასი ლარი) სატრანსპორტო ხარჯებისთვისაა განკუთვნილი და დევნილთათვის შეშის და ნავთის შესაძენად მხოლოდ 90 ათასი ლარი რჩება.

ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის ეთერ ასტემიროვას განცხადებით, უმჯობესი იქნება, თუკი მოხდება დახმარების მონეტარიზაცია და გამოყოფილი თანხები უშუალოდ დევნილებს შორის განაწილდება. ამ შემთხვევაში მათ თავად შეეძლებათ საჭიროების მიხედვით გათბობის საშუალებების შეძენა, რაზეც ასტემიროვას პრემიერ-მინისტრი ზურაბ ჟვანიაც დაეთანხმა.

გუშინვე გაჟღერდა, რომ რუსთავის მეტალურგიული კომბინატი უახლოეს მომავალში ღია აუქციონის წესით გაიყიდება. როგორც ეკონომიკური განვითარების მინისტრმა კახა ბენდუქიძემ განაცხადა, კომბინატის შეძენის სურვილს ამ დროისათვის ორი კომპანია გამოთქვამს - კომბინატის ამჟამინდელი ინვესტორი, იტალიური კომპანია "არეს ინტერნაციონალი" (მეტალ-გეო) და უკრაინული მეტალურგიული კომპანია "დონბასის ინდუსტრიული კავშირი". მინისტრის განცხადებით, შესაძლოა, აუქციონის გამოცხადებამდე კომბინატის შეძენის სურვილი სხვა კომპანიებმაც გამოთქვან და მათ შორის უპირატესობა მაღალი ფასის გადამხდელ კომპანიას მიენიჭება.

მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე საქართველოს ახალი სახელმწიფო გერბის საკითხიც განიხილეს და ითქვა, რომ გერბი ინგლისში დამზადდება და ამისთვის ქვეყნის ბიუჯეტიდან სამასი ათასი დოლარი გამოიყოფა. როგორც ჟურნალისტებს სპეციალურად ამ საკითხის განხილვისათვის მთავრობის სხდომაზე მიწვეულმა, სახელმწიფო სიმბოლიკის დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარემ, დეპუტატმა ელდარ შენგელაიამ განუცხადა, ვინაიდან საქართველოში, გარკვეული ისტორიული მიზეზების გამო, გერბის დამზადების ტრადიცია არ არსებობს, ქვეყნის მთავარი სახელმწიფო სიმბოლო ინგლისის ჰერალდიკურ კოლეჯში დამზადდება, რომელმაც თავად გამოთქვა დახმარების სურვილი. მისი თქმით, გერბის კომპიუტერული ვერსია დასამზადებლად ინგლისში უახლოეს მომავალში გაიგზავნება. სულ მთავრობამ 30-მდე საკითხზე იმსჯელა, თუმცა მათი უმრავლესობა, ტრადიციისამებრ, ჟურნალისტებისთვის დახურული გახლდათ.

საქართველო - "ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამაში

სოფიკო ოხანაშვილი

აშშ-მ საქართველო, "ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამის მოთხოვნების წარმატებულად შესრულების გამო, იმ 16 ქვეყნის სიაში შეიყვანა, რომლებიც პროგრამის ფარგლებში ამერიკის შეერთებული შტატების ფინანსურ დახმარებას 2005 წელს მიიღებენ. ამის შესახებ ინფორმაცია თეთრი სახლის პრეს-სამსახურმა გუშინ გაავრცელა. იმავე წყაროს ცნობით, "ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამის რეალიზაციისთვის თეთრმა სახლმა აშშ-ს კონგრესს ხუთი მილიარდი აშშ დოლარის გამოყოფა სთხოვა. კონგრესის თანხმობის შემთხვევაში ხუთ მილიარდ დოლარს პროგრამის ფარგლებში შერჩეული ქვეყნები 2006 წლისთვის მიიღებენ. სააგენტო "ვაშინგტონ პროფაილი" კი იუწყება, რომ ფინანსური დახმარება მომავალი წლისთვის მილიარდიდან, სავარაუდოდ, 2,5 მილიარდ დოლარამდე გაიზრდება. ცნობისთვის - კონგრესს 2005 წლის ბიუჯეტი ჯერ არ დაუმტკიცებია.

"ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამა მიმდინარე წელს ამოქმედდა, ამ პროგრამის ფარგლებში შერჩეული ქვეყნებისთვის ამერიკის მთავრობამ 2004 წელს მილიარდი დოლარი გამოყო. ამ თანხის განაწილება ჯერ არ დაწყებულა, შესაბამისად, არ არის დამტკიცებული ქვეყნების მიერ წარდგენილი პროგრამებიც. "ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს" სამუშაო ჯგუფის კოორდინატორის ლაშა შანიძის თქმით, ეს საკითხები 2004 წლის დეკემბერში ან 2005 წლის იანვარში გადაწყდება.

ამერიკის შეერთებული შტატების ფინანსური დახმარება მსოფლიოს 16 ქვეყანაზე განაწილდება, მათ შორის, საქართველოსა და სომხეთის გარდა, არიან: მაროკო, ბენინი, ბოლივია, განა, ნიკარაგუა, მონღოლეთი, მალი, ლესოტო, ჰონდურასი, მადაგასკარი, მოზამბიკი, სენეგალი, შრი-ლანკა და ვანუატუ. ეს 16 ქვეყანა 75 კანდიდატიდან შეირჩა. ასე, რომ ამ სიაში მოხვედრით საქართველოს მიეცა უნიკალური შესაძლებლობა მიიღოს სერიოზული დაფინანსება გრანტის სახით.

მილიარდიანი გრანტი 16 ქვეყანას შორის მათ მიერ წარდგენილი პროგრამების ხარისხისა და პრიორიტეტების მიხედვით გადანაწილდება. გრანტის განაწილება კონკურსის წესით მოხდება. მიღებული თანხა ქვეყნებმა სამი წლის განმავლობაში უნდა დახარჯონ. თუ როგორი წარმატებით შეასრულებენ ქვეყნები აღებულ ვალდებულებას - ამ მაჩვენებელზეა დამოკიდებული მათი შემდგომი მონაწილეობა "ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამის ფარგლებში.

"მთავარია, ჩვენ ყოველ წელს ვიყოთ ამ სიაში, რათა თანხის მოთხოვნის საშუალება გვქონდეს", - განაცხადა "24 საათთან" საუბარში ლაშა შანიძემ. ქართული მხარე ოპტიმისტურადაა განწყობილი, მიუხედავად იმისა, რომ ამ გრანტის მიღება არც ისე ადვილია, როგორც ერთი შეხედვით ჩანს.

"ეს პროგრამა არ არის იმისათვის, რომ მოვაგვაროთ ქვეყნის ერთჯერადი პრობლემები, მან ბიძგი უნდა მისცეს ქვეყანაში ეკონომიკის სწრაფ განვითარებას, ამიტომ მასში არ ჩაიდება პრობლემების ის სექტორი, რომლის მოგვარებაც ჩვენი ბიუჯეტითა და პოლიტიკური ნებით არის შესაძლებელი" - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ რამდენიმე თვის წინ ამ საკითხის კომენტირებისას.

შეგახსენებთ, რომ "ათასწლეულის გამოწვევის" პროგრამის მიზანია დაეხმაროს განვითარებად ქვეყნებს, უზრუნველყონ ეკონომიკური ზრდა და სიღარიბის დაძლევა, გაატაროს ეკონომიკური და საკანონმდებლო რეფორმები. პროგრამის მიზანია, ასევე, წაახალისოს ისეთი ქვეყნები, რომელთა ხელისუფლებებიც ცდილობენ დემოკრატიული მართვის პრინციპების განხორციელებასა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

მეფრინველეობის ფაბრიკები საგადასახადო კოდექსს აპროტესტებენ

საქართველოს ახალი საგადასახადო კოდექსით უკმაყოფილოთა რიგს გუშინ საქართველოს მეფრინველეობის ასოციაციაც შეუერთდა. ის ახალ საგადასახადო კოდექსში მათ დარგზე დაწესებულ მაღალ გადასახადს აპროტესტებს და მოითხოვს, რომ მეფრინველეობა საქართველოს სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთ პრიორიტეტად იქნეს მიჩნეული. **"ამ დარგზე დაწესდეს ზუსტად ისეთი გადასახადი, როგორიცაა აზერბაიჯანსა და სომხეთში,"** - მოითხოვენ მეფრინველეობის ფაბრიკები.

ეს მოთხოვნები მეფრინველეობის ასოციაციამ მიმართვის სახით შეიმუშავა და მას ხელი საქართველოში არსებული თითქმის ყველა მეფრინველეობის ფაბრიკის დირექტორმა მოაწერა. ასოციაცია ამ მიმართვის მთავრობისთვის გაგზავნას დღეს გეგმავს.

ასოციაციის წარმომადგენლების განცხადებით, თუ მთავრობა ახალ საგადასახადო კოდექსში მათ მოთხოვნებს გაითვალისწინებს, სულ მალე შესაძლებელი იქნება, რომ საქართველოს მოსახლეობა ქართული წარმოების ხორცითა და კვერცხით მომარაგდეს. ეს პროდუქცია კი უცხოურთან შედარებით გაცილებით ხარისხიანი და იაფი იქნება, აცხადებენ ისინი. **"ჩვენი ასოციაცია ახალი მთავრობისგან მხოლოდ იმას მოითხოვს, რასაც თავად დაგვპირდა, რომ შეიქმნებოდა ახალი საგადასახადო კოდექსი დაბალი დაბეგვრის განაკვეთით. აქამდე საგადასახადო კოდექსის გამო ბევრმა ინვესტორმა უარი თქვა მეფრინველეობის ბიზნესში სახსრების ჩადებაზე. ეს თანხები კი მეზობელ აზერბაიჯანსა და სომხეთში დააბანდეს, რადგან იქ დაბეგვრის გაცილებით დაბალი განაკვეთებია,"** - განაცხადეს გუშინ მეფრინველეობის ასოციაციის წარმომადგენლებმა. **24 საათი**

ორი სიტყვით

თბილისი. საქართველოს ათი უმსხვილესი კომერციული ბანკის მთლიანი აქტივები 17,3 პროცენტით გაიზარდა. ბანკების პირველი სამეული ასე გამოიყურება: "თიბისი ბანკი", "საქართველოს ბანკი" და "გაერთიანებული ქართული ბანკი". საქართველოს ეროვნული ბანკის საბანკო ზედამხედველობისა და რეგულირების სამმართველოს ინფორმაციით, 2004 წლის 1 ოქტომბრის მდგომარეობით, ათი უმსხვილესი კომერციული ბანკის მთლიანმა ვალდებულებებმა - 19,4 პროცენტით, ხოლო სააქციო კაპიტალმა 0,9 პროცენტით მოიმატა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. კომერციული ბანკების კონსოლიდირებული მთლიანი სესხები 113,2 მილიონი ლარით გაიზარდა, წმინდა სესხებმა კი 108,3 მილიონი ლარით მოიმატა. მიმდინარე წლის 9 თვეში კომერციული ბანკების მიერ ენერგეტიკის, კავშირგაბმულობის, სოფლის მეურნეობისა და სატყეო მეურნეობის სექტორებზე გაცემული სესხები შემცირდა. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ანაბრების გაუფასურების მიზეზების დასადგენად დეპუტატი ვანო ჩხარტიშვილი პარლამენტის თავმჯდომარისგან სპეციალური კომისიის შექმნას მოითხოვს. მისი თქმით, 1992 წელს ინფლაცია საბჭოთა კავშირიდან საქართველოს გამოსვლამ და საბანკო სექტორის ავტონომიურ რეჟიმში მუშაობამ გამოიწვია და არც ერთ ქვეყანაში ინფლაციაზე პასუხისმგებლობა ბანკებს არ ეკისრებათ. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს ეროვნული ზარაფხანის ყოფილი დირექტორის დავით ლორთქიფანიძისა და ზარაფხანის კოლექტივის მიერ კრწანისი-მთაწმინდის რაიონულ სასამართლოში ხუთი თვის წინ შეტანილი სარჩელის განხილვა ჭიანურდება, რაშიც ლორთქიფანიძე ხელისუფლებას ადანაშაულებს. მისი თქმით, კოლექტივს სურვილი ჰქონდა, სასამართლოს განეხილა ზარაფხანის საკითხი და იგი საპრივატიზაციო ნუსხიდან ამოეღო. საქართველოს ეროვნული ზარაფხანის ყოფილი დირექტორი ირწმუნება, რომ მისთვის ცნობილია, ვინ არის ზარაფხანის შესყიდვით დაინტერესებული, თუმცა, ჯერჯერობით, ინვესტორის დასახელებისგან გარკვეული მიზეზების გამო თავს იკავებს. **პრაიმ-ნიუსი**

"ს/ს თელასის" განცხადება

ქ. თბილისის ელექტროგამანაწილებელ ქსელში პროფილაქტიკური სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობის გამო ელექტროენერგიის მიწოდება დროებით შეუწყდებათ:

12 ნოემბერს, 11.00-დან 12.00-სთ-მდე:
გლდანის I, II, VII, VIII მიკრორაიონების, საბაღე მეურნეობის დასახლების მაცხოვრებლებს.
12 ნოემბერს, 10.00-დან 18.00-სთ-მდე:
ზაჰესის, სკოლის, ბიჭვინთის, რევოლუციის, ჩიქვანაიას, ბაღნარის ქუჩების მაცხოვრებლებს.

12 ნოემბერს, 10.00-დან 15.00-სთ-მდე:
გამსახურდიას გამზირის(ნაწილობრივ), გამსახურდიას აღმართის, კოსტავას, ცინცაძის, დოლიძის, პანკისის, ბახტრიონის(ნაწილობრივ), ენგურის ქუჩების მაცხოვრებლებს.

12 ნოემბერს, 10.00-დან 18.00-სთ-მდე:
წყნეთის გზატკეცილის(ნაწილობრივ), ბაგების დასახლების, უჩანეიშვილის ქუჩის მაცხოვრებლებს.

თვალსაზრისი

გინდათ სარფიანი სამსახური... მიიტანეთ მერიაში 10 000

გურამ ტუღუში
ანტიკორუფციულ კავშირ "ენვიქსის" საბჭოს თავმჯდომარე

თბილისის მიზერული ბიუჯეტი ყოველ კვარტალში გადაჭარბებით სრულდება, მაგრამ მინიმუმითაც ვერ აკმაყოფილებს მილიონიანი ქალაქის განუსაზღვრელად მზარდ მოთხოვნებს. იქნებ ზუსტად ეს არის მიზეზი, რომ ყველა, ვისაც არ ეზარება, ეხება თუ არ ეხება, რეზერვების ძიებაშია, ეძებენ ყველგან, გარდა იმ ადგილებისა, სადაც ეს რეზერვებია გაბნეული.

სამარშრუტო ტაქსების ბიზნესში ყოველწლიურად მინიმუმ ისეთი ათი მილიონი ლარი ტრიალებს, რომელიც საერთოდ არსად ფიქსირდება.

იური ლობოდინის ფოტო

ამ უიმედო განწყობამ აიძულა ცალკეული არასამთავრობო ორგანიზაციები, რომ მთავრობისთვის შეეთავაზებინათ, როგორც საბიუჯეტო რეზერვი, მიკროავტობუსების, სამარშრუტო ხაზების 2-წლიანი განვადებით 10 000 ლარად აუქციონზე გაყიდვის პროექტი, ბიუჯეტში 2,5 მილიონი ლარის მობილიზების გარანტიით.

იდეის ავტორები გეგმავენ 223-ვე მარშრუტის მომსახურე 64-ვე სატრანსპორტო ფირმის საშტატო ერთეულების, სამუშაო ადგილების თუ მუშაობის უფლებების აუქციონის წესით გაყიდვას - პრივატიზაციას.

რაც არ უნდა დავარქვათ ამ პროცესს, "ხაზების აუქციონი" თუ "საბითუმო ბაზარი", ყველა შემთხვევაში ეს არის ანტიკონსტიტუციური, ანტიდემოკრატიული იდეა. არავის აქვს უფლება, აიძულოს გამქირავებელი, რომ მონაწილეობა მიიღოს აფსურდულ "შრომის უფლებების აუქციონში", წინააღმდეგ შემთხვევაში გაათავისუფლოს და მის ადგილზე დანიშნოს 10 000 ლარის გადამხდელი პირი.

არავინ ფიქრობს, როგორი იქნება აუქციონის შემდეგი პროცესი, როცა "გამარჯვებული" გამქირავებელს წარუდგენს 10 000 ლარის გადახდის ქვითარს და მოსთხოვს სამუშაო ადგილის დათმობას. გასულ წელს თბილისში, როცა № 151 მარშრუტის მიკროავტობუსები ზაჰესიდან ვაკეში დიდი დიღმის გავლით დადიოდნენ, №№ 193, 73, 109, 41 მარშრუტებზე მომუშავე მძღოლებმა შემოსავლების შემცირება არავის აპატიეს. ბოლოს იძულებულნი შეიქნენ, დამტკიცებულ სამარშრუტო სქემებიდან ამოეღოთ დიდი დიღმის ტრასა.

წარსულში გარდაცვლილი თანამდებობის პირის სამუშაო ადგილს პატივმოყვარე კაცს ვერ შესთავაზებდი, სანამ ორმოცი არ გავიდოდა, დღეს კი ცოცხალი ადამიანების სამუშაო ადგილებს თუ მუშაობის უფლების გაყიდვით ადამიანებს ერთმანეთს ვუპირისპირებთ. საფიქრალია, ხომ არ ხდება ყოველივე წინასწარ განზრახულად, რომ საზოგადოება მთავრობას დაუპირისპირდეს.

აცხადებენ, თითქოს აუქციონი გააუმჯობესებს მგზავრთა მომსახურების დონეს. ვინ დაიჯერებს, რომ თუ გამქირავებელი გადაიხდის 10 000 ლარს, დაღლილი, გადაქანცული და სოციალური პრობლემებით გაღიზიანებული მძღოლი მეორე დღეს შეიცვლის ჩვეულ ტონსა და მიმართვის ფორმებს.

იდეის ავტორებში აუქციონის მოწყობის სურვილი უფრო იგრძნობა, ვიდრე ძირითადი პრობლემის მოგვარება: რომ უდანაკარგოდ ამოვიღოთ მოსაკრებლები, აღიკვეთოს "ხაზები"-ს ყიდვა-გაყიდვა და განიტვირთოს ქალაქი. ამ პრობლემის მოგვარებისთვის საკმარისია საკრებულოს ნიჭიერად შედგენილი ნახევარგვერდიანი დადგენილება და პრობლემა მოგვარდება მომენტალურად.

ვინ გვინდა დავაჯეროთ, რომ "ხაზი", იგივე მარშრუტი ანუ მიმართულება, რომელიც შეიძლება, შეიცვალოს ან გაუქმდეს, რომელიც არ ექვემდებარება კაპიტალურ რემონტსა და ამორტიზაციას, საკუთრების საგანი იყოს. ის, რასაც ხაზების საკუთრებად მოიხსენიებენ, ფაქტობრივად, ზოგიერთი მოქალაქისთვის, საცხოვრებელი ფართის გაუარესების ხარჯზე, გაჭირვებით მოპოვებული მუდმივი სამუშაო ადგილია ხელშეუხებლობის გარანტიით.

წლის დასაწყისში მერიასა და საკრებულოს ოფიციალურად წარვუდგინეთ ამ სფეროს მრავალმხრივი მონიტორინგის შედეგები. მათ შორის მძღოლთა წლიური და თვიური დანახარჯები, საჭირო საწვავსაცხისა და მარაგნაწილების სახეების, რაოდენობის და ფასების ჩვენებით. არ დაგვვიწყებია ამორტიზაციის, ტექდათვალიერების, ლიცენზიის, ეკოლოგიის, დაზღვევის, რეცხვისა და ავტოსადგომზე დგომის ხარჯები.

მძღოლის წლიური დანახარჯი, სამუშაო დღეების გათვალისწინებით, შეადგენს მინიმუმ 13029, მაქსიმუმ 18240 ლარს. თვეში 18 სამუშაო დღის შემთხვევაში საშუალო ყოველდღიური დანახარჯი 60 ლარია, საიდანაც იმავე დღეს საწვავისა და საგზურის შეძენაზე მძღოლი გასცემს 32 ლარს, დარჩენილ სხვაობას - 28 ლარს ხარჯავს გამქირავებელი თავისი შემოსავლიდან. აქედან 20 ლარი წარმოადგენს საამორტიზაციო თანხას, რომელიც დაიხარჯა მიკროავტობუსის შეძენაზე და დღეს მეპატრონე ნაწილ-ნაწილ იბრუნებს უკან, ხოლო 8 ლარი გათვალისწინებულია მარაგნაწილების შეძენისათვის. ამდენად, გამქირავებლის მოგებას წარმოადგენს 28 ლარის ზევით მიღებული შემოსავალი.

როცა გამქირავებელი დამქირავებლისაგან დღეში ღებულობს 20 ლარს, წაგება შეადგენს დღეში - 8, თვეში - 144 ლარს. 25 ლარის შემთხვევაში წაგება დღეში - 3, თვეში - 54 ლარს. 30 ლარის შემთხვევაში მოგება შეადგენს: დღეში - 2, თვეში - 36 ლარს. 35 ლარის შემთხვევაში მოგება: დღეში - 7, თვეში - 126 ლარს. 40 ლარის შემთხვევაში მოგება: დღეში - 12, თვეში - 216 ლარს. 45 ლარის შემთხვევაში მოგება: დღეში - 17, თვეში - 306 ლარს. ხოლო 50 ლარის შემთხვევაში მოგება: დღეში - 22 ანუ თვეში მოგება, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას, 396 ლარს. დღეს კი, საწვავის გაძვირებასთან დაკავშირებით, დღიური დანახარჯი 12 ლარით გაიზარდა და როგორ შეძლებენ გამქირავებლები, ყოველთვიურად მერიას გადაუხადონ თვეში 416 ლარი. ორი წლის განმავლობაში 10 000 ლარის დაფარვამდე.

დღეს თბილისში რეგისტრირებულია 13 000-მდე, ხოლო რესპუბლიკაში - 27 000 ავტობუსი და მიკროავტობუსი. ამ ოდენობიდან ბიუჯეტის შემოსავალი მოსაკრებლების სახით სულ თვეში და ერთ ერთეულზე იმდენად მცირეა, რომ მისი აფიშირებაც კი სირცხვილია. თუ ვერ უზრუნველყვეს ზუსტი აღრიცხვა და მოსაკრებლების ამოღება, ეს უფლებას არ გვაძლევს, გაღატაკებულ ადამიანებს წავართვათ საარსებო საშუალება, ან უფუნქციოდ დავტოვოთ 64 კერძო სტრუქტურა, რაც მათ სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე გაუქმებას ნიშნავს. იქნებ უმჯობესი იყოს, გადაიხედოს ამ ფირმებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები, მერიის სატრანსპორტო სამსახურის ფუნქციების და ცენტრალიზებულად მართვის უფლებების გადიდების კუთხით.

"სამარშრუტო ტაქსების ბიზნესი უნდა გათეთრდეს"

სამარშრუტო ხაზებზე აუქციონის ჩატარების იდეის ერთ-ერთი ავტორი, "24 საათის" ინფორმაციით, ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციაა. ამიტომ ზემოთ მოყვანილი თვალსაზრისის კომენტირება და სამარშრუტო ტაქსების სფეროში ახალი წესების განმარტება ასოციაციის წარმომადგენელს ვთხოვეთ.

ნიკო თევდორაშვილის განცხადებით: "სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემის საფუძვლების შესახებ კანონში გარკვევით არის დაწერილი, რომ თვითმმართველობასა და საავტომობილო ტრანსპორტის ადმინისტრაციაზე მიკუთვნებულ სფეროებზე შეიძლება ჩატარდეს კონკურსი (აუქციონი). ასე, რომ კანონი აუქციონის ჩატარების უფლებას იძლევა. რაც შეეხება იმას, რომ პიროვნებებს მიღებული აქვთ მუდმივი სამუშაო ადგილები და აუქციონის ჩატარების გადაწყვეტილებით ჩვენ მათ ამ ადგილებს ვართმევთ, ეს ალოგიკურია. ეს სფერო სახელმწიფოს და ადგილობრივი თვითმმართველობის საკუთრებაა, ამიტომ სამარშუტო ხაზი არ შეიძლება იყოს რომელიმე ინდივიდუალური პირის სარგებლობაში.

მით უმეტეს, რომ არიან სამარშუტო სფეროში დასაქმებული პირები, რომლებიც ამ სამარშუტო ხაზებს თვლიან თავის საკუთრებად, რაც სრულიად არასწორი და ალოგიკურია და ამას მოგვარება სჭირდება.

კონკურსი 2001 წელს ჩატარდა (ეს სფერო არის ნებართვას დაქვემდებარებული). შესაბამისად 2003 წელს გავიდა ვადა და საჭიროა ახალი კონკურსის ან აუქციონის ჩატარება. უპირატესობა აუქციონს მივანიჭეთ იმიტომ, რომ ეს ფორმა უფრო გამჭვირვალეა. ამ დროს არ ფასდება ავტომობილი, უბრალოდ თვითონ პიროვნებები, თავისი სურვილისდა მიხედვით, იხდიან თანხას. თუმცა, რა თქმა უნდა, ნაკლები იქნება ისეთი ადამიანი, რომელიც თანახმა იქნება, გადაიხადოს სამომხმარებლო ღირებულებაზე მეტი. ანუ, ვთქვათ, ხაზმა ამოიღო 10 ათასი ლარი, მაშინ არავინ გადაიხდის 40 ათასს ლარს ამ ხაზში.

რაც შეეხება პრობლემის მოგვარებას: სფეროში არსებობს რამდენიმე კორუფციული ხვრელი. არიან, მაგალითად, მერიაში მომუშავე ჩინოვნიკები, რომლებიც ადრე შესდიოდათ და, არ ვიცი, შეიძლება, დღესაც მისდის შავი ფული სამარშრუტო ხაზების მეპატრონეთაგან. ასევე არის ე.წ. ფირმები, რომლებიც ადრე ე.წ. "კრიშების" სახით არსებობდნენ და ზოგიერთი სხვადასხვა სახით ისევ შემორჩა სფეროში. ამ სფეროში ინტერესები ჰქონდა პროკურატურას და ძალოვან სტრუქტურებსაც, რომლებიც კარგად ითბობდნენ ხელს და ჯიბეებს. სფეროში ყოველწლიურად მინიმუმ ისეთი ათი მილიონი ლარი ტრიალებს, რომელიც საერთოდ არსად ფიქსირდება. საჭიროა სწორედ ამ ფულის და იმ პირების ლეგალიზაცია, რომლებიც ამ სფეროში არიან დასაქმებულნი. ამის იდეალური საშუალება კი აუქციონია. მასში პირდაპირ ფიქსირდება ვინ ყიდულობს და რამდენს იხდის.

ასევე აუქციონზე გათვალისწინებულია, რომ ერთი და იგივე პროდუქტზე პიროვნებებმა სხვადასხვა თანხა არ გადაიხადონ. მოხდება გასაშუალება და იმ საშუალო თანხას გადაიხდის ყველა. აუქციონის შემდეგ იმ პიროვნებებს, რომლებიც აუქციონის წესით ნებართვას მიიღებენ, ერთ თვეში დაევალებათ შეასრულონ მერიის მიერ დაწესებული მოთხოვნები, ანუ ხაზზე დაასაქმონ იმდენი ადგილის სამარშუტო ტაქსი, რამდენსაც ნებართვა გულისხმობს.

ახალ წესებში გათვალისწინებულია ასევე "მარშრუტკებში" თვალსაჩინოებისათვის ტექნიკური მოთხოვნების გამოკვრა, რათა მომხმარებელმა დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში შეძლოს მიმართოს შესაბამის უწყებას და დარღვევა აღმოფხვრას.

ჩვენი პრინციპი ამ შემთხვევაში ერთია - მთავარია, მიღწეული იქნეს სფეროს მაქსიმალური ლეგალიზაცია".

აიად ალავის ნათესავები მძევლად აიყვანეს

ტერორისტების სამიზნე ერაყის დროებითი მთავრობის მეთაური გახდა.

ისლამისტური დაჯგუფება "ანსარ ალ-ჯიჰადი", რომელმაც ერაყის დროებითი მთავრობის მეთაურის აიად ალავის სამი ნათესავი გაიტაცა, იმუქრება, რომ თუ ელ-ფალუჯას შტურმი არ შეწყდება და ერაყელ პატიმრებს არ გაათავისუფლებენ, მძევლებს 48 საათში დახოცავენ.

"თუ მტრული მთავრობა ჩვენს მოთხოვნებს 48 საათში არ შეასრულებს, მძევლებს თავებს მოვკვეთავთ," - ნათქვამია "ანსარ ალ-ჯიჰადის" განცხადებაში, რომელიც ერთ-ერთ ისლამისტურ ინტერნეტ-საიტზე გამოქვეყნდა.

როგორც სააგენტო როიტერი იუწყება, პრემიერ-მინისტრის სამი ნათესავი - ალავის ბიძაშვილი, მისი მეუღლე და კიდევ ერთი ახლობელი, სამშაბათს დილით ბაღდადის ცენტრში მდებარე საკუთარი სახლიდან გაიტაცეს. გატაცების შესახებ განცხადება ერაყის მთავრობის პრეს-მდივანმა ჯორჯ სადამ გააკეთა.

როგორც ქუვეითური საინფორმაციო სააგენტო "ქუნა" იუწყება, შეიარაღებული პირები ბაღდადის ერთ-ერთ რაიონში, ალ-კადისიაში მდებარე სახლს დაესხნენ თავს, სადაც ერაყელ ჩინოვნიკთა უმრავლესობა ცხოვრობს. ადგილობრივი პოლიციის მონაცემებით, 20-მა ბოევიკმა სახლი რკალში მოაქცია. სწრაფი შტურმის განხორციელების შემდეგ მათ პრემიერის ბიძაშვილის სახლში შეაღწიეს და მძევლები აიყვანეს.

მეზობლების თქმით, დაახლოებით საღამოს 6 საათზე მათ სროლის ხმა გაიგეს და ალავის ნათესავების სახლთან სამი ავტომანქანაც შენიშნეს. თავდამსხმელები ნიღბებში იმყოფებოდნენ.

შეგახსენებთ, რომ რამდენიმე ხნით ადრე, ალ-ქაიდას ერაყის განყოფილების ხელმძღვანელს აბუ მუსაბ აზ-ზარქავის ალავის მისამართით მუქარის განცხადება არაერთგზის გაუკეთებია. ერთ-ერთ აუდიჩანაწერზე, რომელიც 13 სექტემბერს გამოქვეყნდა, აზ-ზარქავიმ ალავის მოღალატე უწოდა და შურსძიებით დაემუქრა. "სულ მალე, ალავის კარს, რომელიც თავის კოლეგებთან ერთად ფიქრობს, რომ უსაფრთხოდ იმყოფება, სიკვდილის დედოფალი მიუკაკუნებს," - ნათქვამი იყო აზ-ზარქავის განცხადებაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ 59 წლის აიად ალავი, რომელმაც განათლება ამერიკასა და დიდ ბრიტანეთში მიიღო, სადამ ჰუსეინის დროს დისიდენტად ითვლებოდა. 1990-იან წლებში იგი სადამის რეჟიმის წინააღმდეგ მიმართულ რამდენიმე ტერაქტს ხელმძღვანელობდა, რომელსაც ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველო აფინანსებდა.

როდესაც ალავის დროებითი მთავრობის მეთაურად დანიშვნაზე მიდგა საუბარი, რესპუბლიკელმა სენატორმა, სენატის საგარეო საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ რიჩარდ ლუგარმა მისი მისამართით შემდეგი პრეტენზია გამოთქვა: "საუბარია გამოცდილ პოლიტიკოსზე, მაგრამ ჯერ უცნობია, როგორ შეხვდება მის დანიშვნას მოსახლეობა. წარსულში ის ცენტრალურ სადაზვერო სამსახურთან თანამშრომლობდა: ვისთვის ეს უპირატესობაა, ვისთვის კი - არა".

ზოგიერთი ექსპერტის აზრით, პრემიერ-მინისტრის ნათესავების გატაცება, ელ-ფალუჯაზე ამერიკული ჯარებისა და მათდამი ლოიალური ერაყის ნაციონალური არმიის მიერ განხორციელებულ შეტევაზე ერაყის წინააღმდეგობის ფრონტისა და ადგილობრივი ექსტრემისტული ორგანიზაციების უშუალო რეაქციაა.

ერაყის შეიარაღებული დაჯგუფებების გააქტიურება, მნიშვნელოვანწილად, ერაყში ახლო აღმოსავლეთიდან და ცენტრალური აზიიდან ტერორისტების მუდმივად შემოსვლით არის განპირობებული. რაც შეეხება ერაყის წინააღმდეგობის მოძრაობისა და ტერორისტული ორგანიზაციების დაფინანსებას, აშშ-ს სპეცსამსახურების შეფასებით, წამყვანი როლი ამ საკითხში პარტია "ბაას"-ის ყოფილ ლიდერებს, ისლამურ "საქველმოქმედო" ორგანიზაციებსა და საუდის არაბეთის მკვიდრ კერძო პირებს ეკუთვნით. უნდა აღინიშნოს, რომ "ბაას"-ის ყოფილი ლიდერები, იმავდროულად, სადამ ჰუსეინის ახლო ნათესავებიც არიან.

როგორც ერთ-ერთი რუსი სამხედრო ექსპერტი, ლეონიდ საჟინი მიიჩნევს, ამერიკელებსა და ერაყის დროებით მთავრობას ქვეყანაში ვითარების დარეგულირების მკაფიო გეგმა ჯერ კიდევ არ გააჩნიათ. "ამერიკელები აჯანყებულთა ჩასახშობად ფსონს ძველებურად ძალისმიერ მეთოდებზე აკეთებენ. ჩემი აზრით, უახლოეს პერსპექტივაში მდგომარეობა კიდევ უფრო გამწვავდება," - აღნიშნავს ექსპერტი. მისი აზრით, 2005 წლის იანვრის არჩევნებისთვის ამგვარი ტენდენცია კიდევ უფრო გაძლიერდება და ამდენად, ამერიკელებს და მის მოკავშირეებს სამხედრო ოპერაციებისა და ამ ოპერაციებისათვის საჭირო ძალებისა და სახსრების მნიშვნელოვნად გაზრდა მოუწევთ.

24 საათი

პირველი ცვლილებები ვაშინგტონში

ის, რომ საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ საკადრო ცვლილებები გარდაუვალი იქნებოდა, ყველასთვის ნათელი იყო და ამისთვის მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ჯორჯ ბუში შეინარჩუნებდა თუ არა თავის თანამდებობას. ერთ კვირაზე ცოტა მეტი დროა გასული აშშ-ს საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ და პირველი ცვლილებების შესახებ უკვე ცნობილი გახდა. გუშინ თანამდებობები დატოვეს აშშ-ს გენპროკურორმა ჯონ ეშკროფტმა და ვაჭრობის მდივანმა დონალდ ევანსმა. ამ გადადგომებით დაიწყო ჯორჯ ბუშის ადმინისტრაციიდან ყველაზე ერთგული, მაგრამ ამავდროულად, ყველაზე კონსერვატიული მომხრეების წასვლის პროცესი. საინტერესოა, ვინ იქნება შემდეგი?

ბუშის ადმინისტრაციას ყველაზე ერთგული პოლიტიკოსები ტოვებენ.

ეშკროფტის გადაწყვეტილება, როგორც ჩანს, პრეზიდენტისთვისაც არ ყოფილა მოულოდნელი. ჯერ კიდევ საპრეზიდენტო მარათონის პერიოდში ბევრი საუბარი იყო, რომ ჯორჯ ბუში ამ არაპოპულარულ ფიგურას დაემშვიდობებოდა. მართალია, ბუშმა შეძლო წინაასარჩევნო პერიოდში ეშკროფტის შენარჩუნება, მაგრამ ახლა უკვე თავად ყოფილმა გენპროკურორმა აღარ ისურვა (ან მიხვდა, რომ აღარ გააჩერებდნენ) მოღვაწეობის გაგრძელება. გუშინ გავრცელებული ცნობით, გენპროკურორს 2 ნოემბერს უკვე მზად ჰქონდა გადადგომის პატაკი.

თითქმის ანალოგიური სიტუაციაა დონალდ ევანსთან დაკავშირებითაც. ევანსი აქამდეც არაერთხელ აცხადებდა, რომ თანამდებობის დატოვებას და ტეხასის შტატში დაბრუნებას აპირებს, სადაც იგი ჯერ კიდევ ბუშის გუბერნატორობის პერიოდში შტატის ადმინისტრაციაში მუშაობდა.

გუშინვე, ბუშის გუნდის აწ უკვე ყოფილმა წევრებმა სცადეს აეხსნათ საზოგადოებისთვის თავიანთი გადაწყვეტილების მიზეზები.

ეშკროფტმა ეს პირდაპირ გადადგომის თხოვნის წერილში - ხუთგვერდიან ხელნაწერ დოკუმენტში - გამოხატა. მისი თქმით, მან ყველაფერი გააკეთა ამერიკელებისთვის უსაფრთხოების და სამართლიანობის უზრუნველსაყოფად, ახლა კი თავისი შესაძლებლობები ამოწურა. "აშშ-ში დამნაშავეობის დონე შემცირდა, ამერიკაზე ახალი ტერორისტული თავდასხმები აღარ მომხდარა. ამგვარად, ჩემი ძირითადი მიზანი მიღწეულია. უნდა ითქვას, რომ მართლმსაჯულების აღსრულება, როგორც მადლიერების გრძნობას, ასევე გამოფიტვას იწვევს. იუსტიციის სამინისტროსთვის უკეთესი იქნება, თუ მას ახალი, ენთუზიაზმით აღსავსე ხელმძღვანელობა ჩაუდგება სათავეში."

დონალდ ევანსის განცხადებაშიც აშკარა იყო, რომ იგი "ღრმა წუხილით ტოვებს კაბინეტს, მაგრამ დროა, სახლში დაბრუნდეს".

ჯორჯ ბუშმა დააკმაყოფილა თანამებრძოლების თხოვნა. აშშ-ს პრეზიდენტის სიტყვებით, "მას ესმის, თუ როგორ იფიტები საჯარო სამსახურში და რა მსხვერპლის გაღება უხდებათ საჯარო მოხელეთა ოჯახებს". ანუ ეშკროფტისა და ევანსის მოღვაწეობით, პრინციპში, ბუში უკმაყოფილო არ არის და მათი წასვლის მიზეზები უფრო პირადული ხასიათისა, ვიდრე სამსახურებრივი.

ამ გადადგომების აშკარად მომზადებული ხასიათის მიუხედავად, კითხვა, თუ რატომ დატოვეს ბუშის ადმინისტრაცია პირველებმა სწორედ ამ ორმა პიროვნებამ, გუშინდელ ამერიკულ პრესაში წამყვანი იყო. აღსანიშნავია, რომ ამერიკაში ორივეს "ყველაზე ძლიერ გამღიზიანებლებად" მიიჩნევენ, მითუმეტეს ეშკროფტს.

კერძოდ, გენპროკურორი იყო იმ იდეოლოგიის ერთ-ერთ ავტორთაგანი, რომლის თანახმადაც ამერიკა უფრო დაცული, მაგრამ ნაკლებად დემოკრატიული უნდა გამხდარიყო. მაგალითად, სწორედ ეშკროფტი იყო "პატრიოტული აქტის" ავტორი, რომელმაც 11 სექტემბრის მერე აშშ-ს სპეცსამსახურებს უფლებები გაუზარდა. მას აკრიტიკებდა 11 სექტემბრის ტერაქტის საგამოძიებო სენატის კომისია. სწორედ ეშკროფტის ინიციატივის შემდეგ დაფუძნდა აშშ-ში ე.წ. საიდუმლო სასამართლო მოსმენები და საიდუმლო ჩხრეკების პრაქტიკა - უსანქციოდ, ექჭმიტანილის არყოფნის დროს. მისი დამსახურებაა, რომ 11 სექტემბრის შემდეგ ასობით არაბი და სამხრეთ აზიელი გამოაძევს აშშ-დან. ოფიციალურ ვერსიად არალეგალურად მცხოვრებთა მიერ საიმიგრაციო წესების დარღვევა დასახელდა. ასე რომ, ვაშინგტონში ჩათვალეს - ეშკროფტის მკვეთრმა მიდგომებმა შეიძლება ბუშის იმიჯს ავნოს, მას კი არჩევნების გამო ორად გაყოფილი ამერიკის გაერთიანება აკისრია.

მაგრამ, ისიც უნდა ითქვას, რომ ბევრი მიმომხილველი ეშკროფტის წასვლას ჯანმრთელობის პრობლემასაც უკავშირებს. "ვაშინგტონ პოსტ"-ის ცნობით, გენპროკურორს დიდი ხანია, პანკრიატიტი აწუხებს, მიმდინარე წლის მარტში მას ნაღვლის ბუშტიც ამოკვეთეს.

სხვათა შორის, გუშინდელ გამოსვლაში ბუშმაც მიანიშნა გენპროკურორის სუსტ ჯანმრთელობაზე. "ეშკროფტი მუხლჩაუხრელად მუშაობდა, თავს არ ზოგავდა, რათა ჩვენი ქვეყანა უფრო დაცული ყოფილიყო."

დონალდ ევანსის გადადგომის ირგვლივ გაცილებით ნაკლები ხმაური იყო. ჯორჯ ბუშმა ვაჭრობის მინისტრი დაახასიათა, როგორც "ერთ-ერთი ყველაზე ერთგული მეგობარი და მრჩეველი. მისი ეკონომიკური გუნდის ძვირფასი წევრი". როგორც "სიენენი" იუწყებოდა, ბუში და ევანსი მართლაც კარგი მეგორები არიან, ჯერ კიდევ ბუშის ტეხასში გუბერნატორობის პერიოდიდან. ამერიკული პრესა იხსენებს, რომ ევანსი 2000 წლის კამპანიის დროს რესპუბლიკელთა საააგიტაციო შტაბს ხელმძღვანელობდა. ამასთანავე, მინისტრის პროფესიულ შეცდომებზეც არასოდეს არაფერი თქმულა. სავარაუდოდ, მისი გადაგომა მართლაც ოჯახური მდგომარეობით არის გამოწვეული. დიდი ხანია, დადის ხმები, რომ ევანსს ერთი სული აქვს, ტეხასში დაბრუნდეს და თავის საყვარელ ნავთობბიზენსში გააგრძელოს მუშაობა.

ჯერჯერობით მათ შემცვლელებზეც არ საუბარობენ გადაჭრით. თუმცა, ადრევე იყო ცნობილი, რომ ეშკროფტი, გადადგომის შემთხვევაში, შესაძლოა, მის ყოფილ მოადგილეს ლარი ტომპსონს შეეცვალა. თუ იუსტიციის სამინისტროს მართლა ტომპსონი ჩაუდგა სათავეში, ის ამ პოსტზე პირველი შავკანიანი იქნება. ეს, რაღა თქმა უნდა, მხოლოდ ვარაუდია, მით უმეტეს, რომ ტომპსონი ცოტა ხნის წინონ კომპანია "პეპსიკო"-ს დირექტორთა საბჭოში შევიდა და ამჟამად საჯარო სამსახურში დაბრუნების დიდ სურვილს არ ამჟღავნებს.

ეშკროფტის სხვა შესაძლო შემცვლელთა შორის განიხილება თეთრი სახლის მრჩევლის ალბერტო გონსალესისა და ჯორჯ ბუშის საარჩევნო კამპანიის ხელმძღვანელის მარკ რეისიკოტის კანდიდატურები. ასევე, ამ ადგილზე შეიძლება ვიხილოთ ნიუ-იორკის ყოფილი და ამჟამინდელი მერები - რუდოლფ ჯულიანი და ჯორჯ პატაკი.

რაც შეეხება ვაჭრობის მდივანს, ამ თანამდებობაზე პრეტენზიას მერსერ რეინოლდე აცხადებს, რომელიც არჩევნების დროს რესპუბლიკელთა შტაბში ფინანსების მოზიდვაზე იყო პასუხისმგებელი.

ბელგიელი მემარჯვენეები რევანშისთვის ემზადებიან

ბელგიის უმაღლესი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენით, ბელგიური უკიდურესად მემარჯვენე პარტია "ვლაამს ბლოკი" რასისტულია. ასეთი განაჩენი პარტიას სახელმწიფოს მხრიდან დაფინანსების შეწყვეტასა და ტელეეთერის აკრძალვას უქადის, რაც, საბოლოო ჯამში, აღნიშნული პარტიის მოღვაწეობის დასრულებას ნიშნავს. უმაღლესი სასამართლოს განაჩენი "ბლოკის" აპელაციას მოჰყვა დაბალი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, რომელმაც პარტია ანტირასისტული კანონმდებლობის დარღვევაში ცნო დამნაშავედ. უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილება კი, როგორც ცნობილია, საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება. საზოგადოებრივი აზრის კვლევის მონაცემების თანახმად, "ვლაამს ბლოკი" ფლანდრიაში ყველაზე პოპულარული პოლიტიკური პარტიაა. ივნისში რეგიონულ საკანონმდებლო ორგანოსა და ევროპარლამენტში არჩევნებისას პარტიამ ხმათა დაახლოებით 25 პროცენტი მოიპოვა. "ვლაამს ბლოკის" პოლიტიკური პლატფორმა მკაცრ ანტიიმიგრაციულ პროგრამას ემყარება. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ უკიდურესად მემარჯვენე პარტია ფლანდრიის დამოუკიდებლობისთვისაც იბრძვის, სადაც მოსახლეობის რაოდენობა 5 მლნ-ს შეადგენს.

პარტიის წარმომადგენლის ფრანკ ვანჰეკეს განცხადებით, იგი შოკირებულია უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით. "ბერლინის კედლის დაცემიდან 15 წლის შემდეგ, როცა აღმოსავლეთ გერმანიისა და აღმოსავლეთ ევროპის მოსახლეობამ თავისუფლება მოიპოვა, უმაღლესი სასამართლოს ამ ვერდიქტით ჩვენ იმის დადასტურება მივიღეთ, რომ ბელგიის სახელმწიფო, დემოკრატია და სიტყვის თავისუფლება საფრთხის წინაშეა. თუმცა, ჩვენ მუდმივად მზარდი ფლამანდიელების დემოკრატიულ ხმას წარმოვადგენთ და ამ ვერდიქტით ვერ გაგვაჩუმებენ. ჩვენ ახალ პარტიას შევქმნით და ბელგია უკვე ველარ შეძლებს მის დასამარებას, იგი თვითონ გამოუტანს განაჩენს ბელგიას," - აღნიშნა ფრანკ ვანჰეკემ. ბელგიური პრესის მიერ გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად კი, მათ ახალ პარტიას "ვლაამს ბელანგი" (ფლამანდიური ინტერესი) ერქმევა.

მწვავე განცხადებების მიუხედავად, "ვლაამს ბლოკის" ლიდერებისთვის ასეთი განაჩენი მოულოდნელი არ ყოფილა. მიუხედავად იმისა, რომ უკანასკნელ ხანს "ვლაამს ბლოკის" მიერ გაკეთებული განცხადებები ცოტა შერბილებული იყო, ახალი პარტიის პოზიცია, არ არის გამორიცხული, ძველზე უფრო მტკიცე აღმოჩნდეს და გაცილებით მკვეთრ განცხადებებსაც არ მოერიდოს, რისი პროგნოზირების საფუძველსაც ფრანკ ვანჰეკეს გამოსვლაც იძლევა.

პოლიტიკურად დასამარებული პარტიის წევრების შერბილებული ტონი კი არაევროპული ქვეყნებიდან იმიგრირებულ ადამიანებთან მიმართებაში ლოიალურ ხედვაში გამოიხატებოდა. მათი განცხადებით, აღნიშნული პირები უფლებამოსილი უნდა იყვნენ, გაიზიარონ ბელგიური ფასეულობები და ცხოვრების ნირი. წარსულში მათი დამოკიდებულება ცალსახა იყო და ყველა არაევროპელი იმიგრანტის სამშობლოში დაბრუნებას მოითხოვდნენ.

ბი-ბი-სი-ს კორესპონდენტის თქმით, მრავალი წლის მანძილზე ბელგიის პოლიტიკური ისტებლიშმენტი პარტია "ვლაამს ბლოკის" მეზობლად მოუხერხებლად გრძნობდა თავს, რადგან იგი ექსტრემისტულ ფრთად მიაჩნდათ. სხვა ბელგიური პარტიები ერთობლივი ძალისხმევით ცდილობდნენ, ამ პარტიის ნაციონალურ და რეგიონულ ხელისუფლებაში მოხვედრისათვის შეეშალათ ხელი. თუმცა, ამ ტაქტიკამ არ გაამართლა.

ბი-ბი-სი

შიმშილობის დაძლევის პროგრამა: აფრიკელებს მწერებით გამოკვებავენ

გაერო-მ აფრიკის კონტინენტზე შიმშილობის დაძლევასთან დაკავშირებით ახალი წინადადებები წამოაყენა: აფრიკელები მწერებით უნდა გამოკვებონ. თავისი მაღალი საკვები ღირებულების წყალობით, მწერებმა, შესაძლოა, სურსათით მომარაგების მდგომარეობა საგრძნობლად გააუმჯობესონ. ამ მხრივ, გაერო-ს ექსპერტები რეკომენდაციას მუხლუხოებისა და მატლების გამოყენებას უწევენ.

როგორც გაერო-სთან არსებული სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO) აღნიშნავს, მწერებით კვება აფრიკელთათვის ახალი ხილი არ არის. მუხლუხოებისა და მატლების გარკვეული სახეობები ცენტრალური აფრიკის ქვეყნებში საკვების მნიშვნელოვან შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ.

FAO-ს მონაცემებით, ცენტრალურ-აფრიკულ რესპუბლიკაში გამოკითხულთა დაახლოებით 85 პროცენტმა განაცხადა, რომ მუხლუხოებით იკვებებიან. კონგოს დემოკრატიულ რესპუბლიკაში "მწერიჭამიათა" რაოდენობამ 70 პროცენტს, ხოლო ბოტსვანაში 91 პროცენტსაც კი მიაღწია. "საჭმელად ვარგისი ტყის მწერები პროტეინის მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს და ისინი, სასოფლო-სამეურნეო რაიონებისაგან განსხვავებით, პესტიციდებს არ შეიცავენ," - ამბობს FAO-ს ექსპერტი პოლ ვანტომი.

100 გრამ გამომშრალ მუხლუხოებს შემდეგი შემცველობა აქვთ: 53 გ. პროტეინი, 15 პროცენტი ცხიმი და 17 პროცენტი ნახშირწყლები. მათი ენერგეტიკული ღირებულება კი 430 კილოკალორიაა. მუხლუხოები, სახეობების მიხედვით, მდიდარია მინერალებითაც. ეს მწერი დიდი რაოდენობით კალცს, ცინკს, კალიუმს, მაგნიუმს, რკინას და აგრეთვე, ვიტამინების მთელ რიგს შეიცავს. 100 გრამი ამგვარი საკვები მინერალებისა და ვიტამინების მიმართ ადამიანის დღე-ღამურ მოთხოვნილებას აკმაყოფილებს. "მუხლუხოები, როგორც ჩვეულებრივ მიიჩნევა, "უკიდურესი შემთხვევის" საკვებს არ წარმოადგენს. მრავალ რეგიონში ის კვების რაციონის მნიშვნელოვანი ნაწილია", - აღნიშნავს ვანტომი.

გარდა ამისა, მწერების შეგროვება შემოსავლის საკმაოდ კარგი წყაროცაა, განსაკუთრებით აფრიკელი ქალებისათვის. მუხლუხოები ექსპორტზე გააქვთ ისეთ ქვეყნებში, როგორიცაა სუდანი და ნიგერია, ასევე საფრანგეთი და ბელგია. "საჭმელად ვარგისი მწერების საკვები ღირებულება და ეკონომიკური ღირებულება ხშირად არასათანადოდ არის შეფასებული. ამიტომ, ჩვენ მათ შეგროვებასა და რეალიზაციას ხელი უნდა შევუწყოთ," - ხაზსგასმით აცხადებენ FAO-ს ექსპერტები.

24 საათი

ინკვიზიციის დღემდე დაფარულ საიდუმლოებებს ფარდა ეხდება

უამრავი მასალა, რომელიც ინკვიზიციის საქმიანობას შეეხება, ამ საკითხით დაინტერესებული მკვლევარებისთვის ხელმისაწვდომი პირველად გახდება. შუა საუკუნეების რომის კათოლიკური ეკლესიის ისტორიის სისხლიანი ფურცლების სამეცნიერო კუთხით შესწავლა პირველად მოხდება. საიდუმლო მასალების გახსნა ვატიკანსა და იტალიის ხელისუფლებას შორის თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის მეშვეობით გახდა შესაძლებელი. აღნიშნული შეთანხმება ვატიკანისა და იტალიელი სპეციალისტების მიერ დეტალურ აღწერასა და ინკვიზიციის საარქივო ფონდების სამეცნიერო კატალოგების შექმნას ითვალისწინებს.

ელექტრონულ ფაილებში განთავსდება ასიათასობით წყარო და სამხილი, რომელიც ამჟამად კერძო და სახელმწიფო, ასევე საეკლესიო საცავებშია დაცული იტალიასა და საზღვარგარეთ. აღნიშნულ მასალებში ჩადებულია როგორც მეამბოხე ბერისა და ფილოსოფოსის ჯიროლამო სავონაროლის, ისე დიდი მეცნიერების გალილეო გალილეისა და ჯორდანო ბრუნოს დაკითხვების პროტოკოლები.

ორი სიტყვით

იაპონია. იაპონიის სანაპირო ზოლთან მასშტაბური სამხედრო-საზღვაო სწავლებები დაიწყო. მასში ქვეყნის თავდაცვის ძალების 11.3 ათასი სამხედრო მოსამსახურე და იაპონიაში მუდმივად დისლოცირებული აშშ-ს სამხედრო ძალების დაახლოებით 4 400 ჯარისკაცი და ოფიცერი მონაწილეობს. მიზანი მანევრებისა, რომლებიც იაპონიის ზღვასა და წყნარ ოკეანეში ჰონსიუს ნაპირებთან ჩატარდება, მოკავშირეების შეიარაღებულ ძალთა შორის ურთიერთქმედების ეფექტურობის ზრდაა. სწავლებაში ჩართულია 34 ხომალდი და 260 თვითმფრინავი. სცენარის თანახმად, პირველ რიგში, გამოუვალ მდგომარეობაში ჩავარდნილი ამერიკელი სამხედროების სამაშველო სამუშაოების დემონსტრირება მოხდება, ხოლო შემდეგ პირიქით, ამერიკელებმა მესამე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე განსაცდელში ჩავარდნილი იაპონელი მოქალაქეების ევაკუირებას უნდა გაართვან თავი. სწავლებები 19 ნოემბრამდე გაგრძელდება. **იტარ-ტასი**

■ ■ ■

ლიტვა. ლიტვაში საპარლამენტო უმრავლესობის კოალიციის ფორმირების პროცესი დასრულდა. სამი პარტიის მემარცხენე-ცენტრისტულ ბლოკს, რომელიც საპარლამენტო უმრავლესობაზე აცხადებდა პრეტენზიას, აგრარული პარტია და ახალი დემოკრატიის პარტია შეუერთდა. ახალი კოალიცია სეიმში 141 საპარლამენტო ადგილიდან 80 ადგილის დაკავებას ვარაუდობს, რაც მას კოალიციური მთავრობის ფორმირების უფლებას მიანიჭებს. **იტარ-ტასი**

რელიგიის ისტორიის დასაცავად

გუშინ შუადღისას განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტთა 30-კაციანი ჯგუფი შეიჭრა. მათ ერთი მოთხოვნა ჰქონდათ, - "საქართველოს სკოლებში აღდგეს, უფრო სწორად, თავიდან ჩაეშვას ეკლესიის ისტორიის სწავლება, რადგან ეს საგანი ყოველთვის ადუღაბებდა და კვლავაც შეადუღაბებს ჩვენს ქვეყანაში მცხოვრებ სხვადასხვა ეროვნებისა და აღმსარებლობის ადამიანებს". რადგან ტექნიკური უნივერსიტეტის წარმომადგენლები სამინისტროს შენობაში ძალით შეიჭრნენ, სამინისტროს თანამშრომლები იძულებულები გახდნენ, საპატრულო პოლიცია გამოეძახათ. ადგილზე სპეცდანიშნულების რაზმიც მივიდა, თემურ მღებრიშვილის ხელმძღვანელობით. მართალია, სტუდენტები ყვიროდნენ - აბა, მიდით, გვცემეთ, სხვაგვარად ჩვენ ტერიტორიას არ დავტოვებთო - მათ ტერიტორია მაინც ცემა-ტყეპის გარეშე დაატოვებინეს. აქციის მონაწილეებმა წასვლის წინ განაცხადეს, რომ, თუ მათი მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდებოდა, ისინი პროტესტის პერმანენტულ ფორმას მიმართავდნენ.

მიუხედავად ამისა, განათლების სამინისტროს, ალბათ, მათი მოთხოვნის შესრულება იმ მარტივი მიზეზის გამო გაუჭირდება, რომ სამინისტროს რელიგიის ისტორიის სწავლება არასოდეს გაუუქმებია. ეს საგანი დღემდე ფაკულტატურად რჩება - ისე, როგორც ეს მთელი ამ წლების განმავლობაში იყო. თავად სკოლის ადმინისტრაციაზეა დამოკიდებული, რომელ კლასში და რა დოზით შეასწავლიან ამ საგნებს მოსწავლეებს. გუშინ მომხდარ ინციდენტთან დაკავშირებით განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მოადგილე სანდრო დიდებულიძე აცხადებს, რომ, რელიგიის ისტორიის სწავლების თვალსაზრისით, ამ ბოლო პერიოდში არაფერი შეცვლილა. **"მაგრამ, თუ მოთხოვნა ამ საგნის საათების გაზრდაა, მაშინ ამ თემაზე სპეციალისტებმა უნდა იმსჯელონ და მათ უნდა გადაწყვიტონ, რამდენად მიზანშეწონილია ამის გაკეთება. ბუნებრივია, კონსულტაციებში მონაწილეობა საპატრიარქომაც უნდა მიიღოს. რაც შეეხება დღევანდელ აქციას, ამგვარი საკითხები პროტესტის ამ ფორმით არ წყდება",** - განაცხადა მან.

24 საათი

დაპატიმრებული წამლის ამბავი

"საქართველოში დაპატიმრებულია ამერიკიდან ჰუმანიტარული მისიით შემოტანილი ხუთი მილიონი დოლარის ღირებულების 10 ტონა მედიკამენტი, რომელიც უფასოდ უნდა დარიგებულიყო"! - ასეთი განცხადება გააკეთეს გუშინ ჰუმანიტარული ორგანიზაცია "ექთს ჯორჯიას" წარმომადგენლებმა, რომლებმაც პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებთან ერთად ცნობილი ექიმებიც მიიწვიეს. იქვე იყო თავისუფლების ინსტიტუტის წარმომადგენელიც. ასეთი წარმომადგენლობითი დასწრება პრობლემის სიმწვავეს მოჰყოლია. "ექთს ჯორჯიას" წარმომადგენლები ვარაუდობენ, რომ ყველაფერი შეგნებულად ხდება, რათა ჰუმანიტარული წამალი არ დარიგდეს და კერძოდ შემოტანილი კომერციული წამლები გასაღდეს. ეს აზრი "თავისუფლების ინსტიტუტის წარმომადგენელმაც გაიზიარა.

"ექთს ჯორჯიას" ვიცე-პრეზიდენტი გურამ ამირიძე: "ტვირთის ჩამოტანა შეთანხმებული იყო ჯანდაცვისა და ფინანსთა სამინისტროებთან. ტვირთს ჩამოჰყვნენ ამერიკელი ექიმებიც, რომლებსაც სურდათ, მის განაწილებაში მონაწილეობა თავად მიეღოთ, მაგრამ ისეთი ბარიერები შეგვიქმნეს, რომ წამლების დარიგება დღემდე ვერ მოხერხდა. 50 განაწყენებული ამერიკელი კი შინ დაბრუნდა. ამ რაოდენობის მედიკამენტი ჩვენთვის ჯერ არავის უჩუქებია. ამიტომ, ფრთხილად უნდა ვიყოთ, რომ ჩვენდამი კეთილგანწყობა არ გავაქარწყლოთ და მსგავსი დახმარებები კვლავ მივიღოთ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამერიკელები უკვე გვწერენ, რომ ჰუმანიტარულ ტვირთს სხვაგან გააგზავნიან".

ტვირთის მნიშვნელობაზე ისიც მიანიშნებს, რომ მედიკამენტებს შორის არის, მაგალითად, ინსულინი და ინტერფერონი, რომელთაც სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვთ. როგორც უროლოგიის ინსტიტუტის დირექტორმა, პროფესორმა ლაური მანაგაძემ განაცხადა, ინტერფერონის ერთი კურსი 12 ათასი დოლარი ღირს. რომელი პაციენტია ჩვენში ამის გადამხდელი?

მიწვევის მიუხედავად, პრესკონფერენციას "ჯანდაცვის სამინისტროს" წარმომადგენელი არ დასწრებია. მოგვიანებით კი ჩვენთან კომენტარი გააკეთა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილემ ვახტანგ მეგრელიშვილმა: "არავითარი დაპატიმრება. დარიგების ნებართვა დღემდე გაცემული იმიტომ არ არის, რომ ჩვენი კანონმდებლობის მიხედვით, ტვირთი, რომელსაც არ ახლავს ხარისხის სერტიფიკატი (ზოგიერთ მედიკამენტს არ ახლავს), უნდა შემოწმდეს. შემოწმების შემდეგ არანაირი პრობლემა არ იქნება".

როგორც ჩანს, დარიგება, მინიმუმ, ორი კვირა ვერ დაიწყება. შემოწმებას, თურმე, 12 დღე სჭირდება. სინჯები კი ჯერაც არ ყოფილა აღებული.

24 საათი

რაში იღებენ საკრებულოს დეპუტატები 1050 ლარს?

ნანა ქადაგიშვილი

მას შემდეგ, რაც საკრებულოს ხელმძღვანელობამ დეპუტატებს ანაზღაურება გაუზარდა და სხდომების გაცდენაზე ფულადი სანქციები დაუწესა, საკრებულოში დეპუტატთა რაოდენობამ საგრძნობლად იმატა. სხდომებზე სიარულს მოუხშირეს იმ დეპუტატებმაც, რომლებიც სხდომათა დარბაზის კარის ზღურბლს ადრე იშვიათად აბიჯებდნენ. თუმცა, არიან ისეთი დეპუტატებიც, ვისაც ვერც ანაზღაურების მომატება ახალისებს და ვერც შემცირება აშინებს.

ბესო გულაშვილის ფოტო

სხდომებზე სიარულს მოუხშირეს იმ დეპუტატებმაც, ვინც სხდომათა დარბაზის კარის ზღურბლს ადრე იშვიათად აბიჯებდა.

თითქმის ერთი თვეა, საკრებულოს რიგითი დეპუტატის (საკრებულოს ხელმძღვანელობისა და ფრაქცია-კომისიების თავმჯდომარეების გარდა) უმაღლესი ანაზღაურება 1050 ლარი გახდა. მართალია, ეს თანხა ადამიანური ცხოვრებისთვის არცთუ ბევრია, მაგრამ თუ შევადარებთ იმ რიგითი მოქალაქეების ხელფასებს, ვისი ბედიც ქალაქის საკანონმდებლო ორგანოს წარმომადგენელთა ხელშია, ნამდვილად საოცნებო თანხად მოგვეჩვენება. ვნახოთ, რაში იღებს საკრებულოს დეპუტატი ამ "საოცნებო" თანხას - 50 ლარი მას ფრაქციებში მუშაობისთვის ეძლევა, 500-500 ლარი კი - კომისიებისა და საკრებულოს სხდომებზე დასწრებისთვის.

თვის ბოლოს საკრებულოს ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველი კომისიის თავმჯდომარის მიერ ხელმოწერილი ბლანკები, სადაც აღნიშნულია, რომელმა დეპუტატმა კომისიის რამდენი სხდომა გააცდინა. ამის გარდა, თითოეული დეპუტატი ავსებს ფორმულარს, რომელშიც იგი აღნიშნავს, რა დავალება მიიღო და როგორ შეასრულა იგი. თუმცა, ამ ყველაფრის ფურცელზე აღნიშვნა ერთია და შესრულება - მეორე. თვითონ საკრებულოს წევრები არ მალავენ, რომ ზოგიერთი მათი კოლეგის საქმიანობა, ძირითადად, სხდომათა დარბაზში ჯდომითა და გადაწყვეტილებების მიღებისას ხელის აწევით შემოიფარგლება.

საკრებულოს მდივანი ზურაბ ჟვანია ასეთ განცხადებებს კატეგორიულად აპროტესტებს. **"თუკი დეპუტატი არაფერს აკეთებს, მას საკრებულოში არავინ გააჩერებს. ყოველი მათგანი კომისიებსა და ფრაქციებშიც მუშაობს, ამაზე კომისიების თავმჯდომარეების მიერ ხელმოწერილი ბლანკებიც მოწმობს; ისინი საკრებულოს სხდომებზე გამოტანილ საკითხებსაც წინასწარ სწავლობენ. როგორ შეიძლება გამოტანილი საკითხის შესწავლა დეპუტატმა სხომაზე დაიწყოს"?** - კითხვას სვამს ჟვანია. თუმცა, საკუთარი თვალით გვინახავს და საკუთარი ყურით მოგვისმენია, როგორ განუცხადებია არაერთ დეპუტატს სხდომებზე, - ეს საკითხი არ შემისწავლია და ხმა როგორ მივცეო; უფრო მეტიც, ერთხელ "ლეიბორისტებმა" რადიოს საინფორმაციო გამოშვების მეშვეობით გაიგეს საკრებულოს სხდომა რომ ტარდებოდა.

პასიურობა ერთია და სხდომებზე დაუსწრებლობა - მეორე. სანამ საკრებულოს დეპუტატების ანაზღაურება 1 050 ლარამდე გაიზრდებოდა, ხშირად სხდომებზე ქვორუმის შეკრებაც კი ჭირდა. საკრებულოს ხელმძღვანელობა დეპუტატების ანაზღაურების გაზრდას სწორედ ამით ამართლებს. **"ჩვენი გადაწყვეტილება დეპუტატებს წაახალისებს და შეაშინებს კიდეც, რადგან, ვინც სხდომებზე არ ივლის, ხელფასი მოაკლდება",** - განაცხადა საკრებულოს თავმჯდომარემ ზაზა ბეგაშვილმა საკრებულოს წევრების ანაზღაურების წესის შესახებ დადგენილების მიღებისას.

საკრებულოს დადგენილების მიხედვით, ის დეპუტატი, რომელიც საკრებულოსა და კომისიების არც ერთ სხდომას არ დაესწრება, ანუ თვის განმავლობაში არაფერს გააკეთებს, მხოლოდ 50 ლარს მიიღებს. ორი სავალდებულო სხდომიდან (ეს ეხება როგორც საკრებულოს, ასევე, კომისიების სხდომებს) ერთს თუ გააცდენს, ანაზღაურების ნახევარს მიიღებს; სამი სავალდებულო სხდომიდან ერთის გაცდენისას ანაზღაურების მესამედი მოაკლდება; ოთხი სხდომიდან ერთზე დაუსწრებლობის გამო კი, ანაზღაურების მეოთხედი იქვითება (ავადმყოფობის, ახლო ნათესავის გარდაცვალების, საქართველოს ხელისუფლებისა და თბილისის საკრებულოს დავალებით, მივლინებისა და საქართველოს ხელისუფლების ოფიციალურ ღონისძიებებში მონაწილეობის შემთხვევებში გაცდენილი სხდომები საპატიოდ მიიჩნევა).

საინტერესო ის არის, რომ, როგორც ჟვანია ამტკიცებს, ანაზღაურების ეს სისტემა მაშინაც მოქმედებდა, როცა დეპუტატები 425 ლარს იღებდნენ. როგორც ჩანს, მაშინ ან ეს სადამსჯელო მექანიზმები არ მოქმედებდა, ან დეპუტატებს 425 ლარად სხომებზე სისტემატური დასწრება არ უღირდათ. ყოველ შემთხვევაში, ფაქტია, რომ ახალი დადგენილების შემდეგ საკრებულოს სხდომებზე ქვორუმის შეკრების პრობლემა აღარ დამდგარა. სხვათა შორის, როგორც "24 საათმა" გაარკვია, დეპუტატთა დამსჯელი მექანიზმიც მოქმედებს.

ოპოზიციურ ფრაქციებს რომ ჰკითხოთ, ამ მექანიზმს ხშირად მათ მიმართ არაობიექტურად იყენებენ. მაგალითად, როგორც ფრაქცია "მემარჯვენეების" ლიდერი გიორგი მოსიძე აცხადებს, მისი თანაფრაქციელი ვახტანგ კახიძე გასტროლებზე სექტემბერში - ანუ დადგენილების მიღებამდე წავიდა, მაგრამ ანაზღაურება მაინც გაუნახევრეს. **"ესეც რომ არა, მისი გამგზავრება საპატიო მიზეზად მაინც უნდა მიეჩნიათ",** - ამბობს მოსიძე. ჟვანია ამ ბრალდებაზე თავს იმით იმართლებს, რომ საპატიო მიზეზად მხოლოდ რაიმე ოფიციალურ ღონისძიებაში მონაწილეობა მიიჩნევა. **"კახიძე საკუთარ საქმეზე კონტრაქტით არის წასული და ანაზღაურებასაც აძლევენ",** - განმარტავს საკრებულოს მდივანი.

პრეტენზიები "ლეიბორისტებსაც" აქვთ. როგორც "ლეიბორისტი" სოსო შატბერაშვილი ამბობს, მასა და ფრაქციის თავმჯდომარეს გიორგი გუგავასაც ჩამოაკლეს თანხა. **"არადა, ჩვენ სხდომა არ გაგვიცდენია. შემდეგ კი ყველაფერი გაირკვა და ბოდიშიც მოგვიხადეს, მაგრამ რაღა "ლეიბორისტებთან" მოუვიდათ შეცდომა და არა "ნაციონალებთან"?!** - ეჭვობს შატბერაშვილი. მათ გვერდით საკრებულოში ისეთი დეპუტატებიც არიან, ხელფასის ჩამოკლებას რომ არ აპროტესტებენ, რადგან ფაქტებს ვერსად გაექცევიან.

"ერთი გაარკვიეთ, ლევან ჭკუასელი საკრებულოს რომელიმე სხდომაზე თუ ყოფილა, ან ავთო ტყებუჩავა მაინც და მაინც მაშინ რატომ გამოჩნდა, ანაზღაურება რომ მოუმატეს", - გვირჩია ერთ-ერთი ფრაქციის წარმომადგენელმა. ჩვენც გავარკვიეთ და აღმოჩნდა, რომ ფრაქცია "სამართლიანობის" წევრს ლევან ჭკუასელს, სხდომებზე დაუსწრებლობის გამო, 1000 ლარი აქვს ჩამოკლებული, მის თანაფრაქციელს ავთანდილ ტყებუჩავას კი კომისიების სხდომებზე დაუსწრებლობისთვის - 500 ლარი. **"საადვოკატო საქმიანობას ვეწევი, ადამიანების უფლებებს ვიცავ. ამიტომ, კომისიების სხდომები მიცდება ხოლმე, მაგრამ ამაში საგანგაშოს ვერაფერს ვხედავ",** - განგვიმარტა ტყებუჩავამ.

სხვათა შორის, ამ დეპუტატების მოქმედებაში საგანგაშოს ვერც საკრებულოს მდივანი ხედავს. **"მათ არჩევანის უფლება აქვთ. თუ საკუთარი საქმის კეთება ურჩევნით, აკეთონ, სამაგიეროდ, ხელფასს არ იღებენ",** - ამბობს ჟვანია. თუმცა, ავიწყდება, რომ საკრებულოს წევრმა სამსახურის შენობის კარი ერთხელაც რომ არ შეაღოს, 50 ლარს მაინც მიიღებს. ამასაც რომ თავი დავანებოთ, გამოდის, რომ საკრებულოს დეპუტატები თბილისის მოსახლეობას იმიტომ აგვირჩევია, პირადი საქმე აკეთონ და სამსახურებრივი მოვალეობა, როცა ხასიათზე იქნებიან, მაშინ შეასრულონ.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო აცხადებს:

მსურველთათვის საბუთების მიღებას საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს და მის ტერიტორიულ სარეგისტრაციო სამსახურებში არსებულ ვაკანტურ თანამდებობებზე საკვალიფიკაციო გამოცდაში მონაწილეობის მისაღებად.

საკვალიფიკაციო გამოცდა ტარდება ტესტური და გასაუბრების ფორმით:

1. საკვალიფიკაციო გამოცდას ტესტური ფორმით აბარებენ ეროვნული სააგენტოს კადასტრის, რეგისტრაციის იურიდიული სამსახურებისა და ტერიტორიული სარეგისტრაციო სამსახურების ვაკანტურ თანამდებობებზე დასანიშნი კანდიდატები.
2. საკვალიფიკაციო გამოცდას გასაუბრების ფორმით აბარებენ: I პუნქტით გათვალისწინებული პირები, ვინც ტესტურ გამოცდაში გამსვლელი ქულა მიიღო და ეროვნული სააგენტოს სტრუქტურული ქვედანაყოფების ვაკანტურ ადგილებზე დასანიშნი პირები.

მოთხოვნები საკვალიფიკაციო გამოცდაში მონაწილე პირთათვის:
საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარების უფლება აქვს საქართველოს მოქალაქეს 21 წლის ასაკიდან, რომელსაც აქვს შესაბამისი უმაღლესი განათლება და ფლობს სახელმწიფო ენას.

საკვალიფიკაციო გამოცდაში მონაწილეობის მისაღებად კანდიდატმა უნდა წარადგინოს შემდეგი საბუთები:

1. განცხადება კომისიის თავჯდომარის სახელზე;
2. ავტობიოგრაფია;
3. განათლების დამადასტურებელი მოწმობა და მოწმობის ასლი;
4. ამონაწერი შრომის წიგნაკიდან;
5. 2 ფოტოსურათი (3/4);
6. პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი.

საბუთების მიღებისას კონკურსში მონაწილეებს ტესტები გადაეცემათ უსასყიდლოდ.

საბუთები მიიღება 2004 წლის 15-დან 28 ნოემბრამდე. სამუშაო დღეებში 14:00-დან 18:30-მდე; შაბათ-კვირას 11:00-დან 17:00-მდე.
საბუთები მიიღება შემდეგ მისამართზე: თბილისი, რუსთაველის N30 საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო. ☎ 75 82 94 (მოქალაქეთა მისაღები, გრიბოედოვის ქუჩის მხრიდან).

გამოცდა ჩატარდება საკვალიფიკაციო გამოცდის გამოცხადებიდან სამი კვირის შემდეგ.

დაპირისპირება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სხდომათა დარბაზში სტუდენტთა ერთი ნაწილის და "ზოგადი და გამოყენებითი ენათმეცნიერების" კათედრის ინიციატივით, უნივერსიტეტის რექტორობის კანდიდატად პროფესორი მიხეილ ქურდიანი დასახელდა. სხდომათა დარბაზშივე გამოიკვეთა ისიც, რომ უნივერსიტეტში სტუდენტთა ორი ჯგუფი ერთმანეთს მკვეთრად უპირისპირდება.

თამარ ჭაჭანიძე

სტუდენტთა ერთმა ნაწილმა საზეიმო ვითარებაში დაასახელა საკუთარი კანდიდატი რექტორის თანამდებობაზე. მათი რჩეული ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი მიხეილ ქურდიანია. "ის არ არის გასვრილი არც ერთ ცოდვაში, რასაც დღეს ნიშნისმოგებით უკიჟინებენ უნივერსიტეტის პროფესურას. ის არ არის კორუმპირებული და არასდროს ყოფილა რომელიმე პარტიის წევრი. მისი დამოკიდებულება სტუდენტებისა და ასპირანტებისადმი შეიძლება ზნეობრიობისა და კოლეგიალობის ეტალონად მივიჩნიოთ", - აცხადებენ სტუდენტები.

სხდომათა დარბაზში სტუდენტთა მეორე ნაწილიც აქტიურობდა. მათი უკმაყოფილება განსაკუთრებით იმან გამოიწვია, რომ მიხეილ ქურდიანმა სიტყვის დამთავრების შემდეგ მოულოდნელად დატოვა დარბაზი და სტუდენტების ამ ნაწილს მასთან გასაუბრების საშუალება არ მიეცა. უკმაყოფილო სტუდენტებმა საკუთარი აზრის დაფიქსირება ტელე-კამერების წინ სცადეს, რასაც ქურდიანის მომხრეთა გაღიზიანება მოჰყვა და სტუდენტებს შორის ფიზიკური შეხლა-შემოხლის საშიშროება დადგა.

თსუ-ში სტუდენტთა ორი გაერთიანება არსებობს. ეს არის "სტუდენტთა და ასპირანტთა ლიგა" და "სტუდენტური კლუბი"; არსებობს კიდევ "სტუდენტთა და ასპირანტთა სამეცნიერო საზოგადოება", რომელიც სრულიად ნეიტრალურ პოზიციას ინარჩუნებს. დაპირისპირება, ძირითადად, "სტუდენტთა ლიგასა" და "სტუდენტურ კლუბს" შორის არსებობს. "სტუდენტური ლიგა" იმ სტუდენტთა გაერთიანებაა, რომლებიც განათლების კანონპროექტს უპირისპირდებიან და პროფესორ ქურდიანს უჭერენ მხარს. ამ გუნდის ლიდერი დაჩი ცაგურიაა, რომელიც თავის დროზე ღიად აფიქსირებდა თავის დადებით განწყობას ძველი რექტორის, როინ მეტრეველის მიმართ.

"სტუდენტურ კლუბს" კი ძველი "კმარელი" ირაკლი მეგრელიშვილი უდგას სათავეში. მათ კონფლიქტს დიდი ხნის ისტორია აქვს: ვარდების რევოლუციიდან დიდი დრო არ იყო გასული, როცა "კმარა", როინ მეტრეველის გადადგომის მოთხოვნით, უნივერსიტეტის პირველ ანუ ადმინისტრაციულ კორპუსს მიადგა. ეს სტუდენტობა როინ მეტრეველის გადადგომასაც ისევე ხავერდოვნად იმედოვნებდა, როგორც ეს მთავრობის გადაყენების შემთხვევაში მოხდა. სცენარიც, დაახლოებით, ისევე ვითარდებოდა. მეტრეველმა "კმარელებს" საკუთარი მომხრე, ანუ - უნივერსიტეტის ხელმძღვანელისადმი ლოიალურად განწყობილი სტუდენტები დაუპირისპირა. მათ შორის იყო ცაგურიაც. რევოლუციური ეიფორიის ფონზე, "კმარა" იმედოვნებდა, რომ მათი სურვილი ასრულდებოდა და როინ მეტრეველის მრავალწლიან საუნივერსიტეტო ეპოპეას ბოლო მოეღებოდა. მათ განსაკუთრებით მიხეილ სააკაშილის იმედი ჰქონდათ და მის მისვლას უნივერსიტეტში ერთხმად მოითხოვდნენ. მაშინ სააკაშვილი უნივერსიტეტში მივიდა, მაგრამ მისი გადაწყვეტილება საკმაოდ არაპოპულარული აღმოჩნდა. მან უნივერსიტეტის ავტონომია ხელშეუხებლად გამოაცხადა. შედეგად, როინ მეტრეველმა საკუთარი უფლებამოსილება გარკვეული დროით შეინარჩუნა.

დღეს, როცა ხელისუფლებამ მეტრეველი უმტკივნეულოდ გადააყენა, უნივერსიტეტში ყველაზე დიდ პრობლემად განათლების კანონპროექტი და უნივერსიტეტის ავტონომიის საკითხია მიჩნეული. სტუდენტების ეს გაერთიანებებიც განათლების რეფორმის მომხრეებად და მოწინააღმდეგეებად იყოფიან და არც "ძველ ცოდვებს" პატიობენ ერთმანეთს. უნივერსიტეტში კანდიდატის წარდგენის ცერემონიაზე "ლიგამ" "სტუდენტური კლუბის" წევრებს "სოროსის შვილობილობა" წამოაძახა. თუმცა, "სტუდენტური კლუბის" ლიდერი ირაკლი მეგრელიშვილი აცხადებს, რომ ამ სტუდენტურ გაერთიანებას სოროსის ფონდი არ აფინანსებს. მის გარდა კი, კლუბის არც ერთ წევრს "კმარასთან" საერთო არაფერი აქვს. "ჩვენ სტუდკავშირის ძველი გაგების ალტერნატიული გაერთიანება შევქმენით - სახელწოდებით "სტუდენტური კლუბი". ჩვენ ახალი ძალა ვართ და ჩვენს რიგებში ასეულობით სტუდენტი ერთიანდება. "სტუდენტურ ლიგას" კი სწორედ იმის ეშინია, რომ შევარდნაძის პერიოდის მსგავსად, ველარ განკარგავენ უნივერსიტეტის თანხებს და თავის გაღიზიანებას ჩვენდამი ძალისმიერი მეთოდებით და გარკვეული შეურაცმყოფელი გამოხდომებით გამოხატავენ", - აცხადებენ სტუდენტური კლუბის წევრები და ამის მკაფიო გამოვლინებად მეცნიერებისა და განათლების მინისტრის კახა ლომაიას უნივერსიტეტში სტუმრობას ასახელებენ. რაც შეეხება ახალ სარექტორო კანდიდატურას, აცხადებენ, რომ ქურდიანი მხოლოდ სტუდენტთა გარკვეულ წრეებშია ცნობილი და მასთან გასაუბრება მხოლოდ მისი კარგად გაცნობის მიზნით ჰქონდათ განზრახული. რადგან სტუდენტებმა ქურდიანისთვის კითხვების დასმა ვერ მოახერხეს, ჩვენ დავუკავშირდით ბატონ მიხეილს, რომელმაც განაცხადა, რომ მისთვის სტუდენტთა სურვილი, წარედგინათ უნივერსიტეტის რექტორობის კანდიდატად, ერთი კვირის წინ გახდა ცნობილი. დაგეგმილი ღონისძიების შესახებ კი მასმედიის საშუალებით მიიღო ინფორმაცია. ჩვენი პირველი შეკითხვა მის მიერ უნივერსიტეტში წარმოთქმულ ფრაზას უკავშირდებოდა: რექტორმა უნდა შეძლოს დაპირისპირებული სტუდენტების უნივერსიტეტის იდეის გარშემო გაერთიანება და ეს ჩემი მთავარი ამოცანა იქნებაო, - განაცხადა უნივერსიტეტში ქურდიანმა. ჩვენს კითხვაზე, თუ როგორ აპირებდა ამას, მან გვიპასუხა: "უნივერსიტეტი პოლიტიკური დებატების ადგილი არ არის. ყოველგვარი დაპირისპირება, რომელიც უნივერსიტეტს არ უკავშირდება, მის გარეთ უნდა დარჩეს, ხოლო თუ ვიღაცას სურს, დაიცვას კანონპროექტი, რომელიც შედგენილია ისე, რომ არ არის გათვალისწინებული, ზოგადად, სახელმწიფოს სტრატეგია უმაღლესი განათლების სფეროში, ეს სხვა საკითხია. არ შეიძლება, რომ რომელიმე ძალა მხარს უჭერდეს კანონპროექტს მხოლოდ იმიტომ, რომ მისთვის მისაღები პოლიტიკური ძალის მიერაა შედგენილი. მე მიმაჩნია, რომ ის სტუდენტი, ვინც ნებისმიერ იდეას უკრიტიკოდ მიიღებს, უნივერსიტეტში არ უნდა სწავლობდეს, რადგან უმთავრესი, რაც მათ არ უნდა დათმონ, არის აზროვნების უფლება. ჩემი მთავარი საფიქრალი და საზრუნავი გახდება, რომ საქართველოში შეიქმნას ისეთი სიტუაცია, როცა განათლების კანონი გაგებული იქნება ქვეყნის შიგნით თანხმობის პირობად; რადგან სახელმწიფო - ესაა ერის თანხმობა საერთო მომავალზე და განათლება ამ მომავლის ერთ-ერთი მახასიათებელია. რაც შეეხება სუდენტების კითხვების მოსმენას, მე იმაზე დიდი საქმე უნივერსიტეტში არ მეგულება - გავცე პასუხი ყველა იმ შეკითხვას, რაც მათ აინტერესებთ. არავითარ შეხვედრას თავს არ ავარიდებ. უნივერსიტეტის იდეის ცნება კი ჩვენამდე ძალიან დიდი ხნით ადრე ჩამოყალიბდა და მეცნიერების დაცვას გულისხმობს ყოველგვარი პოლიტიკური კონიუნქტურისგან. ჩვენ არ უნდა დავუშვათ სახელმწიფო იდეოლოგიის კონტროლი მეცნიერებაზე. უნივერსიტეტს არ უნდა სჭირდებოდეს რექტორი, რომელიც თავის გადაწყვეტილებებს პოლიტიკური კონიუნქტურის შესაბამისად შეცვლის".

დავით მირცხულავა ბრალდებების გაბათილებას სასამართლოზე ცდილობს

ხათუნა ჭანგირაშვილი

"დავით მირცხულავას სასამართლო პროცესი ისტორიულია. სწორედ ისტორია იტყვის თავის სათქმელს ჩემი ბრალდების საქმეზე. ყველამ დაიმახსოვრეთ ჩემი სასამართლო პროცესი. თავს დამნაშავედ არანაირად არ ვცნობ. ეს საბრალდებო დასკვნა 11 თვის წინ წავიკითხე, მასში ამ ხნის განმავლობაში არაფერი შეცვლილა. აბსურდულია ყველა ის აბზაცი, რომლის შედგენაშიც პროკურატურამ დრო დაკარგა," - ამ სიტყვებს გუშინ სათბობ-ენერგეტიკის ყოფილი მინისტრი, განსასჯელი დავით მირცხულავა მთაწმინდა-კრწანისის რაიონული სასამართლოს ერთ-ერთი დარბაზის გალიიდან ხშირ-ხშირად იმეორებდა, სახელმწიფო ბრალმდებელის მიერ საბრალდებო დასკვნის წაკითხვისას.

გოგიტა ბუხაიძის ფოტო

დავით მირცხულავა გამოძიებას "ბრალს სდებს".

განსასჯელი დავით მირცხულავა გუშინ აქტიურობით გამოირჩეოდა და სახელმწიფო ბრალმდებელთან და ადვოკატებთან ერთად, პროცესზე ჩვენების მისაცემად გამოძახებულ მოწმეებს კითხვას კითხვაზე უსვამდა.

გუშინდელ სასამართლო პროცესზე მხოლოდ სამი მოწმის დაკითხვა მოხერხდა და სამივეს საკმაოდ დიდი დრო დაეთმო. საქმეში დაზარალებულად ცნობილი "საქენერგო 2000"- ის ყოფილი და ახლანდელი მთავარი ბუღალტრები კარგა ხნის განმავლობაში იძლეოდნენ პასუხებს იმ ხელშეკრულებებთან და ოქმებთან დაკავშირებით, რომელზე ხელმოწერასაც გამოძიება მირცხულავას ედავება. თუმცა, "საქენერგო 200"-ის მთავარი ბუღალტრების პასუხები ძირითადად რამდენიმე სიტყვით შემოიფარგლებოდა - **"არ ვიცი, საქმის კურსში არ ვარ. ამ დოკუმენტს მე არ გავცნობივარ".**

სხვათა შორის, დაზარალებულად ცნობილი "საქენერგო 200"-ის აღმასრულებელმა დირექტორმა, რომლის მიზეზითაც წინა სასამართლო პროცესი იმ მოტივით გადაიდო, რომ დაზარალებული საქმის მასალებს არ იცნობდა და სამოქალაქო სარჩელის ჩამოსაყალიბებლად (ზარალის ანაზღაურების შესახებ) მომზადებული არ გახლდათ, გუშინ სასამართლოს განუცხადა, რომ მართალია, გაეცნო საქმის მასალებს, თუმცა, საქმის სირთულიდან გამომდინარე, ამ ეტაპზე სამოქალაქო სარჩელის წარდგენისგან თავს იკავებს. **"სარჩელს მხოლოდ საქმის სასამართლო განხილვის შემდეგ, სამოქალაქო სამართალწარმოების წესით წარვადგენთ",** - განაცხადა "საქენერგო 2000"-ის წარმომადგენელმა, რომლესაც დავით მირცხულავას ადვოკატები გამოძიების მიერ საქმეში ხელოვნურად გამოძებნილ დაზარალებულს უწოდებენ.

გუშინდელ სასამართლო პროცესზე ჩვენება კონტროლის პალატის ყოფილმა თავმჯდომარემ რევაზ შავიშვილმა მისცა. თავის დროზე, შავიშვილმა, როგორც არბიტრმა, მირცხულავას წინააღმდეგ აღძრულ საქმეში დაზარალებულად მიჩნეული "საქენერგო-2000"-ის და "ენერგომაშკორპორაციის" დავა განიხილა, რომელიც სომხეთიდან მოწოდებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდას, კერძოდ, საჯარიმო სანქციის შეწყვეტის საკითხს შეეხებოდა. რევაზ შავიშვილს კითხვებს თავად განსასჯელი უსვამდა და როგორც პროფესიონალს, საკუთარი აზრის დაფიქსირებას სთხოვდა.

"სომხეთიდან მოწოდებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდასთან დაკავშირებულ ხელშეკრულებაზე დავით მირცხულავას ხელმოწერას, ჩემთვის, როგორც არბიტრისთვის, სამართლებრივი მნიშვნელობა არ ჰქონდა," - განუცხადა სასამართლოს რევაზ შავიშვილმა.

"შავიშვილის ჩვენება ცხადყოფს, რომ მირცხულავა უდანაშაულოა, რადგან ხელმოწერას, რომლის გამოც ის პატიმრობაშია, არავითარი იურიდიული მნიშვნელობა არ ჰქონდა. ის საჯარიმო სანქციები, რაც "საქენერგო 2000"-ის და "ენერგომაშკორპორაციის" შეთანხმებაშია მითითებული, "საქენერგო 2000"-ის მიერ არის აღიარებული და არა დავით მირცხულავას მიერ," - აცხადებს სათბობ-ენერგეტიკის ყოფილი მინისტრის ინტერესების დამცველი.

თავად განსასჯელიც დარწმუნებულია, რომ რევაზ შავიშვილმა სასამართლოს მისთვის სასარგებლო ჩვენება მისცა.

"რევაზ შავიშვილის ჩვენებაში განსასჯელისთვის სასიხარულო არაფერია. ბატონმა რევაზმა დღეს ისეთივე ჩვენება მისცა სასამართლოს, როგორიც წინასწარ გამოძიებას. მირცხულავა თავს დამნაშავედ საერთოდ არ ცნობს, აქედან გამომდინარე, ის ეცდება პროკურატურის ნებისმიერი არგუმენტაცია უსაფუძვლოდ მონათლოს," - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას სახელმწიფო ბრალმდებელმა კახა მაჭავარიანმა

ერთხელაც რომ იფეთქოს?

გუშინ თბილისის რიგ სასწავლო დაწესებულებებში სპეცსამსახურის თანამშრომელთა სიმრავლე უფრო მეტად იგრძნობოდა, ვიდრე მოსწავლეებისა თუ სტუდენტების. როგორც დღის ბოლოს აღმოჩნდა, ამაში ბრალი მათივე თანატოლებს მიუძღოდათ.

გუშინდელი დღე სატელეფონო ტერორისტების სიმრავლით კი არა, უფრო მათი დაკავების მაჩვენებლით გახლდათ გამორჩეული. თორემ, ბოლო ხანებში უკვე მივეჩვიეთ, რომ უშიშროების სამინისტროში დღეში რამდენიმე შეტყობინება შედის, სხვადასხვა, მეტწილად სასწავლო დაწესებულებების შენობებში ასაფეთქებელი ნივთიერების არსებობის შესახებ. ასეთ შეტყობინებებზე რეაგირება მყისიერია - სპეციალური ჯგუფი, კინოლოგთა თანხლებით, მითითებულ მისამართზე გადის, მითითებული შენობიდან ხალხის ევაკუაციას ახდენს, ეძებს ასაფეთქებელ ნივთიერებას, რომელიც, როგორც წესი, შენობაში არ არის. ბოლო ხანებში მათ დღეში რამდენჯერმე უწევთ მსგავსი ოპერაციის ჩატარება, თან უმეტესად სასწავლო დაწესებულებებში, უფრო მეტად კი - სკოლებში. ცხადია, ლოგიკას არ უნდა იყოს მოკლებული მოსაზრება, რომ ხმაურიანი სახელწოდების მქონე დანაშაულს - "სატელეფონო ტერორიზმს", ბავშვების თუ ახალგაზრდების მიერ სრულიად უწყინრად აღქმული სურვილი - სასწავლო პროცესის ჩაშლა უდევს საფუძვლად. ფაქტია, რომ სწორედ ამ ლოგიკას გაჰყვა უშიშროების სამინისტროც, რომელიც ირწმუნება, რომ სატელეფონო ტერორისტების მიგნება ახალშეძენილი თანამედროვე აპარატურის მეშვეობით არ უჭირს. გუშინ, მას შემდეგ, რაც ანონიმი სატელეფონო აბონენტების ზარების გამო, ჯერ 53-ე საშუალო სკოლაში, მერე კი სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაღლივ კორპუსში ეძებეს ასაფეთქებელი ნივთიერებები, უშიშროების სამინისტრომ სატელეფონო ტერორიზმში ეჭვმიტანილი ოთხი პიროვნება დააკავა. სამი მათგანი სკოლის მოსწავლეა, ერთი აგრარული უნივერსიტეტის სტუდენტი. ისინი სახელმწიფო უნივერსიტეტის პირველ კორპუსთან მდებარე სატელეფონო ჯიხურებთან დააკავეს - ესეც ნონსენსი - რატომ გადაწყვიტეს მათ მთელი დღის მანძილზე ფეხი არ მოეცვალათ "დანაშაულის ადგილიდან", ყოვლად გაურკვეველია. თუმცა, უშიშროების სამინისტროს წარმომადგენელთა მიერ გაკეთებული კომენტარები ყოველგვარ ეჭვს აქარწყლებს - ისინი ირწმუნებიან, ეჭვმიტანილთა დანაშაულის დამადასტურებელი ყველა მტკიცებულება (იმ რაღაც საიდუმლო აპარატურით გაკეთებულ ჩანაწერებს თუ გულისხმობენ), დაკავებულთა აღიარებითი ჩვენებების ჩათვლით, ხელთ გვაქვსო.

მოკლედ, თუ ეს მტკიცებულებები მართლაც ისეთი მყარია, როგორც გვარწმუნებენ, სატელეფონო ტერორისტებისთვის კანონი 3 წლამდე პატიმრობას ითვალისწინებს. ვერ გეტყვით, გაწირავენ თუ არა სამართალდამცველები სატელეფონო ტერორისტებად მონათლულ ყალთაბანდ მოსწავლეებს ასე მკაცრად დასასჯელად, მაგრამ მათ მშობლებს კი აუცილებლად მოუწევთ იმ თანხების ანაზღაურება, რაც გამნაღმველთა შემთხვევის ადგილზე გასვლასა და მათ მიერ ჩატარებულ სამუშაოზე იხარჯება. ეს კი, თურმე, არც ისე ცოტაა.

დაბოლოს, სანამ უშიშროება დაკავების ოპერაციით იყო დაკავებული, საპატრულო პოლიციას ანონიმმა აბონენტმა 126-ე საშუალო სკოლის შენობაში ნაღმის არსებობის შესახებ მიაწოდა ინფორმაცია და ყველაფერი თავიდან დაიწყო. ასე რომ, ამ დანაშაულის პრევენციას ჩვენი სამართალდამცველები აშკარად ვერ ახდენენ.

ბავშვების ხულიგნობა ბავშვების ხულიგნობად, მაგრამ უკვე ბევრი გამოჩნდა სატელეფონო ხულიგნობების მომრავლებით სერიოზულად შეშფოთებულიც. მათ ერთი რამ აშფოთებთ - ერთ მშვენიერ დღეს მართლაც რომ იფეთქოს?!

24 საათი

რეფორმამ ექსპერტებამდეც მიაღწია

სახელმწიფოს სხვადასხვა სტრუქტურებში გაბნეულ საექსპერტიზო დაწესებულებებს ბევრი კორუფციის ბუდედ მოიაზრებს, რაც საბოლოოდ, გამოძიების და მართლმსაჯულების არაობიექტური გადაწყვეტილების საფუძველიც ხდება. ამის გამო ნებისმიერი სახის ექსპერტიზა წლების განმავლობაში უნდობლობის და, აქედან გამომდინარე, ყველა ინსტანციაში კამათის საგანი იყო. მაგრამ ამ პრობლემის მოსაწესრიგებლად, მიუხედავად თავად ხელისუფლების მხრიდან გაკეთებული მკაცრი განცხადებებისა, დღემდე არაფერი გაკეთებულა. არადა, ექსპერტებს, რომ არაფერი ვთქვათ მათ სიმბოლურ ხელფასებზე, ნორმალური მუშაობისთვის ნამდვილად არანაირი პირობა არ გააჩნიათ.

თამარ კაციტაძე

მაგალითად, სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის ცენტრი, სახელმწიფო დაწესებულება, რომლის დასკვნებიც დანაშაულის გამოძიებისა და შემდგომში სასამართლო მსვლელობისას ერთ-ერთ მთავარ მტკიცებულებად მიიჩნევა, დღემდე განთავსებულია ნახევრად დანგრეულ შენობაში, სადაც არანაირი ტექნიკური აღჭურვილობა არ არსებობს. მეტიც, რესპუბლიკურ მორგში, რომელიც ასევე სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის დაქვემდებარებაშია, 1987 წლის შემდეგ მაცივარიც არ მუშაობს.

ასეთი სიტუაციიდან ხელისუფლებამ გამოსავალი ყველა სახის ექსპერტის სამსახურების ერთ ორგანიზაციად გაერთიანებაში ნახა, რაც საბოლოოდ იუსტიციის სამინისტროს დაქვემდებარებაში შევა.

"პრეზიდენტის ბრძანებით, 2004 წლის 10 დეკემბრამდე უნდა მოხდეს იუსტიციის სამინისტროს ექსპერტიზისა და სპეციალურ გამოკვლევათა ცენტრისა და შრომის, ჯანდაცვისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის ცენტრის რეორგანიზაცია და მათ ბაზაზე უნდა შეიქმნას საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო", - აღნიშნა გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე იუსტიციის მინისტრმა გიორგი პაპუაშვილმა.

იუსტიციის სამინისტროს ექსპერტიზისა და სპეციალურ გამოკვლევათა ცენტრში გაერთიანებული იქნება კრიმინალისტიკური, ბიოლოგიური, ქიმიური, საინჟინრო-ტექნიკური, საბუღალტრო და სასაქონლო ექსპერტიზები. თუმცა, მანამდე იუსტიციის სამინისტრომ უნდა მოამზადოს სტრუქტურული და საკანონმდებლო ცვლილებები.

"სასამართლო ექსპერტიზის დარგს, რომელსაც მნიშვნელოვანი როლი აკისრია მართლმსაჯულების განხორციელებაში, სოლიდური დაფინანსება სჭირდება. დღეს სისტემაში რთული მდგომარეობაა - მოშლილია მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, სიმბოლურია ხელფასები...", - ამბობს მინისტრი, რომელსაც დასახელებული პრობლემების გადაჭრაში სახელმწიფოს და უცხოელი დონორი ორგანიზაციების იმედი აქვს, რომლებთანაც მოლაპარაკებები უკვე დაწყებულია.

"ჩვენ არ გვაქვს იმის იმედი, რომ საწყის ეტაპზევე საქართველოს ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი იქნება, მაგრამ იმისათვის, რომ ბიურომ ნორმალურ პირობებში შეძლოს მუშაობა, საჭიროა 2, 5 მილიონი ლარი, რომელის გარეშეც ამ სისტემაში დაწყებულ რეფორმას აზრი არ ექნება", - განაცხადა იუსტიციის სამინისტროს ექსპერტიზის ცენტრის უფროსმა ლევან სამხარაულმა, რომელიც მომავალში ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს უფროსადაც მოიაზრება.

გუშინდელ პრესკონფერენციაზე გიორგი პაპუაშვილმა დამოუკიდებელი ექსპერტიზის თემაც გააჟღერა. მინისტრი იმედოვნებს, რომ სახელმწიფო ექსპერტიზის მუშობის ხარისხს ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენცია განსაზღვრავს. თუმცა, იმისათვის, რომ არსებობდეს კერძო საექსპერტო დაწესებულებები, უნდა არსებობდეს კანონი, რომლის შემუშავებაც, ასევე, იუსტიციის სამინისტროს აქვს დავალებული.

ორი სიტყვით

ზუგდიდი. ზუგდიდის პოლიციის თანამშრომლების მიერ ყაჩაღობის ფაქტზე დაკავებული გოჩა ბუკიას ადვოკატი როლანდ შონია აცხადებს, რომ მისი კლიენტი წინასწარი დაკავების საკანში სცემეს. ამას ადასტურებს თავად პატიმარიც.

გოჩა ბუკია ზუგდიდელმა სამართალდამცავებმა 9 ნოემბერს, გვიან ღამით ზუგდიდში ერთ-ერთ ოჯახზე ყაჩაღობის დროს დააკავეს და პოლიციის სამმართველოს წინასწარდაკავების საკანში გადაიყვანეს. გოჩა ბუკიას ადვოკატი როლანდ შონია აცხადებს, რომ იმავე ღამით აღიარებითი ჩვენების მოსაპოვებლად პოლიციის დაახლოებით რვა თანამშრომელმა პატიმარი სასტიკად სცემა. ზუგდიდის პოლიციის თანამშრომლები, თავის მხრით, აცხადებენ, რომ გოჩა ბუკიამ დაზიანებები დაკავებისას მიიღო, კონკრეტულად კი მაშინ, როდესაც დაყაჩაღებული ოჯახის წევრებს სანადირო დანით აშინებდა. ზუგდიდის პოლიციაში აცხადებენ, რომ საქმეში ყველა დოკუმენტი არსებობს "იმის დასადასტურებლად, რომ დაკავებული წინასწარდაკავების იზოლატორში არ უცემიათ". **მედია-ნიუსი**

■ ■ ■

ბათუმი. აჭარის პროკურატურამ ბათუმის აგრარული უნივერსიტეტის რექტორი რეზო ჯაბნიძე დააკავა. ჯაბნიძეს, რომელიც ამ თანამდებობაზე 1995 წლიდან მუშაობდა, თანამდებობრივი უფლებამოსილების გადამეტება და ფინანსური მაქინაციები ედება ბრალად. აჭარის პროკურორის გია მაისურაძის ინფორმაციით, პროკურატურა ჯაბნიძეს ბიუჯეტის ნახევარი მილიონი ლარით დაზარალებას ედავება.

რეზო ჯაბნიძე აბაშიძის რეჟიმის აქტიური მხარდამჭერი იყო, თუმცა მაისურაძე მისი პოლიტიკური ნიშნით დაკავებას კატეგორიულად უარყოფს.

გავრცელებული ინფორმაციით, სისხლის სამართლის საქმე აღძრულია საზღვაო აკადემიის რექტორის ოთარ იობიძის მიმართაც, თუმცა, მაისურაძე ამ ინფორმაციას არც ადასტურებს და არც უარყოფს. **ინტერ-პრესი**

საქართველოს ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაცია
ლიცენზიებისა და ნებართვების დანერგვის
პროექტი
უფასო სატელეფონო კონსულტაციები ლიცენზიისა და ნებართვის მიღებასთან დაკავშირებით
ლიცენზირების ცხელი ხაზი 93 64 75
პროექტის ფარგლებში გამოიცა გზამკვლევი "როგორ მივიღოთ მშენებლობის ნებართვა"
გზამკვლევი უფასოა
ცხელი ხაზი ფუნქციონირებს ყოველ დღე შაბათ-კვირის გარდა. 11-დან 19 საათამდე.
საკონტაქტო ინფორმაცია: მისამართი: ვ. ორბელიანის ქ. №35. თბილისი 0105; ე-მაილ: office@economists.ge
IRIS პროექტი ხორციელდება IRIS- საქართველოს მხარდაჭერით

უფასო იურიდიული კონსულტაციის ქვითარი

ა ნ კ ე ტ ა

სახელი, გვარი ....

ასაკი, პროფესია, სამუშაო ადგილი..........

საკონტაქტო ტელეფონი ....

იურიდიული ოფისი "გაპი" - წერეთლის გამზ. 77. ტელ/ფაქსი: 34-76-58. www.gapi.ge

გაზეთ "24 საათის" მკითხველს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს უფასო იურიდიული კონსულტაცია მისთვის საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე. მკითხველი შეკითხვას დასვამს გაზეთში გამოქვეყნებული უფასო ქვითრის საშუალებით, ამოჭრის მას და ჩააგდებს თბილისში განთავსებულ იურიდიული ოფისის "გაპისა" და გაზეთ "24 საათის" ლოგოებიან სპეციალურ ყუთებში (მიიღება მხოლოდ გაზეთიდან ამოჭრილი ქვითრები. ქსეროასლები არ განიხილება).

ყუთები განთავსებულია ქალაქ თბილისში მეტროს ქვემოთ ჩამოთვლილ სადგურებსა და შემდეგ მისამართებზე:

1. მეტროს სადგური "ახმეტელის თეატრი" (გლდანი);
2. მეტროს სადგური "მარჯანიშვილი";
3. მეტროს სადგური "თავისუფლების მოედანი";
4. მეტროს სადგური "წერეთელი";
5. მეტროს სადგური "სამგორი II";
6. მეტროს სადგური "ვარკეთილი";
7. მეტროს სადგური "გოცირიძე II", (ყოფილი მეტროს სადგური "დელისი");
8. მეტროს სადგური "ვაგზლის მოედანი I";
9. მეტროს სადგური "დიდუბე";
10. ვაჟა-ფშაველას 45 "სოფმშენის" შენობის I-ლი სართული გაზეთ "24 საათის" ოფისი;
11. წერეთლის 77 იურიდიული ოფისი "გაპის" ოფისი;

"24 საათის" მკითხველს, უფასო შეკითხვის ქვითარი, სამართლებრივ საკითხზე დასმული შეკითხვით, შეუძლია გამოაგზავნოს აგრეთვე ფოსტით შემდეგ მისამართზე: 0119 თბილისი, წერეთლის გამზ.77. იურიდიული ოფისი "გაპი".

1

იურიდიული ოფისი „გაპი" და გაზეთი "24 საათი"

ახორციელებენ პროექტს, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს მოსახლეობისათვის სამართლებრივი დახმარება.

2

გაზეთ "24 საათის" მკითხველს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს უფასო იურიდიული კონსულტაცია მისთვის საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე. მკითხველი შეკითხვას დასვამს გაზეთში გამოქვეყნებული უფასო კუპონის საშუალებით, ამოჭრის მას და ჩააგდებს თბილისში განთავსებულ იურიდიული ოფისის "გაპისა" და გაზეთ "24 საათის" ლოგოებიან სპეციალურ ყუთებში. (მიიღება მხოლოდ გაზეთიდან ამოჭრილი კუპონები. ქსეროასლები არ განიხილება.) უფასო შეკითხვის კუპონები გამოქვეყნდება ყოველდღიურად, გაზეთის A7 გვერდზე ხოლო ამომწურავ პასუხს მკითხველი მიიღებს ყოველ ხუთშაბათს გაზეთ "24 საათის" მეშვეობით.

მკითხველი, სურვილის მიხედვით, ავსებს უფასო შეკითხვის კუპონის ქვემოთ გამოქვეყნებულ ანკეტას. ამავდროულად, სასურველია მკითხველმა მიუთითოს საკონტაქტო ტელეფონი, რათა საჭიროების შემთხვევაში, მოხდეს შეკითხვის დაზუსტება.

3

ყუთები განთავსებული არიან ქალაქ თბილისში მეტროს [illegible] სადგურებთან და შემდეგ მისამართებზე:

1. მეტროს სადგური „ახმეტელის თეატრი" (გლდანი);
2. მეტროს სადგური „მარჯანიშვილი";
3. მეტროს სადგური „თავისუფლების მოედანი";
4. მეტროს სადგური „წერეთელი";
5. მეტროს სადგური „სამგორი II";
6. მეტროს სადგური „ვარკეთილი";
7. მეტროს სადგური „გოცირიძე II", (ყოფილი მეტროს სადგური „დელისი");
8. მეტროს სადგური „ვაგზლის მოედანი I";
9. მეტროს სადგური „დიდუბე";
10. ვაჟა-ფშაველას 45 "[illegible]" I სართული.
11. წერეთლის 77 იურიდიული ოფისი „გაპის" ოფისი;

"24 საათის" მკითხველს, უფასო შეკითხვის კუპონი, სამართლებრივ საკითხზე დასმული შეკითხვით, შეუძლია გამოაგზავნოს ფოსტით შემდეგ მისამართზე: 0119 თბილისი, წერეთლის გამზ. 77 იურიდიული ოფისი "გაპი".

უფასო იურიდიული კონსულტაცია

"24 საათის" მკითხველისთვის

ეკატერინე გამყრელიძე

2000 წლის 27 ოქტომბრის დადგენილებით საქართველოს კანონში რეგისტრაციის შესახებ ცვლილებაში მითითებულია, რომ ნებისმიერი მიზნით პირისათვის საცხოვრებელი ადგილის ცნობის მოთხოვნა დაუშვებელია. მიუხედავად ამისა, კომისარიატებში, სამსახურებში და სხვა დაწესებულებებში ითხოვენ ფორმა N1, რასაც გასცემს ეგრეთ წოდებული თვითმარქვია "სახლმმართველობა".

რამდენად სამართლიანია ფორმა N1-ის არსებობა და აგრეთვე "სახლმმართველობების" ჩართვა ბინების ყიდვა-გაყიდვის პროცედურებში, რასაც თვითონ საპასპორტო განყოფილებები უწყობენ ხელს. ამ შემთხვევაში ჩვენ როგორ დავიცვათ თავი გამომძალველი "სახლმმართველობისაგან", რომელიც ნებისმიერი ცნობისათვის თავს მოხვეული მომსახურების ფულს ითხოვს ხელშეკრულების არარსებობის დროსაც კი.

ქალბატონო ეკატერინე,

მოგახსენებთ, რომ საქართველოს კანონში "საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ" 2.5 მუხლში მართლაც შევიდა ცვლილება, რომლის თანახმადაც სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ან მმართველობის ორგანოს, ნებისმიერი სხვა დაწესებულების ან იურიდიული პირის მიერ სამსახურში მიღებისას, იურიდიული მნიშვნელობის მოქმედების განხორციელებისას ან სხვა მიზნით პირისათვის საცხოვრებელი ადგილიდან ცნობის მოთხოვნა დაუშვებელია. ამავე დროს განგიმარტავთ, რომ ე.წ. "სახლმმართველობები" დღესდღეობით ქალაქ თბილისის მერის ბრძანებით(N 15 2003 წლის 13 მარტი) ჩამოყალიბებულია საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ქ. თბილისის საბინაო მეურნეობის რეაბილიტაციისა და განვითარების ხელშემწყობი ცენტრის სახით. რომლის თანახმადაც ამ ცენტრის მიზნები, ფუნქციები და საქმიანობის საგანი განისაზღვრება მეორე მუხლით. ამ მუხლის თანახმად:

1. ცენტრის საქმიანობის ძირითადი მიზანია ქ.თბილისის ტერიტორიაზე, მის კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებთან დაკავშირებით, საჯარო ხელისუფლების განხორციელება.

2. ცენტრის ძირითად ფუნქციებს თავისი კომპეტენციის ფარგლებში განეკუთვნება:

ა) ქ.თბილისის ადგილობრივ საბინაო ფონდში შემავალი ბინების აღრიცხვა და მათი განაწილებისათვის სათანადო დოკუმენტაციის პროექტთა მომზადება.

ბ) ქ.თბილისში არსებული ავარიული შენობა-ნაგებობების ავარიულობის ხარისხის დადგენის, აღრიცხვის, დაშლა-აღდგენის მიზანშეწონილობის დადგენა და რეაბილიტაცია.

გ) კომპეტენტურ ორგანოებთან ერთად ძველი თბილისის ისტორიული ძეგლების ავარიულობის ხარისხის დადგენის, აღრიცხვის, დაშლა-აღდგენის მიზანშეწონილობის დადგენა და რეაბილიტაცია.

დ) 2002 წლის 25 აპრილს ქ.თბილისში მომხდარი მიწისძვრის შედეგების სალიკვიდაციო სამუშაოების ჩასატარებლად ფინანსური რესურსების თავმოყრა და მიწისძვრის შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების გატარება. მიწისძვრის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის საბინაო უზრუნველყოფისათვის შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.

ე) კოოპერატიული ბინათმშენებლობების დაუმთავრებლობით წარმოქმნილი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფისათვის ხელის შეწყობა და შესაბამისი ღონისძიებების გატარება.

ვ) ცენტრთან არსებული კომისიის მეშვეობით ორგანიზაციის გაკეთება ავარიული საცხოვრებელი სახლების დათვალიერებისათვის, დადგენილი ფორმით და წესით მათი აღრიცხვა და სტატისტიკური მონაცემების გამოქვეყნება.

ზ) დაქვემდებარებული საკითხების გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი წინადადებების მომზადება და მათი სამართლებრივი გაფორმების მიზნით საკითხის დაყენება ქ.თბილისის ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოებში.

თ) დაქვემდებარებულ სფეროებში დამკვეთის ფუნქციის განხორციელება.

ი) ქ.თბილისის საბინაო მეურნეობის ცალკეული სფეროს განვითარებისათვის პერსპექტიული მიმართულებების განსაზღვრა.

კ) თავისი საქმიანობის სფეროში შემავალი საკითხების გადაწყვეტის მიზნით ბიუჯეტგარეშე კაპიტალის მოზიდვა.

ლ) მონაწილეობის მიღება ქ.თბილისის განვითარების გენერალური გეგმის (ბიუჯეტის) პროექტის შემუშავებაში.

მ) დარგში თანამედროვე საინფორმაციო ბანკისა და საინფორმაციო სისტემების დანერგვისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება.

ნ) ამ დებულებითა და მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა საკითხების გადაწყვეტა.

როგორც ამ მუხლიდან ჩანს, ცენტრს საცხოვრებელი ადგილის ცნობის გაცემის უფლება არ აქვს. ასე რომ ფორმა N 1-ის მოთხოვნის უფლება სხვადასხვა ადმინისტრაციულ დაწესებულებებს არ გააჩნიათ.

გივი ნოდია

თქვენი გაზეთის 13.09.04 N217 წავიკითხე ინტერვიუ "თელასის" თაობაზე არასამთავრობო კოალიციის თავმჯდომარესთან. პატ. მზია ალავიძე "სოციალურად დაუცველი ფენების სამართლებრივი დაცვის უსასყიდლოდ დახმარებას" ეხება. მისი კოორდინატები ბევრი ვეძებე: მერიაში, რუსთავი 2-ის რედაქციაში და ცნობათა ბიუროშიც, მაგრამ ამაოდ. ვთხოვე რუსთავი 2-ის ჟურნალისტს პატ. მაია ურუშაძესაც. მაგრამ ვერ გავიგე. გთხოვთ, დამეხმაროთ, ქალბატონი მზია ალავიძის კოორდინატების დადგენაში: მისამართი, ელსმენი ან სხვა დამაკავშირებელი საშუალება, რადგან საკითხი შეეხება ანალოგიურ შემთხვევას, რომელიც კოალიციამ დაიცვა. მიუხედავად ჩემი მრავალი მცდელობისა, თელასთან არაფერი გამომივიდა.

ბატონო გივი,

მოგახსენებთ, რომ ჩვენი პროექტის მიზანს წარმოადგენს მოსახლეობის სამართლებრივი დახმარება. თუ თქვენ შეგექმნებათ გარკვეული პრობლემები და გაგიჩნდებათ სამართლებრივი ხასიათის შეკითხვები, ჩვენ სიამოვნებით გაგიწევთ იურიდიულ კონსულტაციას.

ნინო ხაჭაპურიძე

უმაღლესი განათლების საბჭოური გრადაცია - საუნივერსიტეტო განათლების ქიმიკოსი ან ბიოლოგი რამდენად თავსებადია განათლებაში მიმდინარე რეფორმის შედეგად წარმოქმნილ აკადემიურ და სამეცნიერო ხარისხებთან?

გთხოვთ, განმიმარტოთ, საბჭოთა პერიოდის დიპლომების მქონეთ რა საფეხურების გავლა დასჭირდება პროფესიულად და აკადემიურად ზრდისათვის ფორმირებადი საკანონმდებლო ბაზის საფუძველზე?

ქალბატონო ნინო,

ორგანული კანონი "განათლების შესახებ" განსაზღვრავს, რომ ყოფილი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საგანმანათლებლო დაწესებულების მიერ გაცემულ საგანმანათლებლო სერტიფიკატს აქვს საქართველოს სახელმწიფო საგანმანათლებლო სერტიფიკატის იურიდიული ძალა.

სახელმწიფო საგანმანათლებლო ცენზის მიღება დასტურდება ერთიანი სახელმწიფო საგანმანათლებლო სერტიფიკატით, რომელსაც გასცემს შესაბამისი სტატუსის მქონე აკრედიტებული საგანმანათლებლო დაწესებულება. ხოლო ერთიანი სახელმწიფო საგანმანათლებლო სერტიფიკატების ნიმუშებს ამტკიცებს საქართველოს განათლების მინისტრი.

თამაზ გიორგაძე

კითხვა 1. როგორ შეიძლება დაკმაყოფილდეს შპს-ს პერსონალის კანონიერი მოთხოვნა - მიიღოს 5-6 თვიანი სახელფასო დავალიანება, როცა საწარმოს საქმიანობა ფაქტობრივად შეჩერებულია; ქონება, საგადასახადო დავალიანებათა გამო დაყადაღებულია, საამქროები დალუქულია, მზადდება საგამოძიებო მასალები სასამართლოსათვის გადასაცემად, საწარმოს სახსრები, გარდა ქონებისა, (მ.შ. სარეალიზაციოდ ვარგისი) არ გააჩნა, პერსონალი ა.წ. მაისიდან დაუსაქმებელია - გაშვებულია ე.წ. "უხელფასო შვებულებაში".

კითხვა 2. თუ პროცესის დასრულების შედეგად მუშა-მოსამსახურეები დათხოვნილი იქნებიან სამუშაოდან, გაიცემა თუ არა მათზე საბოლოო ანგარიშები და რაიმე ფულადი კომპენსაციები?

ბატონო თამაზ,

როგორც თქვენი შეკითხვიდან ჩანს, თქვენ მიერ აღნიშნული შპს საკმაოდ რთულ ფინანსურ პრობლემებს განიცდის. სამწუხაროდ, თქვენ არ აღგინიშნავთ, გახსნილია თუ არა გაკოტრების საქმის წარმოება.

საქართველოს კანონი "გაკოტრების საქმის წარმოების შესახებ" ადგენს, რომ გაკოტრების საქმის წარმოების გახსნის შემდეგ სასამართლო ადგენს გაკოტრების ტაბულას გაკოტრების მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობის მიხედვით.

გაკოტრების ტაბულას შეეხება კანონის მე-18 და მე-19 მუხლები.

მე-19 მუხლი ადგენს გაკოტრების მასიდან პირველ რიგში დასაკმაყოფილებელ მოთხოვნათა სიას. ესენია:

ა) გაკოტრების საქმის განმხილველი სასამართლოს სპეციალური ნებართვით ვალაუვალი მოვალის ოჯახის წევრებისა და მის კმაყოფაზე მყოფი პირებისათვის გაკოტრების მასიდან გასაცემი მინიმალურად აუცილებელი შესანახი თანხა;

ბ) ქონების მართვის, მათ შორის ხელშეკრულების დადების ან შესრულების, ან ვალაუვალი მოვალის მოთხოვნებისა და უფლებების განხორციელების, აგრეთვე გირავნობის უფლებების გამოყენების შედეგად წარმოქმნილი ხარჯები;

გ) სასამართლო ხარჯები, გაკოტრების მმართველის გასამრჯელო, აგრეთვე კრედიტორთა კომიტეტის წევრთა გასამრჯელო, თუ ამას დაადგენს სასამართლო.

კანონი ასევე განსაზღვრავს, რომ თუ ვალაუვალ მოვალეს ეს თანხები გასალები არა აქვს, მაშინ გადასახდელ თანხათა გაკოტრების ტაბულა შემდეგი თანმიმდევრობით დგება:

ა) გაკოტრების საქმის წარმოების გახსნამდე სამი თვის ხელფასისა და ხელფასის განაკვეთების მოთხოვნები.

ა1) საქმისწარმოების გახსნამდე გადასახდელი გადასახადები და მოსაკრებლები, აგრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციების მოთხოვნები.

ბ) არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები. მათ შორის ბანკების მოთხოვნები ინვესტირებული ფულადი კრედიტების დასაბრუნებლად და საქონლის მომწოდებლის მოთხოვნები საწარმოს მიმართ;

გ) სოციალური დაზღვევის ორგანოს, საპენსიო და სამედიცინო ფონდების, აგრეთვე უმუშევრობის დაზღვევის მოთხოვნები;

დ) სხვა მოთხოვნები.

როგორც ამ მუხლებიდან ჩანს, თქვენი მოთხოვნების დაკმაყოფილება კანონით პირველ ადგილას დგას. სამსახურიდან განთავისუფლებული მუშაკის კომპენსაციებსა და შეღავათებზე მიუთითებს საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსის 423 მუხლი, რომლის თანახმადაც საწარმოდან, დაწესებულებიდან და ორგანიზაციიდან მათი ლიკვიდაციის, რეორგანიზაციის (სტრუქტურული ცვლილებების და სხვა), მუშაკთა რიცხოვნობის შტატების შემცირების გამო განთავისუფლებულ მუშაკებს შრომის ხელშეკრულების შეწყვეტისას:

ა) ეძლევათ გასასვლელი დახმარება ერთი თვის საშუალო ხელფასის ოდენობით;

ბ) უნარჩუნდებათ საშუალო ხელფასი შრომით მოწყობამდე, მაგრამ დათხოვნის დრიდან არა უმეტეს ორი თვის განმავლობაში, გასასვლელი დახმარების მიცემის გაუთვალისწინებლად;

გ) უნარჩუნდებათ უწყვეტი შრომის სტაჟი, თუ დათხოვნის შემდეგ წყვეტილი მუშაობის ხანგრძლივობა არ აღემატება სამ თვეს.

განთავისუფლებულ მუშაკებს შეიძლება მიეცეთ სხვა შეღავათებიც, რომლებიც გათვალისწინებულია შრომის ხელშეკრულებით ან თვით საწარმოს დებულებით.

თამარ ბარბაქაძე

რა თანხაა საჭირო საჩივრის შესატანად გაყრის თაობაზე?

რა ოდენობის თანხას იხდის მამა ალიმენტის სახით თითოეულ ბავშვზე იმისდა მიუხედავად, რომ დღეს დიდი ნაწილი ოფიციალურად არსად არ მუშაობს?

ალიმენტს იღებს თუ არა ის შვილი, რომელიც სრულწლოვანია, მაგრამ სტუდენტია?

ქალბატონო თამარ,

საქართველოს სამოქალაქო სამართლის პროცესი განსაზღვრავს - სარჩელის ფასი საქორწინო ურთიერთობებიდან წარმოშობილ სარჩელებში განისაზღვრება 30 ლარის ოდენობით. (მუხლი 43). სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 1131-ე მუხლი ადგენს, რომ განქორწინების შესახებ გადაწყვეტილების გამოტანისას სასამართლო განსაზღვრავს თანხას 50-დან 200 ლარამდე, რომელიც უნდა გადახდეს ერთ-ერთ ან ორივე მეუღლეს განქორწინების მოწმობის გაცემისას. თუ სასამართლო საჭიროდ მიიჩნევს, რომ ბაჟი უნდა გადახდეს ორივე მეუღლეს, იგი განსაზღვრავს თითოეული მეუღლის მიერ გადასახდელ თანხას.

ალიმენტის თანხას სარჩელში უთითებს მშობელი. თუმცა თუკი მხარეები არ მიუთითებენ ამ ოდენობას, მას სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 1214-ე მუხლზე დაყრდნობით განსაზღვრავს სასამართლო. ამ შემთხვევაში სასამართლო ხელმძღვანელობს როგორც მშობლების, ასევე შვილის რეალურ მატერიალური მდგომარეობით.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 1212 მუხლი ცალსახად განსაზღვრავს, რომ მშობლები მოვალენი არიან არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი შვილები, აგრეთვე შრომისუუნარო შვილები, რომლებიც დახმარებას საჭიროებენ. ასე რომ, 18 წელს მიღწეული სტუდენტი ალიმენტს მშობლისაგან ვერ მოითხოვს.

ნანა აბულაძე

ვარ დიასახლისი, უმუშევარი, ვცხოვრობ მარტო, გთხოვთ, განმიმარტოთ, შეიძლება თუ არა როგორც უმუშევარს, დაენიშნოს გარდაცვლილი მეუღლის პენსია, რომელსაც 2005 წელს შეუსრულდებოდა საპენსიო ასაკი?

ქალბატონო ნანა,

თქვენ ვერ მიიღებთ მეუღლის პენსიას, რადგან რეალურად მას ამ უფლებით არ უსარგებლია. ამავე დროს, თქვენ ჯერ არ მიგიღწევიათ საპენსიო ასაკისათვის, რომელიც კანონმდებლობით ქალისათვის განისაზღვრება 60 წლით, შესაბამისად, არ ითვლებით შრომისუუნაროდ. საქართველოს კანონი სავალდებულო სადაზღვევო პენსიების შესახებ ადგენს, რომ მარჩენალის დაკარგვის გამო მეუღლე პენსიას მიიღებს თუ მან მიაღწია კანონით დადგენილ ასაკს ან არიან მკვეთრად ან მნიშვნელოვნად გამოხატული შესაძლებლობის შეზღუდვის მქონენი. (მუხლი 11.4.ბ)

თინა ლაშხი

სამეურვეო პირს არაპრივატიზირებულ ბინაში შესაბამისი საცხოვრებელი ფართით სარგებლობის უფლებით შეუსახლეს მისთვის უცხო პირი, ხოლო მე მის მეურვეს, სამეურვეო პირთან ერთად აღნიშნულ ბინაში ცხოვრებაზე მითხრეს უარი რაიმე დასაბუთების გარეშე. თბილისი ვაკე-საბურთალოს რაიონის გამგეობის ეს გადაწყვეტილება გავასაჩივრე მერიაში, რომელმაც ჩემი საჩივარი ისევ გამგეობას გადაუგზავნა განსახილველად, ანუ მას, ვისაც ვუჩიოდი.

გთხოვთ, ადეკვატურად ამიხსნათ, კანონიერია თუ არა გამგეობისა და მერიის ეს მოქმედებები და გადაწყვეტილებანი? ასეთი საშუალებით სამეურვეო პირის მძიმე მდგომარეობაში ჩაყენება თუ შესაძლებელია, მიჩნეულ იქნას დანაშაულად? სად შეიძლება ვიჩივლო?

ქალბატონო თინა,

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 177-ე მუხლით დადგენილია, რომ დაინტერესებულ მხარეს უფლება აქვს გაასაჩივროს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულსამართლებრივი აქტი. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 178-ე მუხლის თანახმად ადმინიტრაციული საჩივრის განმხილველ უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოდ კი მიიჩნევა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამომცემი თანამდებობის პირი ან სტრუქტურული ქვედანაყოფის ზემდგომი თანამდებობის პირი. კანონი ასევე ადგენს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელი თანამდებობის პირის მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის თაობაზე წარდგენილ საჩივარს განიხილავს და გადაწყვეტს ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო."

კანონი ასევე უფლებას გაძლევთ პირდაპირ მიმართოთ სასამართლოს და მოითხოვოთ, თქვენი აზრით, უკანონო აქტის გაუქმება.

ნოდარ დავითაშვილი

13 აგვისტოს ტელეფონზე ილაპარაკა "უცხო პირმა", რის გამოც სხვადასხვა ქვეყნებიდან მოვიდა გადასახადი 150 ლარამდე. მოვმართე ელექტროკავშირს, რომელმაც მიპასუხა, რომ თანხა უნდა გადამეხადა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ტელეფონს გამითიშავდნენ. მივმართე პოლიციას, მათ მითხრეს, რომ არ გვაქვს უფლება, ვიღაცას დავაძალოთ და ვათქმევინოთ, თუ ვინ დაურეკა მას, ასეთი მუხლი სისხლის სამართლის კოდექსში არ არისო. როგორ მოვიქცე?

ბატონო ნოდარ,

სამწუხაროდ, სისხლის სამართლის კოდექსში მართლაც არ არის მუხლი, რომელიც თქვენს კითხვაში დასმულ საკითხს მოაგვარებდა. თქვენ უნდა გადაიხადოთ ეს თანხა და თუ მერე მიაგნებთ იმ პირს, რომელმაც თქვენი ტელეფონიდან ილაპარაკა, შეგიძლიათ მიმართოთ სასამართლოს და მოითხოვოთ ზიანის ანაზღაურება.

მერაბ ჩაჩავა

ჯანმრთელობის დაცვის სამედიცინო დაწესებულებები, რომლებიც პრივატიზირებულ იქნენ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1995 წლის 30 ივნისის N392 დადგენილებით დამტკიცებული პროგრამის შესაბამისად, დაცული იქნა ამავე დადგენილებით განსაზღვრული ყველა პირობა ("10 წლის განმავლობაში შეინარჩუნონ პროფილი...") და 2004 წლის 1 იანვრამდე იხდიდა მიწის გადასახადს, ეკუთვნით თუ არა დღევანდელი მდგომარეობით აღნიშნული გადასახადის გადახდა?

ბატონო მერაბ,

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში 2004 წლის 1 იანვარს შევიდა ცვლილება, რომლის თანახმადაც, მეექვსე თავი, რომელიც მიწის გადასახადს შეეხებოდა, ამოღებული იქნა. ასე რომ, თქვენ გადასახადის გადახდა აღარ გევალებათ.

გურამ კაპანაძე

დიდუბე-ჩუღურეთის რ/სასამართლოს აწ. გარდაცვლილმა მოსამართლე ი. ჩხეიძემ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მოთხოვნათა იგნორირებით, წინასწარი შეცნობით, უკანონო გადაწყვეტილებით (1999 წლის 27 აგვისტოს) უპატრონოდ დარჩენილი, სახელმწიფოსათვის განკუთვნილი ბინა მიაკუთვნა მოქალაქეს, რომელმაც უკანონოდ მიკუთვნებული ბინა რამოდენიჯერმე გამოიყენა თაღლითობის იარაღად.

ორჯერ მივმართე საქართველოს გენერალურ პროკურატურას აღეძრათ საქმე მოსამართლე ი. ჩხეიძის მიმართ სსკ 336-ე მუხლის საფუძველზე, უკანონო სასამართლო გადაწყვეტილების გამოტანის ფაქტზე. (პასუხი არ მიმიღია). მივმართე ქ. თბილისის მერიას, სადაც მოვითხოვდი მიეღოთ ზომები აღნიშნული ბინის სახელმწიფოსათვის (ხაზინისათვის) გადასაცემად ან მიემართა პროკურატურისათვის (პასუხი: სცილდება ჩვენს კომპეტენციას).

კითხვა: ვის მივმართო და რა ფორმით.

ბატონო გურამ

სისხლის სამართლის საქმე ვერ აღიძვრება თქვენს მიერ დასახელებული მოსამართლე ი. ჩხეიძის წინააღმდეგ, რადგან სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 28-ე მუხლის "ვ" პუნქტის მიხედვით სისხლის სამართლის საქმე ვერ აღიძვრება ფიზიკური პირის წინააღმდეგ, თუ იგი გარდაცვლილია. რაც შეეხება ბინის მიკუთვნების კანონიერების საკითხს - ეს საკითხი მართლაც სცილდება ქ. თბილისის მერიის კომპეტენციას და წარმოადგენს მხოლოდ და მხოლოდ სასამართლო ხელისუფლების კომპეტენციას. აქედან გამომდინარე, თქვენ უნდა მიმართოთ სასამართლოს

ხათუნა გაბაშვილი

1991 წლიდან განუწყვეტლივ მუდმივად ვცხოვრობ ქ. თბილისში ჩემი დედამთილის სახელზე რიცხულ საცხოვრებელ ბინაში. 1993 წლის 7 მაისს შემეძინა ქალიშვილი. 1992 წლის 29 სექტემბერს ჩემმა დედამთილმა მოახდინა ბინის პრივატიზაცია თავის სახელზე, მაშინ როდესაც იმ დროისათვის მე და ჩემი მეუღლე ვცხოვრობდით აღნიშნულ ბინაში. პრივატიზაციის მომენტში ვიყავი ორსულად. 1991 წელს ჩემმა დედამთილმა დიდი ზარზეიმით მიმიღო, როგორც ოჯახის წევრი და ჩამისახლა ბინაში. სამწუხაროდ ჩემმა მეუღლემ 2002 წელს მიგვატოვა მე და ბავშვი და საცხოვრებლად გადავიდა სხვა ქალთან. ჩემი დედამთილიც 1996-1997 წლებიდან ცხოვრობს სხვა ბინაში. ახლა მოინდომა, რომ მე და ბავშვი გამოგვასახლონ ბინიდან. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გთხოვთ, განმიმარტოთ:

1. მე და ჩემს შვილს მოპოვებული გვაქვს თუ არა მფლობელობის უფლება აღნიშნული ბინის ფართზე;
2. ჩემს დედამთილს აქვს თუ არა კანონიერი უფლება მე და ბავშვი გამოგვასახლოს აღნიშნული ბინიდან?
3. მე და ჩემს შვილს გვაქვს თუ არა უფლება, მოვითხოვოთ ბინის პრივატიზაციის ხელშეკრულების კანონიერი გადასინჯვა?

ქალბატონო ხათუნა,

თქვენ არ მიგითითებიათ, გათხოვების შემდეგ შეიცვალეთ თუ არა რეგისტრაციის ადგილი. თუ თქვენ რეგისტრირებული იყავით ამ ბინაში, ბინის პრივატიზაციის დროს საჭირო იყო თანხმობის გაცემა როგორც თქვენი, ასევე თქვენი მეუღლის მხრიდან. თუ ამას ადგილი არ ჰქონია, შეგიძლიათ, პრივატიზაციის აქტი სასამართლოში გაასაჩივროთ და მოითხოვოთ თქვენი წილი ქონების გამოყოფა და დაფიქსირება ამ ბინიდან. თუ თქვენ რეგისტრირებული არ იყავით ბინაში, მაშინ, სამწუხაროდ, ცხოვრება წილის მოთხოვნის უფლებას არ წარმოშობს და დედამთილს თავისუფლად შეუძლია გამოგასახლოთ ბინიდან და გაყიდოს იგი.

ამ ექსპოზიციას მუზეუმებში ვერ ნახავთ

B2

ლამაზმანი, რომლისგანაც სარკაზმს მოითხოვენ

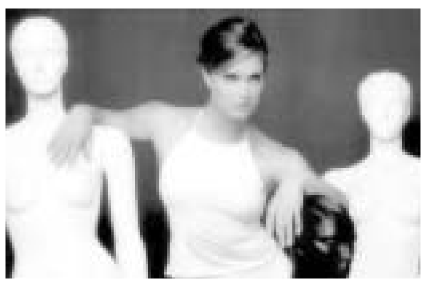

B3

აზმაიფარაშვილი გადადგა!

B5

ბიძინა გუჯაბიძის დღიურები

წელს "რუსთავი 2"-ის დახმარებით პამირში თვრამეტკაციანი ექსპედიცია მოეწყო, შემდეგ ხუთკაციანი ჯგუფით, სამორინე "აჭარა"-ს ხელშეწყობით, ტიან-შანზე გადავინაცვლეთ. კარგი სეზონი გამოგვივიდა - 13 კაცი ავედით ლენინის პიკზე (7134 მ). ხუთი ახალგაზრდა პირველად იყო სიმაღლეზე, მათ შორის პირველი ქართველი ქალი შვიდათასიან მწვერვალზე - ლიკა ნოზაძე. პირადად ჩემთვისაც ნაყოფიერი იყო ეს ზაფხული:
27.07 - ლენინის პიკი - 7134 მ.
9.08 - ხან-ტენგრი - 7010 მ.
16.08 - ხან-ტენგრი - 7010 მ.
26.08 - გამარჯვების პიკი - 7439 მ.
4 მწვერვალი ერთ თვეში, გამარჯვების პიკი 31-ე სასიმაღლო ასვლაა, მათ შორის 26 მწვერვალი შვიდიათას მეტრს აღემატება, ლენინის პიკზე ასვლით კი მეორედ მივიღე "თოვლის ჯიქის" წოდება.

11.07. "რუსთავი 2"-ის ოფისიდან გასვლას ერთი საათი ვაგვიანებთ. "წითელ ხიდამდე" გვაცილებენ ჟურნალისტები. მათი და მესაზღვრეების დახმარებით სწრაფად გადავდივართ საზღვარს. უკვე ნეიტრალურ ტერიტორიაზე, საშინელ "საცობში" მილიმეტრობით და სანტიმეტრობით მიიწევს ჩვენი ავტობუსი სამი საათის განმავლობაში. მივიკაფავთ გზას, ხვეწნით, მუდარით, ჩხუბით, მუქარით. ხშირად გვიწევს გზის გასათავისუფლებლად მსუბუქი მანქანებისა და ვირშებმული საზიდრების გადაჩოჩება და ბოლოს აზერბაიჯანში ვართ, მაგრამ უკვე საეჭვოდ გვეჩვენება თვითმფრინავზე მისწრება. პირველივე სოფელში ვიმარაგებთ წყალს და პროდუქტს. ამის შემდეგ ბაქომდე აღარ ვგეგმავთ გაჩერებას, თუ გავუძელით.

გზაზე არ არის მიმართულებისა და მანძილის არც ერთი მაჩვენებელი, სულ სხვადასხვა ვარაუდი გვაქვს ბაქომდე დარჩენილ მანძილსა და დროზე, გაფრენამდე ნახევარი საათით ადრე თუ მივალთ მხოლოდ, ვიძაბებით ბებრები, ახალგაზრდებს არ ეტყობათ წუხილი და დიდ ხორხოცშიც არიან. მე და ექსპედიციის ხელმძღვანელი დათო ჩანტლაძე მძღოლებს ვაქებთ და ვაქეზებთ და ერთმანეთს ვამხნევებთ. ბნელდება. ჭკუაზე გადავდივართ, შორეული განათებული ჭაბურღილები პორტის ამწეებად გველანდება. გვეშლება ექსპედიცია. რა უნდა ვქნათ დაგვიანების შემთხვევაში, აღარ ვიცით, ვერაფერს ვფიქრობთ და ბოლოს სანატრელი, გაჩახჩახებული ბაქო. ჩვენი რეისის გაფრენამდე 45 წუთია. მძღოლები ქალაქში იბნევიან, გზას კარგავენ, ჩაიხანადან თითქმის ხელებგადაგრეხილი ტაქსისტი გამოგვყავს, ჩაის ფულს ვუხდით, ჩანტლაძე და ხაბაზი მანქანაში უსხდებიან და აეროპორტისკენ მიგვიძღვებიან. შუქნიშანზე ვარღვევთ, გვაჩერებს პოლიცია. ოცი კაცი აქტიურად და აგრესიულად ვარწმუნებთ ჩვენს "სიმართლეში". ბოლოს რამდენიმე შირვანის ფასად გვიშვებენ. ვკარგავთ ძვირფას წუთებს. ტაქსის მძღოლი დამტვრეული რუსულით კითხულობს - "Вам толкучка, да?" ჩანტლაძე მოტვლეპილ თავში ხელებს იცემს - нет, нет, аэропорт! - თითქოს გაიგო - а, аа, порт! ბიჭები ყვირიან - нет, нет, аэропорт, самолет, самолет! ჩანტლაძე ხელებს განმკლავში შლის და თვითმფრინავივით ღმუის და განწირული ხმით ყვირის - Бишкек, Бишкек! მძღოლი ისევ გაურკვევლად ბურტყუნებს აზერბაიჯანულად, მაშინ მერაბა ამატებს - Ташкент! Ташкент! კიდევ რამდენიმე წუთი გვეკარგება აეროპორტის შესასვლელ ავტომატურ ჭიშკართან, მძღოლი ავტობუსს უხერხულად აჩერებს, ფანჯრიდან ვერ წვდება ქვითარს, კარებს კი ბოლომდე ვერ აღებს და შიგ ეჩხირება, მსუქანია! საერთაშორისო ფრენების ტერმინალთან მე და პაატა კიკაჩეიშვილი პასპორტებისა და ბილეთების დიდი დასტით, გაქანებული ავტობუსიდან ვხტებით და უკვე ჩემთვის ნაცნობი კიბეებით, ესკალატორებით, საბაჟოს გავლით ჩვენი ავიაკომპანიის სარეგისტრაციო ჯიხურისკენ გავრბივართ. აქ აბსოლუტური სიცარიელეა. გულშემოყრილები ძლივს ვაგნებთ კომპანიის თანამშრომლებს. ისინი გაოცებულები შეჰყურებენ ბილეთების დასტას - Где люди? где багаж? ჩვენ რეგისტრაციის დაწყებას ვაჩქარებთ, უარზე არიან - ორ წუთში თუ არ გამოჩნდებიან, რეგისტრაციას დავამთავრებთო. გავრბივარ უკან. საბაჟოსთან პირველი ზურგჩანთები გამოჩნდა. გამალებულები მივარბენინებთ სასწორისაკენ. რეგისტრაცია იწყება, გადავრჩით! დაუჯერებელია! მოვასწარით. გაფრენამდე 15 წთ-ია.

■ ■ ■

13.07. ბიშკეკში, აეროპორტში მეგობრები გვხვდებიან. აქ ერთ ღამეს ვრჩებით, ბევრი რამეა მოსასწრები: პროდუქტი, აღჭურვილობა, სასაზღვრო საშვები, რეგისტრაცია დროებითი ცხოვრებისათვის, პამირის შემდეგ ტიან-შანის ექსპედიციის მომზადება და, რაც მთავარია, შეხვედრები მეგობრებთან.

■ ■ ■

14.07. 5-ზე ვსაუზმობთ, 7-ზე აეროპორტში ვართ, АН-26-ით ერთი საათი ვიფრინეთ ოშამდე. საბჭოთა კავშირის დროს ოში მთამსვლელთა თავშეყრის ადგილი იყო, როგორც დღეს კატმანდუა, ოღონდ აქ ძირითადად საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა რესპუბლიკიდან ვიკრიბებოდით, პამირისაკენ ყველა გზა ამ ქალაქიდან იწყებოდა. ბევრი მოგონება მაკავშირებს ამ ქალაქთან. მრავალი წლის განმავლობაში გვიცხოვრია აქ - პამირში, მთებში გამგზავრების წინ თუ ასვლების მერე, მთიდან დაბრუნებისას. ეს იყო მოლოდინის ქალაქი, მოლოდინი ძველ მეგობრებთან შეხვედრის, ახლების გაცნობის, ლოდინი ვერტმფრენის, თვითმფრინავის, მანქანების, ამინდის გამოსვლის, გამოჯანმრთელების, ბარგის ჩამოსვლის... ვცხოვრობდით და ველოდით სასტუმროებში, ალპურ ბაზაზე, აეროპორტში, ყაზარმებში, ზოგჯერ მილიციის კამერებში და ჰაუპტვახტებშიც კი. ძირითადად კი მაინც ოშის ბაზარში, ჩაიხანებში ჭუჭყიან დასტარხანებზე წამოწოლილები, თავქვეშ მუთაქები, ფეხები "რიკში", ცივ წყალში, იქვე ჩაყრილი ერთ მანეთად ნაყიდი უზარმაზარი საზამთროები და ნესვები, ჩვენ პითონებივით სავსე მუცლით მთვლემარენი, გვერდზე მოდგმული მწვანე ჩაი, ცხვირმოტეხილი ფაიფურის ჩაიდნები და დაბზარული ფიალები, დასტარხანის შუაში კი დიდი გობი ფლავის ნარჩენებით, ხის ტოტებზე ნაჭერგადაფარებული გალიები მწყერებით, მწყერების "ქვითკირ", "ქვით-კირი" აღმოსავლურ გამაყრუებელ ჰანგებს კარგ ფონს უქმნიდა, ჰაერში კი მოსაწევის სუნი ტრიალებდა. და რაც მთავარია, ძალიან ახალგაზრდა ვიყავით მეც და ჩემი მეგობრებიც.

შეცვლილა ოში ბოლო 13 წლის განმავლობაში, ერთ დიდ ბაზრობას დამსგავსებია მთელი ქალაქი, დაუკარგავს აღმოსავლური იერი, ნაცნობ სახეებს მხოლოდ ბაზრის ბოლოში, სამჭედლოებში ვხვდებით. "სალამ ალეიქუმ, ბიჭო!" - მესალმებიან გახარებული მჭედლები, ჩემი დანახვაც უხარიათ და თანაც იციან, 3-4 დანის მყიდველი ნებისმიერი ქართველია. მპირდებიან, რომ ორი კვირის მერე დანებს დაგვახვედრებენ და არჩევის საშუალებაც გვექნება.

ბაზარში ვყიდულობთ ხილს, ხორცს, ბოსტნეულს, ვიმარაგებთ ლუდს და ცოტა არაყსაც სტუმრებისათვის. დავიტვირთეთ ორ, დახურულ ძარიან სატვირთო მანქანაში და გეზი სამხრეთისაკენ, ლენინის პიკის საბაზო ბანაკისაკენ ავიღეთ.

გზად ორი უღელტეხილი გადავიარეთ, მათ შორის ერთი 4300 მ. სიმაღლის. საღამო ხანს საბაზო ბანაკს მივადექით. "ლუკავოე პოლიანა" 3800 მ, ზუსტად ამ ადგილას 1987 წელს გვედგა ბანაკი ქართულ ექსპედიციას და სწორედ ლენინის პიკი იყო ჩემი პირველი შვიდიათასიანი მწვერვალი.

■ ■ ■

16.07. საუზმის შემდეგ გავდივართ. პროდუქტი და კარვები სამ ცხენს ავკიდეთ. ჩვენ შედარებით მსუბუქი ზურგჩანთები გვკიდია. ვჩქარობთ სიმაღლის აღებას. ზემოთ აღარ წვიმს, თოვს, თოვლი კი ნაკლებად გვასველებს. პამირისთვის უჩვეულო ამინდებია, აქ ადრე თვეობით არ იცვლებოდა ხოლმე კარგი ამინდი, ზოგჯერ ღრუბელი გვენატრებოდა. მივუყვებით ნაცნობ ბილიკებს უღელტეხილისაკენ არეული მწკრივით, ჩასუქებული ზაზუნები უკანა ფეხებზე შემდგარან, გაოცებული შემოგვცქერიან და დროდადრო უსტვენენ. მაგათ რა ენაღვლებათ, გვერდზე აქვთ მშრალი და თბილი სოროები, ჩვენ კი უკვე გვაწვიმს.

თოვლის ხიდით გადავდივართ მდინარეს და მერე დროშებით მარკირებულ მყინვარს მივუყვებით. გზაში ხშირად გვხვდებიან ყირგიზები ცხენებით. პირველ ბანაკამდე, 4200-მდე, ცხენებით ეზიდებიან ბარგს. ადრე ამ სიმაღლეზე რა ამოიყვანდა ყირგიზს. დიდია დოლარის ძალა!

4200-ზე დიდი იურტა უდგას ჩვენს მასპინძელ კომპანიას, გვაჭმევენ კიდევაც, თუ ფულს გადავიხდით, რა თქმა უნდა. ესეც დრომ მოიტანა. კვდება რომანტიკული ალპინიზმი.

■ ■ ■

17.07. მეორე დღეა, გაუთავებლად თოვს, 5300-ზე გასვლას ვერ ვრისკავთ, საზვავეა და ისევ 4200-ზე ვრჩებით.

■ ■ ■

18.07. დილას ბიშკეკის დროით 6 საათზე გავდივართ. 6 კაცმა უარი თქვა ასვლის გაგრძელებაზე. მე კიდევ მეგონა, რომ 5300-მდე მაინც ამოვიდოდნენ. ალბათ, ლიკაც ვერ ამოვა მწვერვალზე. ძნელია ქალის ცხოვრება მთაში, არაა ნორმალური. საბჭოთა ალპინიზმში მხოლოდ სამ კაცს ჰქონდა ერთი ქალის მარშრუტზე წაყვანის უფლება, ისიც დიდი ხვეწნა-მუდარით. ქალი მხოლოდ მაშინ აღწევს რამეს მთაში, როცა რომელიმე კაცის ან, უარეს შემთხვევაში, კაცების დამატება ხდება. კარგია ქალები ბარში, საბაზო ბანაკშიც, ოღონდ არა მარშრუტზე. აქ ხომ ქალების გამო უამრავი პრობლემა ჩნდება, რომლის არსებობას, მარტო კაცები რომ ვიყოთ, ვერც კი წარმოვიდგენდით.

ლიკამ იცის ჩემი აზრი მთაში მოსიარულე ქალებზე. ძალიან მერიდება, ცდილობს, თვალში არ მომხვდეს. ახლა თანდათან შემეჩვია და ჩემს უკანაა თოკში ჩაბმული, ჩემს თოკში არიან დანარჩენი ახალგაზრდებიც: ლუკა ბაქრაძე, გიო და ლერი ნიგურიანები, გიორგი რაჯებაშვილი. ბიჭები პირველად მოხვდნენ სერიოზულ ექსპედიციაში, კარგ ფორმაში არიან, ბარში კლდეზეც მაჯობებენ და თოვლზეც, ალბათ, ამიტომ ვგრძნობ საკუთარი ავტორიტეტის დეფიციტს და ზოგჯერ მჭირდება ჩემი შენიშვნების ახსნა-განმარტება: რატომ არ შეიძლება სააკლიმატიზაციო გასვლის წინ ბანაობა, რატომ უნდა გეცვას გრძელსახელოებიანი მაისური და არა მოკლე, რატომ უნდა გეხუროს ქუდი ან თავსაფარი, რა აუცილებელია მზისგან დამცავი კრემი და პომადა, ზედა ბანაკში რატომ უნდა დაამოკლო წრიაპი, რატომ უნდა შემოუარო ფერდზე მდგომ კაცს ქვემოდან და შენც, ასევე, ქვემოდან გაატარო და კიდევ ბევრი რამ, მაგრამ ნელ-ნელა ეჩვევიან ჩემი სიარულის ტემპს და ჩემს მომაბეზრებელ შენიშვნებსაც. ისე, ასვლის ხელმძღვანელად აფი გიგანია დანიშნული. ჩემი პასუხისმგებლობა ნაკლებია. ვუთანაგრძნობ აფის, გუნდი მრავალრიცხოვანია. თავისი შესაძლებლობებით, ასაკით საკმაოდ ჭრელია და ძნელია ხელმძღვანელობა. გელა ოთარაშვილი და მე მხოლოდ კრიტიკულ მომენტებში ვერთვებით მსუბუქად. ჯერჯერობით ყველაფერი რიგზეა. იმედია, ასე გაგრძელდება ბოლომდე.

საათს საათი მისდევს, ვიღებთ სიმაღლეს, მივიკვლევთ გზას ნაპრალების ლაბირინთში, მალე გავდივართ "სკავაროდკაზე" ("ტაფა"). 1991 წლამდე აქ მეორე საშუალედო ბანაკი (5300 მ) იდგა, 1991 წლის 17 აგვისტოს, 6800 მ-დან ჩამოსულმა ყინულის ზვავმა 41 კაცი ჩამარხა. მას შემდეგ, ცოტა მოშორებით, კლდის თაროებზე დგამენ კარვებს. ახლა ნისლია. უსიამოვნოა, რომ ჩამოსულ ზვავს ვერ დავინახავთ, მხოლოდ ხმა შეიძლება გავიგოთ, მაშინ ყველაფერი გვიან იქნება. დაძაბულები, ღმერთს მინდობილები გავდივართ "სკავაროდკას", რამდენიმე წუთიც და 5300 მ-ზე ვართ. ვნაწილდებით ორ-ორი და სამ-სამი კაცი კარვებში. ვსადილობთ, მერე ვვახშმობთ. მენიუ სტანდარტულია: ჩაი, ქიმიური წვენები, მოხარშული ხორცი, ყველი, შოკოლადი, ორცხობილა და, რაც მთავარია, გურული სუნელი. იგრძნობა სიმაღლე.

■ ■ ■

19.07. ადოლი გოშთელიანი თავს შეუძლოდ გრძნობს. ჩემი მეგობარი ბიშკეკელი გიდი ჰოლანდიელ კლიენტებთან ერთად ეშვება ქვემოთ, ადოლიც იმათ ემგზავრება. ჩვენ კი მძიმე დღე გვაქვს. დღეს 6100 მ, მესამე ბანაკში, მწვერვალ "რაზდელნაიაზე" უნდა ავიდეთ. გავდივართ ცალ-ცალკე, ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად, ყველა საკუთარი ტემპით. აქ ჩაბმა აღარ არის საჭირო, თოკს და ზედმეტ პროდუქტს ვტოვებთ. ერთადერთი, ლიკას ვაფრთხილებ, თუ ასვლა უნდა, ეცადოს, ჩემს მახლობლად იაროს. მე მგონი, საკუთარ პრინციპებს ვღალატობ. გადავწყვიტე, პირველ ქართველ ქალს შვიდიათასიანზე ასვლაში მივეხმარო.

ერთი საათის მერე აფი და მე ვექცევით ჯგუფის თავში, ჩვენ გვიწევს თითქმის წელამდე თოვლის კვალვა, იზრდება დახრილობა, საზვავეა! იძულებული ვართ, მკაცრად ვერტიკალურად ვჭრათ კვალი, ზვავის შანსი რომ შევამციროთ. ბოლო ფერდის 3/4 გავიარეთ, გვეწევიან პოლონელები, მათ შორის ერთი ქალია. გვრცხვენია აფის და მე, მაგრამ მეტი აღარ შეგვიძლია, დასვენებულ და აკლიმატიზირებულ პოლონელებს ვაძლევთ თავის გამოჩენის საშუალებას.

4-5 საათის შემდეგ ყველანი 6100 ვიკრიბებით. კარგი ამინდია, ცოტა ცხელა კიდეც. 1,5-2 საათი სჭირდება საკარვე მოედნების გაჭრას და კარვების დადგმას. მერე დაღამებამდე თოვლს ვადნობთ, ვსვამთ და ვჭამთ, ვისაც ამის თავი შერჩენია.

■ ■ ■

20.07. ვჭამეთ "ბისტროვის" საზიზღარი ფაფა მოცხარით და ჟოლოთი, დავაყოლეთ თითო ჭიქა ჩაი, ავშალეთ კარვები და დავეშვით. 5300-ზე ლოვა სარქისოვი შეგვხვდა, ის "შორი გზიდან" - მოსკოვის გავლით ჩამოვიდა. ძნელია სომხობა, თან მოკლე გზა თუ აზერბაიჯანზე გადის. ლოვა 6100 მ-ზე გაათენებს ღამეს და მასაც ჩვენნაირი აკლიმატიზაცია ექნება. ისე, პამირში გამგზავრებამდე, მე და ლოვამ ერთ კვირაში ორჯერ მოვასწარით მყინვარწვერზე ასვლა და საკმაოდ აკლიმატიზირებულად ვგრძნობთ თავს.

5300-ზე ისევ ვებმებით თოკებში და 4200-მდე თითქმის სირბილით ჩავდივართ. აქაც ვისვენებთ, ვსადილობთ და საღამოს უკვე 3800-ზე, საბაზო ბანაკში ვართ.

■ ■ ■

21.07. საბაზო ბანაკი, 3800 მ "ლუკოვოე პოლიანა" (ხახვის მინდორი), ველური ხასხასა მწვანე ხახვით დაფარული პატარა მინდორია ორ მდინარეს შორის. ბლომადაა ზაზუნე-

გაგრძელება B7 გვერდზე

თეატრები

თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე
ნინო ბასილია
"თაგვი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
ვაჟა-ფშაველა
"გველისმჭამელი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
ედუარდო დე ფილიპო
"აჩრდილები"
რეჟისორი: გ. შალუტაშვილი
ფასი: 3 და 5 ლარი
დას: 19:00 სთ.

კინოთეატრები

ამირანი
"ტერმინალი"
დას: 17:00; 19:30; 22:00 სთ.

"რიდიკის ქრონიკები"
დას: 13:00; 15:00 სთ.

კინოს სახლი
დოკუმენტური ფილმის თვე
"კონტაქტები ჟ. კუდელკა"
რეჟისორი: რ. დელპირი (დიდი ფოტოგრაფის გახსენება)

"მატი კე ლა მინის ბიჭი"
რეჟისორი: ე. ლევრე (საბრძოლო სკოლა ინდოეთში)

"უბრალოდ ივ სენ ლორანი"
რეჟისორი: ჟ. მისოლტი (მოგზაურობა ივ სენ ლორანის დროსა და შემოქმედებაში)
დას: 20:00 სთ.

გამოფენები

ქარვასლა
"ყალბი ამბები"
(გამოფენა ქართულ-შვედური კულტურის ფესტივალის ფარგლებში)

TMS
გუგა კოტეტიშვილის ნამუშევრების გამოფენა

ბაია გალერეა
ნანა & ლალი
ნანა ჭურღულიას და ლალი ლომთაძის ნამუშევრების გამოფენა

ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
"ძველი თბილისი სახვით ხელოვნებაში"

თანამედროვე ხელოვნების გალერეა
თბილისური შემოდგომა
(ფერწერა)

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი
"უძველესი საქართველო ევროპისა და აზიის გზაჯვარედინზე"
გამოფენა-გაყიდვა

ვერნისაჟი
ვატი დავითაშვილის ნამუშევრების გამოფენა

სურათების ეროვნული გალერეა
დავით ჯაფარიძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი მემორიალური გამოფენა
(ფერწერა, ქართული გობელენი, ბატიკა)

ჰობი
პლაკატი 2004
"კაიროდან საქართველომდე: მზერა მომავლისკენ"

სამხატვრო აკადემია
აკადემიის დაარსებიდან 70 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა

პრეზენტაციები
I გიმნაზია
ირმა მალაციძის ზღაპრების
("ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა") პრეზენტაცია
დას: 13:00 სთ.

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

ამ ექსპოზიციას მუზეუმებში ვერ ნახავთ

თამარ სუხიშვილი

მარიკა ამურველაშვილის ფოტო

სამხატვრო აკადემიის ცხოვრებაში დღეს ისტორიული დღეა, ეს იმიტომ, რომ ამ ტიპის - ერთი (ხატვის) კათედრის გამოფენა პირველად იმართება და ეს, მართლაც, საამაყოა, - ამბობს აკადემიის რექტორი გია ბუღაძე.

გუშინ სამხატვრო აკადემიაში, ხატვის კათედრის საგამოფენო დარბაზში, მართლაც რომ, უჩვეულო გამოფენა გაიხსნა. "ნახატის კლასიკური გააზრება" (ფიგურა, პორტრეტი) - ასეთი სახელწოდება აქვს ექსპოზიციას, რომელიც რამდენიმე დარბაზშია განთავსებული. აქ აკადემიის კურსდამთავრებულთა და ცნობილ ქართველ მხატვართა სასწავლო სტუდიებია წარმოდგენილი. გამოფენილია სერგო ქობულაძის, ვასილ შუხაევის, გაბაშვილისა და სხვათა ნამუშევრები. ეს გამოფენა სტუდენტებს საშუალებას მისცემს ნახონ, როგორ მუშაობდნენ ის ხელოვანები, რომლებმაც საძირკველი ჩაუყარეს ამ უძველეს კათედრას, ნახონ, როგორ ყალიბდება მხატვარი, განვითარების რა გზას გადის, რა ტრანსფორმაციას განიცდის... რა დავკარგეთ მას შემდეგ და რა შევიძინეთ. როგორც ხედავთ, სტუდენტები დაინტერესდნენ, - გვიხსნის სამხატვრო აკადემიის რექტორი.

აქ გამოფენილ ნახატებს მუზეუმებში ვერ შეხვდებით. ეს ის ნამუშევრებია, რომლებიც სხვადასხვა დროს შექმნილა სამხატვრო აკადემიის სახელოსნოებში. ექსპოზიცია დაახლოებით ერთი თვის წინ მომზადდა და მრავალმხრივაა საინტერესო არა მარტო მომავალი მხატვრებისათვის, არამედ უბრალოდ, სახვითი ხელოვნების მოყვარულთათვის.

დამთვალიერებელი, მართლაც, ბევრი მოვიდა. როგორც ჩანს, გამოფენამ დიდი ინტერესი გამოიწვია. აკადემიას დღევანდელ სტუდენტებთან ერთად ძველი სტუდენტებიც ესტუმრნენ, დღეს უკვე ცნობილი თუ უცნობი მხატვრები. ისინი ძველ დროს იგონებდნენ, ხელოვნებაზე საუბრობდნენ და კიდევ იმაზე, თუ როგორ თბილოდა ახლად გარემონტებულ დარბაზში. მერე ისიც გავიგეთ, რომ სამომავლოდ აქაურობის მთლიანი რეკონსტრუქცია მოხდება. თუმცა, ისიც არაერთხელ აღინიშნა, რომ გათბობა და გარემონტებული კედლები კარგია, მაგრამ გარემონტებულ კედლებზე უფრო მნიშვნელოვანი, თანაც ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი ისაა, რაც ამ კედლებზე კიდია. ეს არის ხატვის კათედრის 82-წლიანი ისტორია, იმ კათედრისა, რომელმაც, ფაქტობრივად, სამხატვრო აკადემიის არსებობას დაუდო საფუძველი. გამოფენის გახსნაზე ბევრი რამ გაიხსენეს სამხატვრო აკადემიის ცხოვრების ისტორიიდან, ის ადამიანები, რომლებმაც დიდი წვლილი შეიტანეს აკადემიის დაარსებაში, მისი მუშაობის მიმართულების განსაზღვრაში (მართალია, ჩვენი სამხატვრო აკადემია პეტერბურგისა და მიუნხენის აკადემიების პრინციპებს იმეორებდა, მაგრამ მაინც ჰქონდა თავისი ორიგინალური გეზი); გაიხსენეს სოცრეალიზმის დიქტატი ჩვენს ხელოვნებაში, ჩესტიაკოვის პრინციპი, ისიც, როგორ ჩაანაცვლა ქართულ ხელოვნებაში სერგო ქობულაძემ პრაქსიტელეს ხაზი პოლიკლეტეს ხაზით, და კიდევ ბევრი სხვა რამ. მოკლედ, მცირე ისტორიული ექსკურსიც მოვისმინეთ.

რა თქმა უნდა, გახსნაზე ისიც ითქვა, რომ შეუძლებელია ერთი გამოფენით მიმოიხილო ის, რაც ხდებოდა ხატვის კათედრაზე მთელი 82 წლის განმავლობაში, მაგრამ გარკვეული სურათი ნამდვილად შეიქმნა. წლების წინ, ამერიკაში, ორეგონის შტატში, სამხატვრო აკადემიის სტუდენტთა ნამუშევრების გამოფენას დიდი გამოხმაურება ჰქონია: საქართველოში მხატვრობა ძალიან მაღალ დონეზეაო. სკეპტიკურად განწყობილ ახალგაზრდებს, როგორც წესი, უფროსების ნაამბობის ნაკლებად სჯერათ ხოლმე, მაგრამ ამჯერად ექსპოზიცია სახეზეა. თუმცა, ვილაცეები დერეფანში მაინც ლაპარაკობდნენ, რა დროს ამის გამოფენა იყოო. უფროსებმაც არ დაახანეს და უპასუხეს, თუ საძირკველი არ ჩაყარე, სახლი არ აშენდება, პირდაპირ კუბისტი არავინ გამხდარა და მხატვარს თუ ეს ბაზა არ ექნება, თუ ნატურის ხატვა არ იცის, ის მხატვრობაში სერიოზულ განაცხადს ვერ გააკეთებსო. ნახეთ ეს გამოფენა და, საერთოდ, იარეთ გამოფენებზე! - ასეთი იყო მასწავლებელთა რჩევა. ჩვენც ისლა დაგვრჩენია, ამ რჩევას მხარი ავუბათ: "იარონ, იარონ იარონ..."

გამოფენა ორშაბათ საღამოს დაიხურება.

დოკუმენტური ფილმების ერთი თვე

საფრანგეთის საელჩო და ალექსანდრე დიუმას სახელობის ფრანგული ცენტრი წარმოგიდგენთ

სალომე კიკალეიშვილი

"დოკუმენტური ფილმების თვე" - ღონისძიებამ, რომელიც უკვე ხუთი წელია, რაც ყოველწლიურად იმართება მსოფლიოს ოცზე მეტ ქვეყანაში, უკვე საქართველოშიც დაიდო ბინა. საფრანგეთის საელჩოსა და ალექსანდრე დიუმას სახელობის ფრანგული კულტურის ცენტრი წელს უკვე მეორედ მართავს ფრანგ კინოდოკუმენტალისტთა ნამუშევრების ჩვენებას.

თავისთავად საინტერესო წამოწყება, რომელსაც საფრანგეთის საელჩო გვთავაზობს, უდავოდ საინტერესო უნდა იყოს ქართველი მაყურებლისათვის. არა მარტო იმით, რომ წარმოდგენილ ფილმებში რამდენიმე ქართულ, კავკასიურ თემატიკას შეეხება, რაზეც შემდგომში გავამახვილებთ ყურადღებას, არამედ იმითაც, რომ ქართველი მაყურებელი შეძლებს, გაეცნოს თანამედროვე უცხოურ კინოდოკუმენტალისტიკის ნამუშევრებს, რომელიც ნაკლებად ცნობილია ჩვენთვის.

წლევანდელ ჩვენებაზე, რომელიც თბილისის რამდენიმე დარბაზში გაიმართება, 28 დოკუმენტური ფილმია წარმოდგენილი. თუმცა, ამჯერად ფრანგ დოკუმენტალისტებთან ერთად პროგრამაში მონაწილეობას ახალგაზრდა ქართველი რეჟისორი გიორგი კილურაძეც იღებს ფილმით "დაბადება", რომელიც მან თბილისში 2004 წელს, ფრანგ ქორეოგრაფ ფილიპ კოენის ქართველ დასთან მუშაობის პროცესს, "რექვიემის" დაბადებას მიუძღვნა. ჩვენებები გაიმართება კინოს სახლში, კინოთეატრ "ამირანში", ალექსანდრე დიუმას ცენტრში და კავკასიის ფოტოგრაფიისა და ახალი მედიის ინსტიტუტში. ამ უკანასკნელში წარმოდგენილი იქნება პიერ კულიბევიფის ციკლი "პასაჟის დემონი", ფილმები ხელოვნების სხვადასხვა დარგებსა და მათ წარმომადგენლებზე. კინოს სახლი მასპინძლობს - ფრანგული დოკუმენტური კინოს ახალი სკოლის ხუთ კინოს, დიუმას ცენტრი კი - მირეი მიუსოს სახელობის დარბაზში გიორგი კილურაძეს ზემოხსენებულ ფილმს და რეჟისორ მატილდა დამუაზელის 2004 წელს გადაღებულ ფილმს "სოხუმი, შავი ნაპირი" - **"აქ მე შევეცადე გადმომეცა ის, რაც მიამბეს თავიანთ ქალაქზე შეყვარებულმა ადამიანებმა, რომელთაც ბედმა ლტოლვილობა არგუნა"** - წერს რეჟისორი თავის ინტერნეტ გვერდზე, სადაც აფხაზეთში შექმნილი შავ-თეთრი ფოტოქრონიკაა წარმოდგენილი. ფილმის ქართული პრემიერის დამთავრებისთანავე კი, რეჟისორთან ერთად ორგანიზატორებს ფილმის განხილვის მოწყობა აქვთ დაგეგმილი.

კინოთეატრ "ამირანში" წარმოდგენილი იქნება პატრიკ კაზალსის "კავკასიური" ფილმები: "ალექსანდრე დიუმას ათას ერთი აღმოსავლეთი", რომელიც 1958 წლის თბილისში, მწერლის ერთთვიან მოგზაურობას ასახავს; "სარტრის და ბოვუარის თავგადასავლებს კავკასიაში" და ფილმი-პორტრეტი კინორეჟისორ სერგო ფარაჯანოვზე. **"ეს გახლავთ შეურიგებელი, ნიჭიერი, უზომოდ თავისუფალი ადამიანის, მხატვრის პორტრეტი"** - წერს ავტორი დოკუმენტური ფილმის გმირზე. 2003 წელს შექმნილი "მეამბოხე სერგო ფარაჯანოვი", რომელიც კინოთეატრ "ამირანში" 24 ნოემბერს იქნება წარმოდგენილი, კინემატოგრაფისტის 80 წლისთავს ეძღვნება.

"დოკუმენტური კინოს თვე", რომელიც პირველ დეკემბრამდე გაგრძელდება, 9 ნოემბერს კინოს სახლში გაიხსნა. **"ჩვენ დიდი ხანია, არ გვინახავს ერთმანეთი და იმედია თავი მოგანატრეთ"** - აღნიშნა დიუმას სახელობის კულტურის ცენტრის ხელმძღვანელმა ბატონმა **ფრანსუა ლორანმა**, რომელმაც გახსნისთვის პატრიკ შანიანის, 1995 წელს გადაღებული ფილმი-მოგზაურობა "კოლონა" შემოგვთავაზა.

"კოლონა" - ეს არის სამი სხვადასხვა თაობის, განსხვავებულ ტიპაჟთა სამყარო. ჟერემი, ალჟირელი ამიე და "ბაბუ", რომლებმაც 1995 წლის ზამთრის, ერთ სუსხიან დილას, ერთთვიანი მოგზაურობა დაიწყეს. ეს არ არის გასართობი ვოიაჟი, მათ დავალებული აქვთ საფრანგეთიდან სომხეთში ჰუმანიტარული დახმარების ჩატანა. ეს კი ერთი ჩვეულებრივი, რიგითი გასვლაა. სუსხიანი ზამთრის ერთი ჩვეულებრივი დღე, როცა სამი გმირი, სამი უზარმაზარი სატვირთო მანქანით სომხეთისკენ დაიძრება. რეჟისორი, ამხელა გზის თანმხვედრი დაბრკოლებების ჩვენების გარდა, უფრო ახლოს გაიცნობს ფილმის სამ გმირს; ხსნის გმირთა ხასიათს. დილაობით უკრაინისა და რუსეთის დიდ ქალაქთა დათოვლილი, თითქმის მოყინული გზები, რაციებით ერთმანეთთან საუბრები, და გზად კამერის დაფიქსირებული 1995 წლის ცხოვრება. საღამოობით მანქანებში, ცხელი ჩაით მოკალათებულები, "გაშინაურებულები" რეჟისორის კამერას, თითქოსდა აღსარებას აბარებენ, საკუთარ წარსულსა და ტკივილზე, მომავლის იმედებზე. თითოეულს თავისი სამყარო აქვს, რომელიც კიდევ უფრო იკვეთება იმ მუსიკალური გაფორმებით, რომელსაც რეჟისორი თითოეულის ჩვენებისას იყენებს. ეს მათი ცხოვრების ნაწილია, რომელიც უყვართ, რომლითაც ამაყობენ.

ფილმში მიუხედავად გრძელი, დამღლელი გზისა, ხშირად იქმნება მსუბუქი კომედიურობით გაჟღენთილი ადგილები, ტიპაჟთა საინტერესო სახეები, რომელთაც ჩვენი გმირები გზად, სამართალდამცავთა სახით ხვდებიან.

სრულმეტრაჟიანი დოკუმენტური ფილმის ბოლოს, რომლის სინოპსისი ნამდვილად არ ტოვებდა იმის შთაბეჭდილებას, რომ კინო ასეთი "ცოცხალი", დინამიკური და საინტერესო იქნებოდა, ბოლოს დანიშნულების ადგილზე - ერევანში აღმოვჩნდით. მისია შესრულებულია. ახლა ყველაფერი თავიდან დაიწყება, გრძელი გზა, დათოვლილი უღელტეხილები - **"უბრალოდ, ეს უკანა გზა, უფრო დამღლელია. თან იქ ხომ არავინ დაგხვდება ასეთი სიხარულით"** - ამბობს ბოლოს ამიე.

პოპ-მუსიკის ყველაზე ცუდი სიმღერების ათეული

"ბითლზის" სიმღერა "Ob-la-di, Ob-la-da", 1968 წლის ფირფიტიდან - "The White Album" თანამედროვე პოპ-მუსიკის ყველაზე ცუდ სიმღერად დაასახელეს.

online-ის რეჟიმით ათას ბრიტანელ რესპონდენტს გამოკითხეს, რის მიხედვითაც "ბითლზის" შლიაგერმა, რომელიც ერთ-ერთ წარმატებულ ალბომშია შესული და თავის დროზე ჰიტ-ათეულში პირველი ადგილიც დაიკავა, ახლა, რატომღაც, მსმენელის სიყვარული დაკარგა.

სიმღერა "Ob-la-di, Ob-la-da" მსოფლიოში ერთ-ერთ პირველ შლიაგერადაა მიჩნეული, რომლის საფუძველში რეგის რითმებიც იყო ჩადებული. იმის მიუხედავად, რომ სიმღერის ავტორობა ალბომის კონვერტზე ლენონისა და მაკარტნის დუეტს ეკუთვნის, ცნობილია, რომ იგი მხოლოდ მაკარტნიმ დაწერა. "Ob-la-di, Ob-la-da" ახალგაზრდა შეყვარებულ წყვილზეა, რომლებმაც საბოლოოდ ოჯახური ბედნიერებაც მოიპოვეს.

მეორე ადგილს პოპ-მუსიკის უიღბლო სიმღერებში, ბრიტანული ფეხბურთის თაყვანისმცემელთა ყოფილი კუმირი ქვეყნის ნაკრების თავდამსხმელი პოლ გაკსონი იკავებს. მის გამოცდილებას ვოკალურ ასპარეზზე "Fog On The Tyne" ეწოდება. მესამე ადგილზეა ამერიკელი მომღერლის მიტ ლოაფას საკმაოდ პომპეზური კომპოზიცია - "I'll Do Anything For Love", რომელიც მან 1993 წელს ჩაწერა.

ყველაზე ცუდი სიმღერების ათეულში, ასევე, შევიდა ჯგუფ 5ive ვანილი აისსისა და კლიფ რიჩარდის კომპოზიცია. საინტერესოა, რომ ათი სიმღერიდან სამი ვეტერანი ფეხბურთელის მიერ შესრულებული სიმღერებია. გლენ ხოდლისა და კრის უოდლის მიერ შესრულებული სიმღერები "Diamond Lights" და ჯონ ბარისი "ლივერპულიდან", რომელმაც თავისებურად თაყვენისმცემლებთან შესახვედრად გუნდის ჰიმნი - "Liverpool's Anfield Rap" ჩაწერა.

ლამაზმანი, რომლისგანაც სარკაზმს მოითხოვენ

ბრუკ შილდსი ეკრანზე ჯერ კიდევ მაშინ გამოჩნდა, სანამ ერთი წლის გახდებოდა. ის ფირმა "აივორი სნოუს" რეკლამაში გადაიღეს. არანაკლებ პოპულარულია მისი 18 თვის ქალიშვილი როუან ფრენსის ჰენჩი - პაპარაცისთან შეჯახება დედამისს ხომ პირდაპირ მშობიარობის შემდეგ, კლინიკიდან გამოსულს მოუხდა.

ახლა ბრუკ შილდსი თავს იდეალურ დედად მიიჩნევს. ზის სახლში და როუენს თავს ევლება. ყოველი შემთხვევისთვის, ასეთი შთაბეჭდილება რჩება საერთაშორისო პუბლიკას, რადგან ჰოლივუდის ერთ-ერთ გამორჩეულ ლამაზმანს დიდ ეკრანზე ისეთი ინტენსივობით ველარ ხედავს, როგორც ადრე იყო. თუმცა, კითხვას, თუ რას აკეთებს ბრუკ შილდსი, ცალსახა პასუხი მაინც არ აქვს. გარდა იმისა, რომ შვილს ზრდის, ის მსახიობობას გადასაღები მოედნის მიღმა მაინც განაგრძობს, კერძოდ კი, ნიუ იორკელთათვის არანაკლებ პრესტიჟულ ადგილზე - ბროდვეიზე. ერთი თვის წინ მსახიობმა ერთ პოპულარულ მიუზიკლში დონა მერფი შეცვალა და მიმომხილველებს აღფრთოვანებული რეცენზიებიც დააწერინა. რაც მთავარია, შვებით ამოისუნთქეს თავად პროდიუსერებმაც - მათ არ იცოდნენ, თუ ბრუკ შილდსი ბროდვეის გამოცდილი მსახიობის შეცვლას ასეთი დიდი ოსტატობით შეძლებდა.

თავად მსახიობი ამის შესახებ ამბობს: "ეს ყოველთვის ასეა, სხვისი წარმატება ყველას უკვირს, მაგრამ დაე, გაოცდნენ. მე ხომ ვიცი, რისი გაკეთებაც შემიძლია".

შილდსი მიუზიკლში Wonderful Town თამაშობს და 39 წლის ასაკშიც კი ისევე მომხიბვლელად გამოიყურება, როგორც ძველად, იგივე "ცისფერი ლაგუნას" წლებში. თუმცა, ის დრო კი ნამდვილად წარსულს ჩაბარდა, როცა შილდსს მხოლოდ გარეგნობით აფასებდნენ. მეტიც ბროდვეის მიუზიკლში ის რუთ შერვუდის როლს ასრულებს, ქალისა, რომელიც, სცენარის მიხედვით, ნაკლებად მიმზიდველი გარეგნობის მქონე უნდა იყოს - ჭკვიანი, პრაქტიკული, სარკასტული იუმორით, და სხვა იმ თვისებებით დაჯილდოებული, რომელთა გამოც 1930-იანი წლების გრინვიჩ ვილიჯში სიყვარულის პოვნა ძალიან უჭირს. ასეთი პერსონაჟის შექმნა ბრუკ შილდსისთანა გარეგნობის ქალისთვის ორმაგ კონცენტრირებას მოითხოვს - მან როგორმე უნდა შეძლოს და მაყურებელს ყურადღება საკუთარი ვიზუალური სილამაზიდან არტისტულ ნიჭზე გადაატანინოს. რეცენზენტების თქმით, შილდსი ამას ახერხებს.

და ასე - როგორც ხედავთ, ტრანსფორმაცია სახეზეა. ბრუკ შილდსი სხვა ქალია. მას ბედნიერი ოჯახი აქვს. მეუღლესთან, ტელესცენარისტ ქრის ჰენჩთან და ორიოდე წლის ქალიშვილთან ერთად ნიუ იორკის სოჰოში ცხოვრობს, პრინსტონის უნივერსიტეტში ფრანგულ ლიტერატურას სწავლობს, ბროდვეიზე თამაშობს და სიცილით იხსენებს იმ დროს, როცა თავისი გულუბრყვილო გამონათქვამებით ქვეყანას აცინებდა. პუბლიკას განსაკუთრებულად ორი ასეთი შემთხვევა ახსოვს. ერთხელ, 1984 წელს გამოსულ წიგნში შილდსი ქალწულობის ინსტიტუტს იცავდა. მეორედ კი, 1985 წელს ჟურნალ "ფიფლ"-ს განუცხადა: "მე ისეთი გულუბრყვილო ვარ, რომ ფინანსებში ვერც ვერკვეოდი, სანამ დედაჩემი არ ამიხსნიდა, ეს თანხა ისეთი დიდია, რომ მასში სამი "მერსედესი" მოგივაო".

მიუზიკლი კი დონა მერფის წასვლის შემდეგ, შეიძლება ითქვას, რომ შილდსმა იხსნა. პროდიუსერებმა მას უთხრეს, თუ არ დაგვთანხმდები, ალბათ, წარმოდგენის გაუქმება მოგვიწევსო. მსახიობმა მისვლა არჩია. მით უმეტეს, რომ ეს არ იყო მისი დებიუტი. 1994 წელს ის სუპერპოპულარულ შოუში Grease გამოჩნდა, 2001 წელს კი - "კაბარეში". ორივე შემთხვევაში სცენაზე შეცვლაზე გავიდა. მესამედაც ასე მოხდა, მაგრამ ეს ბოლო ცდა ყველაზე წარმატებული გამოდგა. თეატრალურ სალაროებში შესულ თანხას ბრუკ შილდსის გამოჩენა უმალ დაეტყო. რეცენზენტებმაც იფიქრეს, რომ უკვე დროა, შილდსმა სხვების სუროგატობას თავი დაანებოს და პროდიუსერებმა კარგი როლი პირდაპირ მას მისცენო. თუმცა, ცხოვრების ამ სცენარით განვითარება, ჯერჯერობით, თავად შილდსს არ აქვს გადაწყვეტილი. ის ყოველგვარი დანანების გარეშე ამბობს, რომ, პირველ რიგში, გადაწყვეტილება ქმარს უნდა შეუთანხმოს. თუ კრის ჰენჩის სამუშაოდ ლოს ანჯელესში მოუწევს გადასვლა, მაშინ ბრუკი ბროდვეიზე დარჩენას ვერ შეძლებს. თუმცა, არ ნანობს და ამ შინაგანი ჰარმონიის მიღწევაში მას, ალბათ, ცხოვრებისადმი გაწონასწორებული მიდგომა დაეხმარა. შილდსმა ისწავლა, თუ როგორ დაეხსნა თავი დედის კონტროლისგან (სწორედ მან ჩართო ქალიშვილი შოუბიზნესში და მისი მენეჯერი იყო 1990-იან წლებამდე), ანდრე აგასისთან დაშორების შემდეგ კი - როგორ გადაელახა სირთულეები და როგორ ყოფილიყო დამოუკიდებელი. ახლა შილდსს ყველაფერი აქვს - ოჯახი, კარიერა და კარიერისთვის საჭირო იოგები - ბროდვეისთვის ის ხმას ყოველდღიურად ავარჯიშებს.

მათ კი, ვინც ბროდვეის წარმოდგენებზე დასწრებას ვერ ახერხებს, მალე ბრუკ შილდსის ხილვა დიდ ეკრანზე შეეძლებათ. შილდსი ტომ გრინთან ერთად თამაშობს ფილმში "ლაქია ბობი", რომელიც კინოთეატრებში 2005 წელს გამოვა.

"კინი": "მოგვეცით შანსი და გაიგებთ, რომ ჩვენ საკუთარ თავს ვგავართ"

ჩართეთ ბრიტანული რადიოსადგურები; გადაშალეთ მუსიკალური ჟურნალები - მათი ხმა და სახეები ამჟამად ყველაზე აქტუალურია. მათი სახელია Keane. ტრიო, რომელიც გიტარის დაუხმარებლად ქმნის ბრიტანული როკის ლამაზ ნიმუშებს, სულ რაღაც რამდენიმე თვეა, მელომანთა გულებში დამკვიდრდა. ზუსტად რამდენიმე თვეში "კინი" ნაკლებად ცნობილიდან ბრიტანეთში ყველაზე მოთხოვნილებად ჯგუფად (თუ არ ჩავთვლით The Darkness-ს) იქცა.

კიდევ ბრიტ-პოპი? კიდევ "ქოლდპლეი", "რედიოჰედი"...? იკითხავს ყურადღებიანი მკითხველი (თუ მსმენელი). და არც გაემტყუნება. მაგრამ, როგორ ფიქრობთ, გამეორებასთან რომ გვქონდეს საქმე, იქნებოდა "კინი" კვირების განმავლობაში ბრიტანეთის ეროვნული ჩარტების სათავეში? რასაკვირველია, არა.

ბრიტანულმა ტრიომ Keane შეძლო, დაემსხვრია წარმოდგენა, თითქოს როკ-მუსიკა და გიტარა განუყოფელია. ჯგუფის შემადგენლობაში ვერ იპოვით გიტარისტს, თუმცა ამას ხელი არ შეუშლია ჟურნალისტებისთვის, "ჯგუფის" სადებიუტო ალბომი Hopes & Fears დაესახელებინათ "გიტარის გარეშე ჩაწერილ საუკეთესო გიტარის ალბომად". "არაფერი გვაქვს საწინააღმდეგო ამ ინსტრუმენტის მიმართ, - თავს იმართლებენ ჯგუფის წევრები, - უბრალოდ, ჩვენთვის გაცილებით მოსახერხებელია, ფორტეპიანოზე შევქმნათ მუსიკა. გაიხსენეთ იგივე ელტონ ჯონი, ისიც ქმნიდა როკ-ენ-როლს გიტარის დაუხმარებლად".

ინგლისიცა და დანარჩენი ევროპაც Keane-ით ჯგუფის პირველი ალბომის გამოშვებისთანავე (მაისში) დაავადდა. ასეთი ლამაზი და მელოდიური სიმღერებისგან შედგენილი ალბომი ხომ, კარგა ხანია, არ ახსოვს თანამედროვე მუსიკალურ ინდუსტრიას. ამიტომაც, Hopes & Fears წლის ერთ-ერთი ყველაზე ნათელი სადებიუტო ალბომია. სამი კვირა ბრიტანული ჩარტების პირველ ხუთეულში - დიდი მიღწევაა დამსახურებული მუსიკოსისთვისაც კი, რომ აღარაფერი ვთქვათ ახალზე.

"კინს" კულისებიდან ჰიტპარადების მოწინავე პოზიციებამდე ექვსი წელიწადი დასჭირდა. როდესაც ესექსის საგრაფოს ქალაქ ბეტლის სკოლის ოთხმა მოსწავლემ (ტიმ რაისოკსლი, ტომ ჩაპლინი, რიჩარდ ჰიუზი, დომინიკ სკოტი) ჯგუფი შექმნა, ბიჭებმა გადაწყვიტეს ჯგუფისთვის იმ ხნიერი ქალბატონის (ტომ ჩაპლინის მეზობელი - ჩერი კინი) სახელისთვის დაერქმიათ, ვინც ახალგაზრდებს არწმუნებდა, რომ მათი საქმიანობა მუსიკა უნდა ყოფილიყო. ასე რომ, ჯგუფის სახელს არაფერი აქვს საერთო როი კინთან (ცნობილი ირლანდიელი ფეხბურთელი). სკოლის დასრულების შემდეგ ბიჭებმა სწავლა უნივერსიტეტებში გააგრძელეს. დღეს ისინი ამაყობენ მიღებული ცოდნით. "უნივერსიტეტში მიღებული ცოდნა სიმღერის ტექსტების დაწერაში კარგად გამოგვადგა", - ამბობს ტიმ რაის-ოკსლი.

დასაწყისში ჯგუფი ასრულებდა "ოაზისისა" და "იუ თუს" სიმღერების ქავერებს. თუმცა, ბიჭებმა მალევე დაიწყეს საკუთარი მუსიკის შექმნა (მახვილ ყურს ახლაც არ გამოეპარება ცნობილი მუსიკალური ფრაზები). თავიდან საქმეები კარგად არ მიდიოდა. ძირითადი მიზეზი, რატომაც ჯგუფს სერიოზულად არ აღიქვამდნენ, ეს "ქოლდპლეისთან" აშკარა მსგავსება იყო. "ქოლდპლეი" კი, იმ დროისათვის პოპულარობის პიკზე იყო. უფულობა და წარუმატებლობა ჯგუფის ერთ-ერთ წევრს, გიტარისტ დომინიკ სკოტს მობეზრდა. მისი ჯგუფიდან წასვლა "კინის" კარიერაში გარდამტეხი ეპიზოდი აღმოჩნდა. "ეს იყო ყველაზე საუკეთესო, რაც ჩვენ გადაგვხდა", - მიაჩნიათ მუსიკოსებს. ამ დროს ბიჭები მიხვდნენ, რომ საქმეს გიტარის გარეშეც გაართმევდნენ თავს.

ჯგუფის წარმატების საწინდარი გახდა დამოუკიდებელი ხმისჩამწერი კომპანიის Fierce Panda-ის ხელმძღვანელთან საიმონ უილიამსთან შეხვედრა (სხვათა შორის, ეს ადამიანია "სუპერგრასისა" და "ქოლდპლეის" პოპულარობაზე პასუხისმგებელი). 2003 წელს უკვე გამოუშვეს პირველი "ფაბრიკული" სინგლი Everything Changed. შემდეგ კი ყველაფერი სწრაფად განვითარდა. ჩანაწერი ჯერ "ბი-ბი-სიზე", შემდეგ კი, ინდი-როკზე აქცენტირებულ რადიოსადგურებში გაჟღერდა. მათი წყალობით, სინგლი ბრიტანეთის ეროვნულ ჩარტებში მეოთხე ადგილზე მოხვდა. "ბი-ბი-სის" რადიოს 2003 წლის ბოლოს მონაცემებით, "კინმა" მოიპოვა ტიტული "2004 წლის საუნდი". ბრიტანეთის წამყვანი კრიტიკოსებისა და შოუ-ბიზნესის წარმომადგენლების ვარაუდი გამართლდა - 2004 წელი "კინისთვის" წარმატებული აღმოჩნდა. მაისში გამოცემულ ალბომს წინ უძღოდა სინგლი Somewhere Only We Know (ჩარტებში მესამე ადგილამდე ავიდა), ხმაურიანი სარეკლამო კამპანია და მრავალრიცხოვანი პუბლიკაცია. ალბომის გამოსვლისთანავე გამოხმაურება გაორმაგდა. რეცენზენტები განსაკუთრებულ ყურადღებას ჯგუფის ჰიტების შექმნის პოტენციალზე ამახვილებდნენ და არც კი სჯეროდათ, რომ ალბომი გიტარის გარეშე ჩაიწერა. ჟურნალისტები "კინს" ხან Kid A-ის ეპოქის "რედიოჰედს", ხან "ტრევისს" ადარებდნენ, თუმცა იყვნენ ისეთებიც, ვინც აღიარებდა, რომ ასეთი შთაბეჭდილება ერთი შეხედვით რჩებოდა. თავად მუსიკოსები კი ამბობდნენ: "თუ თქვენ არ მოგწონთ "ქოლდპლეი", და თუ მიგვამსგავსეთ მათ, მოგვეცით შანსი და გაიგებთ, რომ ჩვენ საკუთარ თავს ვგავართ".

შენ სწავლობ სკოლაში და ხარ 11 ან 12 წლის ?
ხარ ჭკვიანი და გამორჩეული სწრაფი აზროვნებით?
არ გეშინია გამოსცადო შენი ინტელექტუალური შესაძლებლობები?
მაშინ, შენ შეგიძლია გახდე გადაცემა ყველაზე ჭკვიანის მონაწილე !

ამისათვის საჭიროა:

ჩვენ ვეძებთ ყველაზე ჭკვიან ბავშვებს ! მონაწილის ანკეტა (შეავსე ყველა გრაფა)

1 სახელი, გვარი და მამის სახელი
2 მისამართი
3 საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი
4 დაბადების თარიღი
5 სკოლა
6 კლასი
7 მშობლის ან მეურვის სახელი, გვარი
8 მშობლის ან მეურვის ხელმოწერა
9 დამატებითი საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი

ყურადღება: კონკურსანტი ბავშვის ასაკი არ უნდა იყოს 2005 წლის 1 იანვრისთვის 11 წელზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს 12-ს. ანკეტა გამოაგზავნეთ მხოლოდ ერთ ეგზემპლარად.

ანკეტა გამოგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე: სამაუწყებლო კომპანია რუსთავი 2, ვაჟა ფშაველას 45, 0177 თბილისი

მოკლედ

ჯამარაული უგუნდოდ დარჩა

გოჩა ჯამარაული დონეცკის "მეტალურგს" დაემშვიდობა.

საქართველოს ნაკრების ერთ-ერთი ლიდერი გოჩა ჯამარაული უგუნდოდ დარჩა. მასა და მის აწ უკვე ყოფილ კლუბს, დონეცკის "მეტალურგს" შორის პრობლემები კარგა ხნის წინათ დაიწყო. "მეტალურგის" უკანასკნელ მატჩებში ჯამარული გუნდის ძირითადი შემადგენლობის მიღმა რჩებოდა. მიუხედავად კლუბის ხელმძღვანელობის განაცხადებებისა, თითქოს "მეტალურგი" ჯამარაულთან გამოთხოვებას არ აპირებდა, ქართველი ფეხბურთელისა და უკრაინული კლუბის გზები მაინც გაიყარა. დონეცკის "მეტალურგის" დატოვების შესახებ თავად გოჩა ჯამარაულმა განაცხადა. მისი თქმით, კლუბთან მისი კონტრაქტი დასასრულს მიუახლოვდა, ახალი ხელშეკრულება კი არ შეუთავაზებიათ. "მეტალურგიდან" ჯამარაულის წასვლა სწორედ ამ მიზეზმა განაპირობა.

შეგახსენებთ, რომ დონეცკის "მეტალურგის" შემადგენლობაში ჯამარაული ორწელიწადნახევრის განმავლობაში თამაშობდა და თავის დროზე ამ გუნდის კაპიტანიც იყო. უკრაინული და რუსული პრესის ცნობით, ჯამარაულის გადაბირებით ერთ-ერთი უკრაინული კლუბია დაინტერესებული და ფეხბურთელიც სწორედ ამ წინადადების მოლოდინშია.

აღნიშნული პრობლემების გამო უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში ჯამარაულს წესიერად არ უვარჯიშია. ამიტომ 17 ნოემბერს დანიისა და საქართველოს ნაკრებთა მატჩში მისი თამაში სათუოა. თუმცა, თავად ფეხბურთელის განცხადებით, ნაკრებიდან წასვლას ჯამარაული არ გეგმავს.

დაჯილდოება

ვალი მოხდილია

ბიჭა ბურასაშვილი

თითზე ჩამოსათვლელია ქვეყნები, რომლებმაც ოლიმპიური ჩემპიონებისთვის ისეთი პრემიები დააწესეს, როგორიც საქართველომ. თუმცა, არც ოლიმპიური ჩემპიონები ცვივიან ციდან. ამიტომაცაა, რომ მათ არაადამიანურ შრომას ასე აფასებენ.
გუშინ სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ფულადი ჯილდოები გადაეცათ ათენის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონებსა და პრიზიორებს.

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

სახელმწიფომ ოლიმპიურ ჩემპიონებსა და პრიზიორებს ვალი გადაუხადა.

წლეულს, აგვისტოში, ქართული სპორტის გულშემატკივარმა არაერთი დაძაბული დღე გადაიტანა. საქართველომ ორ ასეულ ქვეყანას ორი ოქროსა და ორი ვერცხლის მედალი გამოჰგლიჯა. ათენში გამგზავრებამდე ქვეყნის წინა ხელისუფლება ოლიმპიელებს შეჰპირდა, მედლებს უცილებლად დაგიფასებთო. პირობა ასეთი იყო: ოქროსთვის 50, ვერცხლისთვის 30 და ბრინჯაოსთვის 20 ათასი დოლარის ეკვივალენტი ლარებში.

გუშინ საქართველოს ძეგლთა დაცვის, კულტურისა და სპორტის სამინისტროში ჩვენს ოთხ ოლიმპიელს - ზურაბ ზვიადაურს, გიორგი ასანიძეს, ნესტორ ხერგიანსა და რამაზ ნოზაძეს ძველი ხელისუფლების მიერ დადებული პირობა ახალმა შეუსრულა. ყველა მათგანს შესაბამისი თანხის ქვითარი საზეიმო ვითარებაში გადასცა მინისტრმა გიორგი გაბაშვილმა. ათენის გმირებს ორიოდე წლის წინათ სპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ შემოღებული "სპორტის რაინდის ორდენებიც" ჩამოჰკიდეს მკერდზე.

სამინისტროს უყურადღებოდ არ დაუტოვებია არც სხვა ოლიმპიელები: თავისუფალი სტილით მოჭიდავეები რევაზ მინდორაშვილი და დავით პოღოსიანი; ბერძენ-რომაელი ირაკლი ჭოჭუა; ძიუდოისტები დავით მარგოშვილი და დავით ქევხიშვილი; მოკრივეები კონსტანტინე კუპატაძე და ნიკოლოზ იზორია. ფულადი პრემიები გადაეცათ ოლიმპიელთა მწვრთნელებს: შოთა ხაბარელს, ბეგი დარჩიასა და ვანო გრიქუროვს (გრიქუროვი გუშინდელ შეკრებაზე არ იყო. ამიტომ მისთვის განკუთვნილი პრემია მის შეგირდს გიორგი ასანიძეს ჩააბარეს). უსაჩუქროდ არც პირადი მწვრთნელები: გუგული აბრამიშვილი, ოთარ ტატიშვილი, ზაზა თურმანიძე, თენგიზ მესხაძე, გურამ მოდებაძე, მარლენ ოსიყმაშვილი, ვილი ხაზაროვი და ზურაბ კახაბრიშვილი გაუშვიათ.

გიორგი გაბაშვილმა დააჯილდოვა აგრეთვე საქართველოს სპორტული მედიცინის ასოციაციის პრეზიდენტი და ოლიმპიური ნაკრების მთავარი ექიმი ზურაბ კახაბრიშვილი.

რაგბი

ქართველებმა სამხრეთ ამერიკაში ზერექაშვილი აღმოაჩინეს

პაატა თოთაძე

სამხრეთ ამერიკიდან დაბრუნებული საქართველოს მორაგბეთა ნაკრები რუსეთთან მოახლოებული მატჩისთვის იწყებს მზადებას. 20 ნოემბერს კრასნოდარში გასამართი მატჩი არაერთი მიზეზის გამო იქნება გამორჩეული. ჯერ ერთი, ამ გუნდების შეხვედრა მუდამ დიდ ინტერესს იწვევს. ამას ემატება ისიც, რომ რუსეთის ნაკრებს ახალი მწვრთნელი ჰყავს. ამდენად, ბორჯღალოსნებს სახეშეცვლილი რუსეთის ნაკრები დაუპირისპირდება. დაბოლოს, ეს მსოფლიოს 2007 წლის შესარჩევი მატჩიცაა და მასში გამარჯვება ამიტომაც არის მნიშვნელოვანი.

"საქართველოს აუცილებლად უნდა მოვუგოთ, თუ მსოფლიო თასზე თამაში გვინდა", - ასეთი განცხადება გააკეთა ცოტა ხნის წინათ რუსეთის ნაკრების ახალმა თავკაცმა იგორ მირონოვმა. მისი ნათქვამი უმალ აიტაცეს რუსული რაგბის მმართველებმა და გულშემატკივრებმა. ერთი სიტყვით, მთელი რუსეთი საქართველოს დასამარცხებლად ემზადება.

მოემზადონ. ჩვენთვის ის უფრო მნიშვნელოვანია, ქართველები როგორ ემზადებიან მომავალი მატჩისთვის. აგერ უკვე რამდენი წელიწადია, რუსები ჩვენს დასამარცხებლად ემზადებიან, მაგრამ ვერ აიხდინეს საწადელი. იმედი გვაქვს, ვერც ამჯერად მოახერხებენ ამას.

როგორ მოიარეს ქართველებმა სამხრეთ ამერიკა? რა სარგებელი მოუტანა ნაკრებს ამ ტურნემ? რატომ დამარცხდნენ ქართველები ორივე მატჩში?

დავიწყოთ იქიდან, რომ ამ მატჩებში წაგება, ძირითადად, ისევ ჩვენი მოთამაშეების ბრალი იყო. "ელემენტარულ შეცდომებს ვუშვებდით. ასეთი შეცდომების შემდეგ ძნელია, წარმატებაზე იფიქრო. ეს გარკვეულწილად გამოუცდელობის ბრალიც იყო, თუმცა, მე ვთვლი, რომ მოთამაშემ ამგვარი შეცდომები არ უნდა დაუშვას", - ჩვენთან საუბარში განაცხადა ნაკრების მწვრთნელმა მალხაზ ჭეიშვილმა. - "ურუგვაისთან მარცხში მსაჯიც წაგვეხმარა. გარდა იმისა, რომ მასპინძლებს ეხმარებოდა ლელოს გატანაში, ჩვენც წამდაუწუმ გვაჯარიმებდა შეტევისას, ხელს გვიშლიდა ლელოს გატანაში. მატჩის ბოლოს მეტოქის ლელოს სიახლოვეს ორჯერ დაინიშნა შერკინება, რომელშიც მასპინძლები ორჯერვე დაჯარიმდნენ, მაგრამ მსაჯმა ტექნიკური ლელო მაინც არ ჩაგვითვალა. ეს რომ ასე იქნებოდა, მოსალოდნელი იყო. ამდენად, ძალიან არც გაგვკვირვებია ეგ ამბავი. მიუხედავად ამისა, ჩვენი შეცდომები რომ არა, მეტოქის დამარცხება მაინც შეიძლებოდა. მგზავრობამაც ძალიან დაგვღალა. ვცდილობდი, მხნედ ვყოფილიყავი, მაგრამ მატჩის წინ ისე ვიყავი, ერთი სული მქონდა, სადმე დამეძინა. წარმოიდგინეთ, ბიჭები როგორ იქნებოდნენ", - აღნიშნა მწვრთნელმა.

მასპინძელთა სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ქართველები მშვენიერ პირობებში აცხოვრეს, სავარჯიშოდაც ჩინებულ მოედანზე შეუშვეს. ეგ იყო მხოლოდ, ბანკეტი გამოუვიდათ, რბილად რომ ვთქვათ, ღარიბული.

აკლიმატიზიციის პრობლემა ჩილეთან მატჩისთვის უკვე აღარ აწუხებდათ ქართველებს, მაგრამ მაინც დამარცხდნენ. აქ უკვე სხვა მიზეზმა იჩინა თავი. ბორჯღალოსნებმა თავიდანვე მოიპოვეს უპირატესობა, სამი ლელოც გაუტანეს მეტოქეს და... "ეტყობა, იფიქრეს, ვიღაც არიფებს ვეთამაშებითო და დაისაჯნენ კიდეც. მეორე ტაიმში ორი ლელო ვაჩუქეთ მეტოქეს. შებოჭვა არ გავუკეთეთ და, დაგვიდებდნენ ლელოს, აბა, რა იქნებოდა", - გვითხრა ჭეიშვილმა.

მთელი ამ ტურნეს შედეგი იყო ის, რომ ნაკრებს ახალი კაცი შეემატა - დავით ზერექაშვილი. მწვრთნელები მისი თამაშით ერთობ კმაყოფილნი დარჩენილან და, ბუნებრივია, რუსეთთან მატჩისთვისაც გამოიძახეს. ნაკრების საბოლოო შემადგენლობა რამდენიმე დღეში გაირკვევა. ეს, ალბათ, ორშაბათისთვის მოხდება, როცა ნაკრებს ფრანგი ლეგიონერები შეუერთდებიან. მწვრთნელებმა 12 მორაგბე გამოიძახეს: შველიძე, აბუსერიძე, ჯიმშელაძე, ჩხაიძე, ზიბზიბაძე, ა. გიორგაძე, ი. გიორგაძე, დათუნაშვილი, ზედგენიძე, მჭედლიშვილი, უდესიანი, მაგრაქველიძე.

გამოძახებულთა შორის იყვნენ ხინჩაგიშვილი, გრეგუარ იაშვილი და ილო მაისურაძეც, მაგრამ ხინჩაგიშვილმა პასპორტი დაკარგა და ახლის აღებას ვერ ასწრებს, ილო მაისურაძეს ტრავმა აქვს, იაშვილი კი სამსახურის გამო ვერ მოდის. გადაწყვეტილი არაა ჯიმშელაძის საკითხიც. მის კლუბს ძალიან უჭირს საფრანგეთის ჩემპიონატში და ქართველის გაშვება ამიტომაც არ სურს. თუ ჯიმშელაძის ჩამოსვლა გამოირიცხა, ათ ნომერზე (თავისუფალი ნახევარმცველის პოზიციაზე) რუსების წინააღმდეგ კიკნაძე ითამაშებს.

კალათბურთი

ერთი კვირის შემდეგ

ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის რეგულარული სეზონი კარგი რამ არის. ექვს დივიზიონში განაწილებული 30 გუნდი ექვსი თვის განმავლობაში 2000-ზე მეტ მატჩს გამართავს იმისთვის, რომ, ვთქვათ, ივნისის ბოლოს ერთმა გადამწყვეტმა ტყორცნამ გამოავლინოს ლიგის გამარჯვებული, რომელსაც ამერიკელები მსოფლიო ჩემპიონს უწოდებენ. კალათბურთელებს არ შეუძლიათ, ყველა შეხვედრაში ასი პროცენტით დაიხარჯონ. ასე რომ იყოს, მაშინ ეს ექვსთვიანი მარათონი დროზე ადრე დასრულდებოდა. თუ ასეა, მაშინ რა აზრი აქვს რეგულარული სეზონის ჩატარებას და რატომ არ იმართება პირდაპირ პლეი-ოფი? იმიტომ, რომ ასობით კალათბურთელმა შეძლოს თავის გამოჩენა. მაგრამ ყველაზე მთავარი ის არის, რომ გულშემატკივრებმა არ დაივიწყონ ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცია. რაში დამჭირდა ამხელა შესავალი? საქმე ის არის, რომ კვირაში ერთხელ მოგაწვდით ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რომელი გუნდია საუკეთესო ლიგაში და რომელმა გუნდმა ჩაატარა ამ კვირას შეხვედრების საუკეთესო სერია. დავიწყებ იმ გუნდებით, რომლებსაც რეგულარული სეზონის დაწყებიდან არც ერთი მატჩი არ წაუგიათ.

სანდრო ნავერიანი

"მაიამი ჰიტი". კობი ბრაიანტისგან გაქცეულმა შაკილ ო`ნილმა, შემთხვევით, საკმაოდ სერიოზული ტანდემი შექმნა დუეინ უეიდთან ერთად. უეიდი ლიგის ერთ-ერთი საუკეთესო სნაიპერია (ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერობით). ერთადერთი, ვინც მას შედეგიანობით ჯობნის, ისევ და ისევ კობი ბრაიანტია. უეიდმა შედეგიანობით გადაუსწრო ისეთ კალათბურთელებს, როგორებიც არიან ალენ აივერსონი, კევინ გარნეტი და დირკ ნოვიცკი. მაიამელებმა სამი მატჩიდან სამივე მოიგეს. ამის მთავარი მიზეზი დუეინ უეიდისა და შაკილ ო`ნილის კარგი თამაშია. მართალია, შაკი ორჯერ უფრო ნაკლებად შედეგიანია, ვიდრე გასულ სეზონში, მაგრამ, როგორც ჩანს, ეს სავსებით საკმარისია იმისთვის, რომ ფლორიდულმა კლუბმა გამარჯვებები მოიპოვოს.

"ფენიქს სანზი". სტივ ნეშს არა აქვს მიზეზი, ჭმუნვით იყოს. რეაქტიული ფლეიმეიქერი ძალიან კარგად გრძნობს თავს ახალ ძველ გუნდში. მან და ფენიქსელთა მწვრთნელმა დ`ანტონიომ კარგად გაუგეს ერთმანეთს, რაც აისახა კიდეც ფენიქსელი მზეების თამაშზე. ნეშის გარდა, "ფენიქს სანზში" არის კალათბურთელი, რომელსაც შეუძლია კარგი გადაცემების გაკეთება. ამარე სტაუდემაირი როგორც შეტევაში, ისე დაცვაშიც კარგად თამაშობს და სულ არ არის გასაკვირი, რომ სამ სასტარტო მატჩში ცენტრის პოზიციაზეც თამაშობს. ამას დაუმატეთ ფლანგებზე კარგად მოთამაშე შონ მერიონი და კვენტინ რიჩარდსონი, რომლებსაც ეხერხებათ ქულების მოგროვება და გადამწყვეტ მომენტში გადამწყვეტი ტყორცნა ან გადაცემა. და, რა თქმა უნდა, აღსანიშნავია ჯო ჯონსონი, რომლის ვარსკვლავიც დღითიდღე უფრო მეტად კაშკაშებს.

"დალას მავერიქსი". მას შემდეგ, რაც "დალას მავერიქსის" ხელმძღვანელობამ სტივ ნეში გუნდიდან გაუშვა და გულშემატკვრებისგან ლანძღვა-გინება მოისმინა, გადაწყდა, რომ მოხეტიალეებს ახალი, სტივ ნეშისნაირი კალათბურთელი სჭირდებოდათ. ეს მარტო იმით არ იყო გაპირობებული, რომ გუნდში გამთამაშებლის დეფიციტი ჰქონდათ, არამედ იმითაც, რომ გულშემატკივარი დაეწყნარებინათ. შედეგად, ტეხასური კლუბის ხელმძღვანელობამ ჯეისონ ტერი შეიძინა. ტერი საკმაოდ შედეგიანი კალათბურთელი აღმოჩნდა. ამასთან, მას შეუძლია, დაეხმაროს თანაგუნდელებს და ქულები მოაგროვებინოს, რაც განახლებულ "დალას მავერიქსში" ერთიორად ფასობს. რაც შეეხება ერიკ დამპიეს, მიუხედავად იმისა, რომ მან ძალიან სარფიანი კონტრაქტი გააფორმა დალასურ გუნდთან, ის არ წყნარდება და ახლა ფარქვეშ იბრძვის. აი, გერმანელმა დირკ ნოვიცკიმ კი შარშანდელ სეზონთან შედარებით უფრო გაზარდა თავისი შედეგიანობა.

"ინდიანა პეისერზი". შარშანდელი რეგულარული სეზონის საუკეთესო გუნდმა დაამტკიცა თავისი მაღალი სტატუსი. ტრავმების ეპიდემიის მიუხედავად, "ინდიანა პეისერზში" გამოჩნდა ძალა, რომელსაც შეუძლია გამარჯვებების მოპოვება. ჯერმაინ ო`ნილისა და რეჯი მილერის ტრავმები რომ არა, ინდიანელთა შედეგიანობა საგრძნობლად გაიზრდებოდა. მას შემდეგ, რაც ო`ნილი და მილერი ფორმაში ჩადგებიან, ჩვენ შეგვიძლება დაბეჯითებით ვთქვათ, რომ აღმოსავლეთ კონფერენციის პლეი-ოფი ძალიან საინტერესო იქნება.

"ტორონტო რეფტორზი". .ეს ის შემთხვევაა, როდესაც არ ითვლი ფულს, არ ფიქრობ კონტრაქტის სარფიანობაზე და ა.შ. ვინს კარტერი ზაფხულში ითხოვდა გუნდიდან წასვლას, მაგრამ არც ერთმა გუნდმა მის მიმართ ინტერესი არ გამოიჩინა. რეგულარული სეზონის დაწყებიდან კი ვინს კარტერმა შარშანდელ სეზონთან შედარებით აშკარად მოუმატა თამაშს და თავის გუნდს გამარჯვებები მოუტანა. მესამე მატჩი, რომელიც "ტორონტო რეფტორზმა" საკუთარ მოედანზე გამართა, "პორტლენდ ტრეილ ბლეიზერსთან" გამარჯვებით დაასრულა. კარტერი კი კანადელთა გამარჯვების მთავარი შემოქმედი იყო. თუმცა, ამ შეხვედრის დროს ტრიბუნები თითქმის ცარიელი იყო. როგორც ჩანს, კანადაში კალათბურთმა პოპულარობა დაკარგა. მეოთხე მატჩი ტორონტოელმა რეპტილიებმა საკრამენტოში, "არცო არენაზე", ადგილობრივ "საკრამენტო ქინგზთან" დათმეს.

"იუტა ჯაზი". როგორც ჩანს, ანდრეი კირილენკოს ძალიან გაუჭირდება ყველა ვარსკვლავის **(ALL STAR)** შემადგენლობაში მოხვედრა, თუმცა, ეს არ უნდა იყოს მისი მთავარი მიზანი. ყველამ კარგად იცის, რომ შარშან ჯაზმენების შედეგიანობას სწორედ ანდრეი კირილენკოს კარგი თამაში განსაზღვრავდა. წლეულს რუსი ლეგიონერი ისევ კარგ შედეგს აჩვენებს. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მისი ბლოქ-შოტების მაჩვენებელი თამაშში საშუალოდ შვიდია. ასეთი შედეგი თვით ჰაკიმ ოლაჯუვონს და დენის როდმანსაც კი შეშურდებოდათ, მაგრამ როდემდე შეძლებს ანდრეი კირილენკო "როიალის თრევას", ამას ვერავინ იწინასწარმეტყველებს. შესაძლოა, ასეთმა თამაშმა რუსი კალათბურთელი სეზონის მეორე ნახევრისთვის ბოლომდე გადაწვას.

შაკილ ო`ნილი და დუეინ უეიდი - "მაიამი ჰიტის" წარმატების მთავარი შემოქმედები.

ინფოთეკა

ფეხბურთი. გერმანიის ბუნდესლიგის ლიდერი "ვოლფსბურგი" მადრიდის "რეალის" ფეხბურთელების გადაბირებით არის დაინტერესებული. საავტომობილო კონცერნ "ფოლკსვაგენის" კუთვნილ კლუბს მადრიდელთა ახალგაზრდა მცველის ალვარო მეხიას იჯარით გადაყვანა სურს. "ვოლფსბურგის" წარმომადგენლები უკვე ეწვივნენ მადრიდს და "რეალის" დუბლშემადგენლობის უკანასკნელ თამაშს მიადევნეს თვალი. მეხიას გარდა, სამეფო კლუბის ნიჭიერმა მცველმა ხავიერ პარედესმაც მიიპყრო გერმანელთა ყურადღება.

■ ■ ■

ფეხბურთი. "ოქროს ბურთის" შარშანდელი მფლობელი, ტურინის "იუვენტუსის" ჩეხი ნახევარმცველი პაველ ნედვედი მიიჩნევს, რომ წლევანდელ "ოქროს ბურთს" ყველაზე მეტად უკრაინელი ანდრეი შევჩენკო იმსახურებს. "ოქროს ბურთს შევჩენკო იმსახურებს. ასეთი რამ იშვიათად ხდება, მაგრამ სავსებით შესაძლებელია, რომ აღმოსავლეთევროპელი ორი ფეხბურთელი ერთმანეთის მიყოლებით გახდეს ამ პრემიის ლაურეატი. შევამ დაიმსახურა ეს. იტალიის ჩემპიონატში შესანიშნავი მცველები თამაშობენ და გოლების გატანა აქ უფრო ძნელია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში", - განაცხადა ნედვედმა ჟურნალ France Football-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში.

■ ■ ■

ფეხბურთი. იტალიური "უდინეზეს" მთავარმა მწვრთნელმა ლუჩანო სპალეტიმ დაადასტურა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ჩეხი ნახევარმცველი მარეკ იანკულოვსკი მომავალი წლის იანვარში დატოვებს მის გუნდს. სპალეტის თქმით, ჩეხი ფეხბურთელის გადაბირებით დაინტერესებული არიან მილანის "ინტერი" და ტურინის "იუვენტუსი", ასევე ლონდონის "ტოტენჰემი".

■ ■ ■

ფეხბურთი. უეფა-ს აღმასრულებელმა კომიტეტმა გამართა სპეციალური სხდომა, რომელიც ახალგაზრდა ფეხბურთელების აღზრდის პრობლემას მიეძღვნა. ევროპის საფეხბურთო კავშირის ჩინოვნიკებმა განიხილეს ის მოთხოვნები, რომელთაც უეფა ევროპულ კლუბებს წაუყენებს და რომლებიც ამა თუ იმ ქვეყანაში აღზრდილი ფეხბურთელებისთვის მშობლიურ კლუბებში თამაშის გარანტიის მიღებას ითვალისწინებენ. "ეს ზომები იმისთვის ტარდება, რომ ადგილობრივ ფეხბურთელებს უკეთესი პირობები შევუქმნათ და კლუბების მიერ უცხოელი მოთამაშეების ყიდვა შევზღუდოთ. ჩვენ უნდა შევქმნათ სისტემა, რომელიც კლუბების აღსაზრდელებს მშობლიურ გუნდებში თამაშის საშუალებას მისცემს. ეს ყველაფერი ეროვნულ ნაკრებებსაც გაუადვილებს საქმეს", - ნათქვამია უეფა-ს ოფიციალურ განცხადებაში.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მადრიდის "რეალის" ოფიციალური ვებ-გვერდი იუწყება, რომ კლუბის ინგლისელმა ნახევარმცველმა დევიდ ბექჰემმა ნეკნის ტრავმა უკვე მოირჩინა. შეგახსენებთ, რომ ამ ტრავმის გამო ბექჰემი ერთი თვის განმავლობაში ვერ ახერხებდა თავისი გუნდის შემადგენლობაში თამაშს. ვებ-გვერდის ინფორმაციით, ბექჰემი უკვე "ალბასეტეს" წინააღმდეგ მომავალ მატჩში შეძლებს მონაწილეობის მიღებას.

■ ■ ■

ფეხბურთი. კოკაინის მიღებისთვის დისკვალიფიცირებული ადრიან მუტუ მომავალი შვიდი თვის განმავლობაში ინგლისის ფეხბურთის ასოციაციის მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ იქნება. ლონდონის "ჩელსის" აწ უკვე ყოფილი თავდამსხმელი ამჟამად ბუქარესტის "დინამოს" შემადგენლობაში ვარჯიშობს, თუმცა, დისკვალიფიკაციის პერიოდში მას მსოფლიოს არც ერთი პროფესიონალური კლუბის რიგებში თამაშის უფლება არა აქვს. გარდა ამისა, ინგლისის ფეხბურთის ასოციაცია ფეხბურთელისგან მოითხოვს, რომ ამ უკანასკნელმა ქვეყნიდან ქვეყანაში თავისი ყოველი გადაადგილების შესახებ მათ აცნობოს. ამასთან, მუტუ ნებისმიერ დროს მზად უნდა იყოს, რომ ასოციაციის მოთხოვნის შემთხვევაში დოპინგ-ტესტი გაიაროს.

■ ■ ■

ფეხბურთი. ინგლისური "მანჩესტერ სიტი" ფინეთის ნაკრებისა და ფრანგული "ოსერის" ნახევარმცველის ტიმუ ტაინიოს შეძენას გეგმავს. "ოსერთან" კონტრაქტი ტაინიოს მიმდინარე სეზონის დასრულებისთანავე უმთავრდება, რის გამოც, მისი გადაბირებით ერთბაშად რამდენიმე ინგლისური კლუბია დაინტერესებული, მათ შორის "ბლექბერნი", "ლივერპული" და "ჩარლტონი". თუმცა, ბრიტანული პრესის ინფორმაციით, "მანჩესტერ სიტის" წინადადება ტაინიოსთვის ყველაზე მომხიბვლელი აღმოჩნდა და მანაც სწორედ "სიტიში" ამჯობინა გადასვლა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. გასულ სამშაბათს "მანჩესტერ იუნაიტედისა" და ინგლისის ნაკრების 19 წლის თავდამსხმელი უეინ რუნი ავტოავარიაში მოყვა. ფეხბურთელის კუთვნილი "კადილაკი" 23-ტონიან სატვირთო მანქანას დაეჯახა. საბედნიეროდ, რუნი საერთოდ არ დაშავებულა. ფეხბურთელი შემთხვევის ადგილიდან მალევე გაუჩინარდა და საკუთარი გუნდის ვარჯიშზე გაეშურა.

■ ■ ■

ფეხბურთი. მადრიდის "რეალის" პრეზიდენტმა ფლორენტინო პერესმა დაადასტურა ბოლო დროს გავრცელებული ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ სამეფო კლუბი იტალიური "რომას" თავდამსხმელის, ანტონიო კასანოს შეძენით არის დაინტერესებული. პერესის თქმით, სავსებით შესაძლებელია, რომ კასანო 2005 წლის ზაფხულში გადაბარგდეს მადრიდში. "რეალის" პრეზიდენტმა ისიც განაცხადა, რომ მისი კლუბი მილანის "ინტერის" ბრაზილიელი ფორვარდის, ადრიანოს შეძენითაც არის დაინტერესებული.

ჭადრაკი

აზმაიფარაშვილი გადადგა!

ზურაბ აზმაიფარაშვილი საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნებზე საკუთარ კანდიდატურას აღარ წამოაყენებს.

გუშინ თანამდებობიდან გადადგა საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის თანაპრეზიდენტი ზურაბ აზმაიფარაშვილი. თუმცა, მისი თქმით, აზმაიფარაშვილი დარჩება ფიდეს ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობაზე და საქართველოს კვლავ წარმოადგენს საერთაშორისო ფედერაციაში.

ზურაბ აზმაიფარაშვილმა თანაპრეზიდენტის პოსტზე რამდენიმე წლის განმავლობაში იმუშავა და მიაჩნია, რომ ამ თანამდებობაზე ყველა რესურსი ამოწურა. საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნები 22 დეკემბერს გაიმართება და ზურაბ აზმაიფარაშვილი არ აპირებს არჩევნებში თავისი კანდიდატურის წამოყენებას. მას მიაჩნია, რომ ქართულ ჭადრაკს ახალმა სახეებმა უნდა უხელმძღვანელონ.

"გადაწყვეტილება გადადგომის შესახებ ერთპიროვნულად მივიღე და არავის გავლენა არ მოუხდენია. თანაპრეზიდენტის პოსტი ჩემი წარმოდგენილია. მე ამ თანამდებობაზე ოთხი წლის განმავლობაში ვიმუშავე და ვფიქრობ, მთელი რესურსები ამოვწურე. უბრალოდ, ველოდებოდი ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნების ვადის დამტკიცებას და რაკიღა ეს ვადა გაირკვა, 22 დეკემბერი, გადავწყვიტე, რომ წასვლის დრო დადგა. ჭადრაკი ახალ სიმაღლეზე ავიდა, ამიტომ ვფიქრობ, დადგა დრო, რომ საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციას ახალმა სახეებმა უხელმძღვანელონ. იმათმა, ვინც ახლებურად აზროვნებს და აქვს ახალი იდეები. საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნებში ჩემს კანდიდატურას აღარ წამოვაყენებ" - განაცხადა ზურაბ აზმაიფარაშვილმა.

ფეხბურთი

მაისურის გახდა თუ ყვითელი ბარათი?

ნინო ტიკარაძე

წავიდა დრო, როცა ფეხბურთელი, მეტოქის კარში გოლის გატანის შემდეგ, გულშემატკივრებისკენ შებრუნდებოდა და მოკრძალებულად უქნევდა მათ ხელს.

ბოლო რამდენიმე წელიწადია, ფეხბურთელები ერთმანეთს ეჯიბრებიან იმაში, თუ ვინ უფრო ორიგინალურად გამოხატავს გატანილით გოლით გამოწვეულ სიხარულს. ზოგი სალტოს აკეთებს, ზოგი გულშემატკივრებისკენ გარბის ყვირილ-ყვირილით, ზოგიც მაისურას იხდის...

სიხარულის სწორედ ამ უკანასკნელმა გამოხატვამ ანუ მაისურის გახდამ დააფიქრა ფიფას ხელმძღვანელობა. რამდენიმე ხნის წინათ მან გარკვეული აკრძალვები შემოიღო ამ საკითხთან დაკავშირებით. ვინც ამ წესებს არ დაემორჩილება, ბუნებრივია, მსაჯისგან ყვითელ ბარათს მიიღებს. და მაინც, რა შემთხვევაში იღებს გოლის გამტანი ფეხბურთელი გაფრთხილებას?

ფიფას წესების მიხედვით, მოედანზე დაუშვებლად ითვლება მაისურის გახდა, რადგან ეს არასპორტულ საქციელადაა მიჩნეული და, შესაბამისად, ფეხბურთელის დაჯარიმებასაც ითვალისწინებს.

თუმცა, ამ წესში ზოგიერთი დეტალი დასაზუსტებელია. მაგალითად, იყო ასეთი შემთხვევა, როცა გოლის გატანის შემდეგ გახარებულმა ფეხბურთელმა მაისურა კი არ გაიხადა, არამედ ამ მაისურით სახე დაიფარა და მსაჯისგან მაინც ყვითელი ბარათი დაიმსახურა. შემდეგ იმავე ფეხბურთელმა სულ სხვა მიზეზით მეორე გაფრთხილება მიიღო და მოედანის დატოვებაც მოუხდა. ალბათ, იტყვით, რომ უსამართლობაა, რაზეც მსაჯი არ დაგეთანხმებათ.

არადა, როგორც გაირკვა, საქმე ასე მარტივადაც არ გახლავთ. ყველაფრის მიზეზი ფიფას მიერ მიღებული კანონის არცოდნა ყოფილა. კანონში კი ვკითხულობთ: გოლის ავტორი ფეხბურთელი, რომელიც მოედანზე მაისურას გაიხდის, მსაჯმა ყვითელი ბარათით უნდა გააფრთხილოს არასპორტული საქციელის გამო. ფეხბურთელმა მოედანზე ზედმეტი ემოციების გამომჟღავნებისგან თავი უნდა შეიკავოს.

აკრძალულია არა მხოლოდ მაისურის გახდა, არამედ ასევე მაისურით სახის დაფარვა, ასევე ის სიტუაცია, როცა ფეხბურთელს მაისურა კისერზე აქვს გადაკიდებული.

ფიფას ზემოხსენებული კანონი 2004 წლის 1 ივლისიდან შევიდა ძალაში და მსოფლიო სპორტის სამყაროშიც აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია.

ლეგენდარულმა ფეხბურთელმა ალან ჰანსენმა, რომელმაც "ლივერპულის" შემდგენლობაში სამგზის მოიპოვა ევროპის ჩემპიონთა თასი, ასეთი კომენტარი გააკეთა: "ჩვენ გვინდა, რომ ფეხბურთი საერთოდ გავათავისუფლოდ ემოციებისგან? გულშემატკივრები იმისთვის ესწრებიან ფეხბურთის მატჩებს, რომ ფეხბურთელთა ემოციები დაინახონ და შეიგრძნონ. ყველამ კარგად ვიცით, რომ მოედანზე გასული ფეხბურთელები ყოველთვის იმას ფიქრობენ, რომ როგორმე მეტოქის კარში გოლი გაიტანონ, ახლა კი იმაზეც უნდა იფიქრონ, რომ გოლის გატანით გამოწვეული სიხარულის გამოხატვის ასეთი უწყინარი ფორმის გამო შეიძლება ყვითელი ბარათიც მიიღონ. ვიცით, რომ წესი წესია და მას ყველა უნდა დაემორჩილოს, მაგრამ ხანდახან საფეხბურთო კანონების შემდგენელებმა რეალობის შეგრძნება არ უნდა დაკარგონ და საღი აზრით იხელმძღვანელონ".

მაგრამ, ასეა თუ ისე, კანონი უკვე დიდი ხანია ამოქმედდა და ფეხბურთელებს ახალი საზრუნავი გაუჩნდათ. ხომ გაგიგონიათ, "სიფრთხილეს თავი არ სტკივაო".

ბოულინგი

ჯანმრთელი სიცოცხლე ჯანსაღი დროსტარებისთვის

ამ ბოლო დროს ბოულინგურმა ასპარეზობებმა ისე იმრავლა, რომ, ალბათ, აჯობებს, დედაქალაქში არსებული ერთადერთი ბოულინგცენტრი ცოტა გაფართოვდეს. ყოველ შემთხვევაში, რაკი ინტერესმა იმძლავრა, ურიგო არ იქნებოდა, რეგიონებშიც გახსნილიყო ბოულინგის სათამაშო არენა. მით უმეტეს, რომ ბათუმში ასეთი მოთხოვნდა უკვე გაჩნდა. ზაფხულში ვფიქრობდი, ბათუმურ ავდარს ბოულიგნური გართობა თუ დაამარცხებს-მეთქი. ერთი სიტყვით, ბოულინგმა მკვიდრად მოიკიდა ფეხი და ნამდვილად იქცა სპორტის საერთო-სახალხო სახეობად.

მანამ, სანამ ბოულინგცენტრების მასშტაბური მშენებლობა დაიწყება, ჩვენ არსებული ბოულინგკლუბის ხშირი სტუმრები ვართ და ბევრჯერ შევსწრებივართ, როგორი ენთუზიაზმით ერთვებიან სხვადასხვა კომპანიის წარმომადგენლები საგანგებოდ მათთვის მოწყობილ შეჯიბრებებში. სულ ახლახან იქ "ავერსი ფარმას" კოლექტივი შეიკრიბა, თუმცა, თამაშის ცოდნით და გამოცდილებით ბევრი მათგანი ვერ დაიკვეხნიდა. ის კი არა, ზოგს ბოულინგი მხოლოდ გართობა ეგონა და, ცოტა არ იყოს, იუკადრისეს კიდეც, როდესაც წესების დაცვისკენ მოუწოდეს. ეტყობა, მათთვის გამართული ბოულინგური შეჯიბრება, რომელიც სიმბოლურ ხასიათს ატარებდა, მართლა არ ჩათვალეს სპორტულ ღონისძიებად.

ასე იყო თუ ისე, სპორტულად თუ არასპორტულად, მხიარულება მაინც გაჩაღდა. ამ შეხვედრის ინიციატივა ეკუთვნის "ავერსი ფარმას" მიერ გამოცემულ ჟურნალ "ჯანმრთელი სიცოცხლის" რედაქციას. ეს შემეცნებით-გასართობი ჟურნალი მიზნად ისახავს საქართველოში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, რაც ნათლად ეხმიანება ჯი ემ სი ჯგუფის დევიზს: "ჯანსაღ გარემოში ჯანსაღი დროსტარება".

ამიტომ გასაკვირი არ უნდა იყოს, რომ ბოულინგურმა გართობამ ავერსელთა დიდი მოწონება დაიმსახურა. საღამოს დამაგვირგვინებელი ეტაპი იყო ტრადიციული ფურშეტი ბოულინგცენტრის მხრიდან. ასეთმა მოლხენამ თვით ყველაზე არასპორტული მონაწილეებიც კი კარგ გუნებაზე დააყენა. მოთამაშეები ერთხმად აღნიშნავდნენ, რომ სამსახურიდან წამოსულებს დაღლილობაც მოეხსნათ და ხალისიც შეემატათ. განწყობის გასაუმჯობესებლად ჯი ემ სი ჯგუფმა კვლავინდებურად მოინდომა და, მიუხედავად იმისა, რომ საღამოზე შეკრებილნი გართობითაც კმაყოფილნი იყვნენ, მცირეოდენი პრიზებიც ჩამოურიგა. ამჯერად საჩუქრების დაწესება დანიური სახლის სახელით ყავა "პელემ" ითავა. მას არც კომპანიები "ნემიროვი" და "ორიფლეიმი" ჩამორჩნენ. ნემიროვის არაყი "პერცოვკა", რომლის სლოგანია "თაფლი და წიწაკა - მხურვალე შეხვედრა", გადაეცა მაქსიმალური ქულის მქონე მოთამაშეს. საღამოს ორგანიზატორები ნატურალური შვედური კოსმეტიკური ფირმა "ორიფლეიმის" სასაჩუქრე ნაკრებით დაჯილდოვდნენ.

როგორც ბოულინგცენტრში შევიტყვეთ, ჟურნალ "ჯანმრთელი სიცოცხლის" მთავარი რედაქტორი თამუნა შარაშენიძე ამ დღეებში დაოჯახდა. ჩვენც ვუერთდებით ჯი ემ სი ჯგუფის მილოცვას და ქალბატონ თამუნას დიდ ბედნიერებას ვუსურვებთ.

კრივი

ხუთი მილიონი ცზიუსთვის

მსოფლიო ჩემპიონს პირველ ქვესაშუალო წონაში კონსტანტინ ცზიუს, რომელმაც ამას წინათ სატიტულო ბრძოლაში შარმბა მიჩელი სამ რაუნდში ტექნიკური ნოკაუტით დაამარცხა, მომდევნო ბრძოლისთვის გასამრჯელოდ 5 მილიონ დოლარზე მეტს სთავაზობენ. თუმცა, მას ამისთვის წონის მომატება მოუწევს.

გასულ უქმეებზე კონსტანტინ ცზიუმ პირველ ქვესაშუალო წონაში მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული დაიცვა და მესამე რაუნდში ნოკაუტი აგემა ამერიკელ შარმბა მიჩელს. ამდენად, ცზიუმ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ თავის წონით კატეგორიაში ღირსეული მეტოქე არ ჰყავს.

ავსტრალიაში ერთ-ერთმა ყველაზე გავლენიანმა კრივის ჩინოვნიკმა, კრივის საერთაშორისო ფედერაციის (IBF) ვიცე-პრეზიდენტმა რეი უიტლიმ ცზიუს ურჩია, მომდევნო ბრძოლაში ძალები მოსინჯოს ამერიკელი კორი სანდერსის წინააღმდეგ, რომელიც 66,68 კილოგრამ წონით კატეგორიაში მსოფლიოს აბსოლუტური ჩემპიონია.

ეს ბრძოლა ადრეც იგეგმებოდა, მაგრამ ცზიუმ არჩია, თავის "მშობლიურ" წონაში შარმბა მიჩელის წინააღმდეგ კიდევ ერთი ბრძოლა ჩაეტარებინა. ამ ბრძოლისთვის მზადება კი თითქმის ორ წელიწადზე გაიჭიმა. სწორედ ეს დრო დასჭირდა ცზიუს იმისთვის, რომ ერთბაშად ორი ტრავმა მოეშუშებინა, რომელიც მას აიძულებდა, მიჩელთან მატჩის ვადა მუდმივად გადაეწია.

უიტლიმ განაცხადა, რომ მისი ინფორმაციით ამერიკელი პრომოუტერი მურად მუჰამადი მზად არის, კონსტანტინს სპინქსთან ბრძოლის სანაცვლოდ 5,4 მილიონი ამერიკული დოლარი გადაუხადოს.

"ეს კოსტიასთვის იდეალური ვარიანტი იქნებოდა, - დარწმუნებულია უიტლი, - ცზიუ აცხადებდა, რომ სურს, გახდეს მსოფლიოს აღიარებული ჩემპიონი კრივში. სპინქსის დამარცხებით კი მას შეუძლია ერთბაშად კრივის სამყაროს სამი უმთავრესი პრიზი მიიღოს. მით უფრო, რომ კორი მიჩელს ჰგავს. ისეთივე სწრაფი, მოუხერხებელი და ჭკვიანი ცაციაა. კოსტიას მარჯვენა ხელი კი, ალბათ, ყველაზე ძლიერ დარტყმას ფლობს პროფესიულ კრივში. ეს კი უტყუარი იარაღია ისეთი მოკრივეების წინააღმდეგ, როგორებიც არიან მიჩელი და სპინქსი".

უფრო მძიმე წონით კატეგორიაში გადასვლის შესახებ ზოგიერთი სპეციალისტიც საუბრობდა. ისინი კონსტანტინს პირადად იცნობენ. მათი თქმით, რინგს მიღმა ცზიუს წონა ხშირად ბევრად აჭარბებდა მის წონით კატეგორიას. როდესაც ცზიუ ბრძოლისთვის ემზადებოდა, მას ყოველთვის სერიოზული ვარჯიში უხდებოდა ზედმეტი წონის დასაკლებად.

სპინქსი ცნობილი სუპერმძიმეწონოსანი მოკრივის ლეონის ვაჟია, რომელმაც 1978 წელს კრივის სამყაროს უდიდესი სიურპრიზი შესთავაზა, როცა ლეგენდარული მუჰამედ ალი დაამარცხა.

თუმცა, ზოგიერთი ცნობის მიხედვით, ცზიუ აპირებს, მოლაპარაკება გამართოს აშშ-ში პოპულარულ კანადელ არტურო გატისთან, რომელიც მსოფლიო კრივის საბჭოს (WBC) ვერსიით მსოფლიო ჩემპიონია 63,5 კგ. წონით კატეგორიაში (კონსტანტინი კი, თავის მხრივ, ამავე ვერსიით მსოფლიოს საპატიო ჩემპიონია).

თუმცა, არც ის არის გამორიცხული, რომ ცზიუს მომავალი მეტოქე თაყვანისმცემლებმა გამოუძებნონ. "მე ყურადღებით ვაკვირდები იმას, თუ რა სურთ ადამიანებს, - ამბობს ცზიუ, - ხშირად ვკითხულობ მათ ნაწერებს ჩემს საიტზე. ბევრს სურს, იხილოს ჩემი ბრძოლა არტურო გატის წინააღმდეგ... ჩვენ ამ კითხვას ჩემი ვებ-საიტის საშუალებით დავსვამთ. ვნახოთ, რას იტყვის გულშემატკივართა უმრავლესობა და შემდეგ დავიწყებთ მოლაპარაკებას პოტენციურ მეტოქეთა ბანაკთან".

კონსტანტინი უკვე დაბრუნდა სიდნეიში და მიჩელთან გამარჯვებაც იზეიმა. ამავე საღამოზე მან მამა ბორისთან ერთად დაარღვია 10-კვირიანი აკრძალვა, რომელიც ლუდის დალევას ეხებოდა.

TV-სპორტი

ხუთშაბათი. 11 ნოემბერი

НТВ+ФУТБОЛ

07:00 NBA TV. "NBA-ს დიდი თამაშები". წელი 1993. აღმოსავლეთ კონფერენციის ფინალი. "NEW YORK KNICKS" - "CHICAGO BULLS". მე-3 მატჩი
09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება
12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 იტალიის ჩემპიონატი. "იუვენტუსი" - "ფიორენტინა"
14:00 შოტლანდიური ლიგის თასი. "გლაზგო რეინჯერსი" - "სელტიკი"
15:45 თავისუფალი დარტყმა
16:00 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი - ესპანეთის ჩემპიონატი. "ხეტაფე" - "ვალენსია"
17:55 უკრაინის ჩემპიონატი. "ობოლონი" - "დინამო". პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (18:45) - თავისუფალი დარტყმა
19:55 "ფეხბურთი ანიდან ჰაემდე"
20:20 "FUTBOL MUNDIAL"
20:50 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:55 საუიკენდო მატჩების ანონსი
21:00 განვლილი კვირის ჰიტ-აღლუმი - ინგლისის ჩემპიონატი. "ტოტენჰემი" - "ჩარლტონი"
22:30 იტალიის ჩემპიონატი. "ინტერი" - "ბოლონია". პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (23:15) - თავისუფალი დარტყმა
00:20 უკრაინის ჩემპიონატი. "მეტალისტი" - "ილიჩევეცი"
02:05 02:05-დან 03:00-მდე შესვენება
03:00 NBA TV - NBA შიგნიდან
03:30 NBA TV - დღიური
04:00 NBA TV. "MIAMI HEAT" - "DALLAS MAVERICKS". პირდაპირი ტრანსლაცია

НТВ+СПОРТ

10:00, 13:00, 18:25, 20:25 პრესცენტრი
10:20 "ქრონიკა"
10:25, 13:15 "ჰარმონიის ფორმულა"
10:45 "კორტი როგორც სცენა". ნინა ტეპლიაკოვის ასი წლის იუბილე
11:30 როდეო. "Bull Riders"
12:15 "სპორტისიმო"
13:35 "ჰოკეი-პლუს"
13:50 სპორტული ტანვარჯიში. მსოფლიო თასის ეტაპი ბელგიაში. დღე პირველი. შესვენებისას (16:00) - პრესცენტრი
17:05 "კეგლის დროა"
17:35 ტრიატლონი. მსოფლიო თასი. გადაცემა იაპონიიდან
18:40 "ჩქაროსნული სამყარო". ტელეჟურნალი
19:10 "მოტოვებული კვირა"
19:55 NBA-ს საკალათბურთო მიმოხილვა
20:40 "ქრონიკა"
20:45 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:50 ჰოკეი. ევროტური. "მეფის" თასი. შვედეთი - რუსეთი. პირდაპირი ტრანსლაცია შვედეთიდან
23:30 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოხილვა
00:00 ახალი ამბები
00:15 ჰოკეი. ევროტური. "მეფის" თასი. ფინეთი - ჩეხეთი

EUROSPORT

10:00 ჩოგბურთი. WTA მსოფლიო ჩემპიონატი აშშ-ში
11:45 ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი 19 წლამდე გოგონებს შორის ტაილანდში
13:00 ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი 19 წლამდე გოგონებს შორის ტაილანდში. პირდაპირი ტრანსლაცია
15:00 ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი 19 წლამდე გოგონებს შორის ტაილანდში
15:45 ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი 19 წლამდე გოგონებს შორის ტაილანდში. პირდაპირი ტრანსლაცია
17:45 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:00 ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი 19 წლამდე გოგონებს შორის ტაილანდში
21:00 სუპერრბოლები გამოსასვლელ დღეებში
22:00 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი. პირდაპირი ტრანსლაცია
01:00 ახალი ამბები
01:15 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი ავსტრალიაში
01:45 მხედრული ორთაბრძოლები. მებრძოლთა კლუბი
03:30 03:30-დან 05:30-მდე შესვენება
05:30 ჩოგბურთი. WTA მსოფლიო ჩემპიონატი აშშ-ში. პირდაპირი ტრანსლაცია

მონოპოლიის ყველაზე საშიში ფორმაა მონოპოლია ინტელექტზე

ყოველ საზოგადოებას კულტურის ღირებულებათა საკუთარი სისტემა აქვს. დღეისათვის ახალ ინდუსტრიულ საზოგადოებაში განსაკუთრებით გაიზარდა განათლების როლი, შემოვიდა კომპიუტერული ტექნიკა, გაჩნდა ინფორმაციის მიღების ახალი წყაროები; მსოფლიო მასშტაბით შეინიშნება საზოგადოების მზარდი რაციონალიზაცია და სწრაფვა მიზანდასახული მართვისა და ორგანიზაციისაკენ. ამავე დროს, ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარეობს ფუნდამენტური ხასიათის ცვლილებები, მკვიდრდება დემოკრატიული ცხოვრების წესი, ყალიბდება საბაზრო ურთიერთობანი და ამასთან ერთად დგება პიროვნების თავისუფლებისა და უფლება-მოვალეობის სამართლებრივი და ზნეობრივი საზღვრების გარკვევის პრობლემა. ადამიანმა დაიწყო ახალი დიალოგი სამყაროსთან და, ბუნებრივია, რომ ამასთან დაკავშირებით მთელი სიმწვავით დადგა განათლების სისტემის სერიოზული რეფორმის საკითხი.

ამრიგად, რეფორმები განათლების სისტემაში სავსებით დროულია და აუცილებელი; გასათვალისწინებელია, აგრეთვე, წამყვანი ქვეყნების მიღწევებიც ამ სფეროში, მაგრამ, ამავე დროს, არ უნდა დაგვავიწყდეს ჩვენი ძველი სისტემის ის კარგი და საუკეთესო ტრადიციები, რომლებიც განაპირობებდნენ ყოველთვის ჩვენი ქვეყნის წინსვლას და მეცნიერულ პროგრესს. ყურადსაღებია ისიც, რომ ბევრი ძალზედ განვითარებული ქვეყანა ნადირობს დღეს ჩვენს განათლების სისტემაში გაზრდილ კადრებზე და, ამ მიზნით, სისტემატურად ცდილობენ ჩვენი სპეციალისტების გადაბირებას. ასე რომ, თუ "ვინმე" უნივერსიტეტდამთავრებულმა ვერ იგრძნო სხვა ქვეყნების მხრიდან ამგვარი ინტერესი, ეს უკვე მისი პირადი პრობლემაა და არა უნივერსიტეტის, თუმცა, ალბათ, ვერც უნივერსიტეტი მოიხსნის მთლიანად პასუხისმგებლობას მის მიერ ზოგჯერ უღირსად და დარღვევებით გაცემული ხარისხების გამო.

უდავოა, რომ ადამიანს დღეს სჭირდება ახალი ცნობიერება და ახალი მსოფლმხედველობრივი ორიენტირი, რათა კარგად დაინახოს და შეაფასოს დღევანდელი საზოგადოებრივი პრაქტიკის მიზნები და ინტერესები, ღირსეულად წარმართოს ბრძოლა საკუთარ სურვილებსა და მოვალეობას შორის და, რაც მთავარია, გონივრულად განსაზღვროს თავისი მოქმედების მიზანი.

ო! მომავალო, იყავი ჩვენზე უკეთესი! - ასეთია უნივერსიტეტის იმ პროფესორ-მასწავლებელთა მოღვაწეობის დევიზი, რომელიც, მიუხედავად ბოლო წლების უკიდურესი გაჭირვებისა, მაინც გმირულად იცავდნენ და მომავალშიც ასევე დაიცავენ უნივერსიტეტის სახელსა და ღირსებას. სრულიად თამამად შეიძლება ითქვას, რომ უნივერსიტეტში არ არსებობს ფაკულტეტი, [illegible] მსოფლიო სტანდარტებისა. ასე რომ, განათლების სისტემაში რეფორმის მაღალ დონეზე ჩასატარებლად და მაღალკვალიფიციური კადრების მოსამზადებლად საჭიროა და აუცილებელი მხოლოდ ერთი: [illegible]

აქედან გამომდინარე, ხაზგასმით უნდა აღინიშნოს, რომ განათლების სისტემის რეფორმის შედეგიანობის ხარისხი მთლიანად დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად ღიად და გამჭვირვალედ ჩატარდება განათლების შესახებ კანონპროექტის განხილვა [illegible] უნდა გაათავისუფლოს პედაგოგი ადმინისტრაციულ-ბიუროკრატიული მართვის სისტემისაგან და მისცეს მას ინიციატივის გამოვლენის უფლება [illegible]

ჩვენი ცხოვრების ძირითადი აზრია, არ დავკარგოთ [illegible]

[illegible] დარჩე სამყაროსადმი ღია და იყო თავისუფალი იმდენად, რამდენადაც ამის უფლებას იძლევა ეროვნული სული, ჩვენი ქვეყნის კულტურა და კონკრეტული ობიექტური პირობები, [illegible]

იაზროვნე და იცოცხლე - ეს არის მთავარი აზრი ცხოვრებისა; [illegible]

უნივერსიტეტს არაფრის არ ეშინია. უნივერსიტეტი მზად არის რეალური რეფორმებისათვის.

გილდა სიხარულიძე

უნივერსიტეტი ილიას სახელსა და სულისკვეთებას შორის

დასავლური შუა საუკუნეების მკვლევარებს განსაკუთრებით აოცებდათ ის ფაქტი, რომ სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის მენტალობა საუკუნეების მანძილზე თითქმის უცვლელი რჩებოდა. მიზეზი მარტივი აღმოჩნდა: სოფლად ბავშვებს ჩვეულებრივ ზრდიდნენ არა მშობლები (რომლებსაც ყანაში უხდებოდათ მუშაობა), არამედ ბებია-ბაბუები, რომლებიც მომავალ თაობას იმ გამოცდილებას უზიარებდნენ, თავის მხრივ, საკუთარი პაპებისა და დიდედებისაგან რომ ჰქონდათ მიღებული. ასე იკარგებოდა ("შუალედური") თაობების მიერ დაგროვილი ცხოვრებისეული გამოცდილება.

ჩვენი აზრით, ეს ამბავი პირდაპირ კავშირშია განათლების რეფორმასთან. ქართული პროფესურის ნაწილი აღშფოთებით შეხვდა უმაღლესი განათლების შესახებ კანონპროექტის 35-ე მუხლს, რომელიც ამბობს, რომ "სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების აკადემიურ, სამეცნიერო და ადმინისტრაციულ თანამდებობებზე არ შეიძლება არჩეულ იქნას 65 წელს მიღწეული პირი". ამ მუხლთან დაკავშირებით აუცილებელია, აღინიშნოს, რომ ის სრულ შესაბამისობაშია ევროპის ქვეყნებში დამკვიდრებულ პრაქტიკასთან - იქ თქვენ ვერ ნახავთ ვერცერთ 65 წლის ასაკს გადაშორებულ პროფესორს ვერც აკადემიურ და ვერც ადმინისტრაციულ თანამდებობაზე (თუმცაღა, ისინი ხშირ შემთხვევაში, უფრო ინტენსიურადაც აგრძელებენ პედაგოგიურსა და სამეცნიერო მოღვაწეობას - რისი შესაძლებლობა მათ ქართული კანონპროექტის მიხედვითაც ექნებათ). მიზეზი: როგორც ყველა სხვა სფეროში, ასევე აკადემიურ სივრცეშიც, უნდა არსებობდეს საპენსიო ასაკი, რომელიც დაარეგულირებს თაობებს შორის მემკვიდრეობის საკითხს და შეუძლებელს გახდის სიტუაციის წარმოქმნას, რომელიც შუა საუკუნეების სოფლებში არსებული ვითარების ანალოგიური იქნებოდა.

ეს მხოლოდ ერთი მაგალითია იმისა, თუ როგორ გულისხმობს განათლების რეფორმის ირგვლივ ატეხილი კამათი გარკვეულ კულტურულ-იდეოლოგიურ წარმოდგენებს. ის კი არა, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ კანონპროექტის კრიტიკოსებს სხვა არაფერი უნდათ, გარდა კულტურულ-იდეოლოგიურ სფეროში ჰეგემონიის მოპოვებისა. ისინი ცდილობენ, საკუთარი თავი ეროვნული ტრადიციების ერთგულ დამცველებად წარმოადგინონ - დამცველებად, რომლებსაც ექსკლუზიური უფლებები აქვთ ამ ტრადიციებზე. ამის ნათელ მაგალითს წარმოადგენს ერთი ოპოზიციური პარტიის ლიდერის მიერ გაკეთებული განცხადება იმის შესახებ, რომ ილია ჭავჭავაძის პროექტს (რომლის ფარგლებშიც, შეიქმნა კანონპროექტი უმაღლესი განათლების შესახებ) მხოლოდ სახელი აქვს ილია ჭავჭავაძის და არა - სულისკვეთება. ამ განცხადების ავტორის მიზანი ცხადია: ილია ჭავჭავაძის სახელის გამოყენებით, მას სურს ქვეყანაში დღეს არსებული საგანმანათლებლო (კერძოდ კი, საუნივერსიტეტო) სისტემის ტრადიციად აღიარება, რომლის ხელის ხლებაც მკრეხელობად ჩაითვლებოდა.

ეს პოზიცია იმდენად იმსახურებს ყურადღებას, რამდენადაც ის, ჯერ ერთი, მცდარია, და მეორეც - რადიკალურად ეწინააღმდეგება ილია ჭავჭავაძის მოღვაწეობის სულისკვეთებას. როგორც გონებამახვილურად შენიშნავდა ჩესტერტონი, ძირშივე ცდებიან კონსერვატორები, რომლებიც თეთრი სვეტის სითეთრის შესანარჩუნებლად ამ სვეტს ხელშეუხებლად აცხადებენ. სინამდვილეში კი სვეტის სითეთრე მხოლოდ მისი რეგულარული შეღებვით შეიძლება შენარჩუნდეს. ასევეა ეროვნული ტრადიციები - მათი გადარჩენისათვის არსებითია მათი მუდმივი განახლება. ყველაზე საინტერესო კი ისაა, რომ ამ იდეაზე სწორედ ილია ჭავჭავაძემ დააფუძნა მთელი თავისი მოღვაწეობა. როგორც ყველას გვახსოვს, ის პეტერბურგიდან დაბრუნებისთანავე რადიკალური ცვლილებების აუცილებლობაზე ლაპარაკობს, რის გამოც, მას იმდროინდელი ქართული საზოგადოების ისეთი ღვაწლმოსილი წარმომადგენლები უპირისპირდებიან, როგორებიც იყვნენ გრიგოლ ორბელიანი თუ ბარბარე ჯორჯაძე. დაპირისპირების მიზეზი კი ილიას პროგრამულ გამონათქვამში უნდა ვეძიოთ: "რაც მამა-პაპას უქნია, ის ჩვენ უნდა ვქნათო, - ეგ ჩინეთის ფილოსოფია არის; თუ მაგას მივყევით, ჩვენც ჩინებსავით შევსდგებით ერთ ალაგზედ და წინ ფეხს ველარ წავსდგამთ".

ილიას მთავარ მიზანს ქვეყნის მოდერნიზაცია წარმოადგენდა. ამ მიზნის განხორციელებას კი "დროის შესაფერი" განათლება ესაჭიროებოდა. განათლების სისტემა, რომლის დამკვიდრებასაც ილია ცდილობდა, მისი თანამედროვე დასავლური სამყაროს მონაპოვარი იყო, და არა - "ეროვნული" თუ "ტრადიციული" (სხვათა შორის, არც ილიას მიერ დაარსებული გაზეთი ან ბანკი ყოფილა ძველთაძველი ქართული ინსტიტუციები). მაგრამ, ტრადიციების მოდერნიზაციით სწორედ ქართული, ეროვნული საქმე კეთდებოდა. სწორედ ქვეყნის მოდერნიზაციის აუცილებლობის გაცნობიერება აძლევს უფლებას განათლების რეფორმაზე მომუშავე ადამიანებს, საკუთარი საქმე ილია ჭავჭავაძის სულისკვეთებას დაუკავშირონ. დღეს ბევრს ლაპარაკობენ კორუფციის აღმოფხვრაზე განათლების სისტემიდან, რაც საუნივერსიტეტო რეფორმის ნეგატიური მიზანია. მაგრამ, კანონპროექტს პოზიტიური მიზანიც აქვს - გახადოს საქართველო ბოლონიის პროცესის ნაწილი. ეს უკანასკნელი კი გულისხმობს უმაღლესი განათლების საერთო ევროპული სივრცის შექმნას სწავლების პროცედურების სტანდარტიზაციის მეშვეობით. განა სადავო შეიძლება იყოს, რომ სურვილი საქართველოს საუნივერსიტეტო სისტემის ჩართვის პროცესში, რომელსაც დღეს 30-ზე მეტი ევროპული ქვეყანა მოუცავს, ილია ჭავჭავაძის სულისკვეთებას გამოხატავს?

ცნობილია, რომ ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემთხვევაში, ადამიანის ფსიქიკა წინააღმდეგობას უწევს გამოჯანმრთელების პროცესს. მიზეზი მარტივია - ორგანიზმი იმდენად ეჩვევა ენერგიის ავადმყოფურ ცირკულაციას, რომ ამ უკანასკნელის ცვლილება, თუნდაც ის ორგანიზმის გამოჯანმრთელებასთან იყოს დაკავშირებული, ფსიქიკას აღარ სიამოვნებს. ანალოგიურადაა ჩვენი განათლების საქმეც. ყველას კარგად მოეხსენება, რომ ქართველი მშობლები სერიოზულ ინვესტიციებს დებენ საკუთარი შვილების განათლებაში. არც ისაა საიდუმლო, რომ ეს ინვესტიციები, უმეტესწილად, სრულიად არ ამართლებს. მაგრამ, განათლებაზე დახარჯული თანხების დინების პერვერსიული არხები (რომლებსაც ფული სახელმწიფო უნივერსიტეტების კორუმპირებულ პროფესორებთან თუ უხარისხო კერძო სასწავლებლების მესვეურებთან მიაქვთ) იმდენად საფუძვლიანადაა გაყვანილი, რომ ამ ფულის ახლებურ, ეფექტიან, კანონშესაბამის, ერთი სიტყვით, ჯანმრთელი მოძრაობის რეგულირებას საზოგადოების გარკვეული ნაწილი მოულოდნელობასთან დაკავშირებული შიშით უცქერს. სწორედ საზოგადოების ამ ნაწილმა (და არა იმათ, ვინც პირადად არის დაინტერესებული კორუფციული სისტემის შენარჩუნებაში) უნდა გააცნობიეროს, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი საკითხი დგას სასწორზე. დღეს ბრძოლა განათლების საბჭოთა სისტემასთან მიმდინარეობს. მას ან რეფორმატორები მოიგებენ, ან ჩვენ ყველანი წავაგებთ.

გიგა ზედანია
სერგო რატიანი
მამუკა ბერიაშვილი

წარმოების განვითარების სიძნელეები ეკონომიკის ტოტალური ლიბერალიზაციის პირობებში

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ ქართულ სინამდვილეში წარმოების განვითარებაზე ძალზე ნეგატიურ ზემოქმედებას ახდენს ეკონომიკის რეგულირების ე.წ. დეფორმირებული საბაზრო მექანიზმი, რაც პრაქტიკულად დასტურდება წარმოების ღრმა კრიზისით, რომელიც 1992 წლიდან დაწყებული დღემდე რადიკალური, მონეტარული რეფორმების მიმდინარეობის მთელი პერიოდის განმავლობაში გრძელდება.

საკმარისია, აღინიშნოს, რომ 2003 წლის სამრეწველო წარმოების მოცულობამ ძირითადი საქმიანობის მიხედვით, 1990 წლის ფაქტიური დონის მხოლოდ 15% შეადგინა, ანუ სამრეწველო საწარმოთა დიდი ნაწილი ამ პერიოდში არ ფუნქციონირებდა ან მუშაობდა ძალზე მცირე დატვირთვით. ამასთან, მომუშავე საწარმოთა მოგება არ აღემატებოდა 3-4%-ს და, აქედან გამომდინარე, ქვეყნის ბიუჯეტმა მთელი შემოსავლების მხოლოდ 8% მიიღო საწარმოო სფეროდან.

გავრცელებული მოსაზრებაა, რომ საქართველოსთვის დამახასიათებელია გარდამავალი ეკონომიკის საწარმოს ტიპი და მისი მართვა პრინციპულად უნდა განსხვავდებოდეს ლიბერალური ეკონომიკის საწარმოს (ე.წ. ამერიკული საწარმოს) მართვისაგან, რომლის მთავარი მიზანი მოგების მაქსიმიზაციაა, ხოლო "ქართული საწარმოს" მართვის მიზანი ამ ეტაპზე მისი გადარჩენა და შენარჩუნებაა. თუ ამ მიდგომას გავიზიარებთ, მაშინ ეს მიდგომა თავისი შინაარსით წინააღმდეგობაშია მსოფლიო ბანკისა და სავალუტო ფონდის ე.წ. "ვაშინგტონის კონსენსუსის" პოსტულატებთან, რომელიც საქართველოს სინამდვილისთვის შემდეგი სამი აუცილებელი მოთხოვნის შესრულებას ითვალისწინებს: 1. ეკონომიკის სრული ლიბერალიზაცია, 2. დაჩქარებული პრივატიზაცია და 3. მკაცრი მონეტარული პოლიტიკა.

როგორია თითოეული ამ მოთხოვნის შესაბამისობა ქვეყნის განვითარების თანამედროვე და სამომავლო ინტერესებთან:

შიდა ბაზარი უცხოური საქონლის ექსპანსიისაგან დაუცველია

ეკონომიკის ლიბერალიზაცია, უპირველეს ყოვლისა, საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობების სრულ გახსნილობაში ვლინდება. ამ მხრივ საქართველოს საზღვრები იმპორტის მანძილებისგან მხოლოდ სატარიფო რეგულირების ამარაა დატოვებული, რაც ამ ტარიფების ძალზე მცირე განაკვეთების გამო ფაქტობრივად სიმბოლური ხასიათისაა (არაფერს ვამბობთ კონტრაბანდაზე) და ვერანაირად ვერ იცავს შიდა ბაზარს უცხოური საქონლის ექსპანსიისაგან.

ამასთან, როგორც ეკონომიკურ თეორიაშია ცნობილი, თუ იმპორტი მოიცავს ქვეყანაში მოხმარებული საქონლის უმრავლეს სახეობას, მაკროეკონომიკური დესტაბილიზაცია გარდაუვალია. ლიბერალური ეკონომიკის ისეთ კლასიკურ ქვეყანაშიც კი, როგორიც არის ამერიკის შეერთებული შტატები, საჭიროების შემთხვევაში შიდა ბაზრის დასაცავად ფართოდ გამოიყენება არასატარიფო რეგულირების ბიუროკრატიული მექანიზმები (ცნობილია, მაგალითად, აშშ-ში კანადური ხორცის, იტალიური მაკარონისა და ზოგიერთი სხვა პროდუქციის იმპორტირებისათვის დამატებითი ბარიერების შექმნის ფაქტები), რასაც, ფაქტობრივად, გვიკრძალავენ და, აქედან გამომდინარე, არამცთუ ახალ საწარმოთა ამუშავებისათვის ხელშეწყობა, არამედ იმ მოქმედ საწარმოთა შენარჩუნებაც შეუძლებელი ხდება, რომლებიც ქვეყანაში იმპორტშემცვლელ პროდუქციას აწარმოებენ და მოსახლეობის დასაქმების რეალური პოტენციალური შესაძლებლობები გააჩნიათ. ეს რომ ასეა, ის ფაქტიც ადასტურებს, რომ ქვეყანაში ახლად დაფუძნებულ ეკონომიკურ სუბიექტთა საქმიანობის ძირითად სახეობებს წარმოადგენს ვაჭრობა და მომსახურება, ძალზე იშვიათად წარმოება.

დღეს ყველა ეთანხმება იმ აზრს, რომ მოცემულ შემთხვევაში აუცილებელია ზომიერი პროტექციონისტური ღონისძიებების განხორციელება, რაც ნიშნავს ეროვნული ეკონომიკის დაცვას სავაჭრო-პოლიტიკური შეზღუდვების გზით, რითაც შევამცირებთ უცხოური საქონლის კონკურენტუნარიანობას სამამულო წარმოებასთან შედარებით და წავახალისებთ მის განვითარებას.

ეს ღონისძიებები, ცხადია, უნდა წარიმართოს მომხმარებელთა ინტერესების მაქსიმალური დაცვით, რათა სამამულო ნაწარმი არ ჩამორჩეს მსოფლიო სტანდარტებს, არ მოხდეს ადგილობრივი ბაზრის გაძვირება.

პროტექციონიზმის მოწინააღმდეგეებს, მათ შორის განსაკუთრებით საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებს, ძირითად არგუმენტად მოჰყავთ თანამედროვე მსოფლიოში მიმდინარე ინტეგრაციული პროცესები, რომელსაც გარდუვლად მივყავართ საყოველთაო გლობალიზაციამდე. გლობალიზაციის თემა ცალკე საუბრის საგანია და მას აქ დაწვრილებით არ შევეხებით. აღვნიშნავთ მხოლოდ, რომ ის რთული და არაერთგვაროვანი შინაარსის მატარებელი პროცესია, რომელიც, ერთი მხრივ, აქტიურად უწყობს ხელს კაცობრიობის მეცნიერულ-ტექნოლოგიურ პროგრესს ადამიანთა ცხოვრების ყველა სფეროში და ძირფესვიანად ცვლის მთელ მის მატერიალურ-ყოფით ბაზას; მეორე მხრივ, მას თან ახლავს მთელი რიგი უარყოფითი მოვლენები, რაც იწვევს ეროვნულ კონკრეტულ უპირატესობათა დეგრადაციას, წარმოების დაცემას, ზრდის ქონებრივ უთანასწორობას (რაც საქართველოს სინამდვილისთვის დღეს, სამწუხაროდ, სახეზე გვაქვს) და ა.შ. ეს კი გვიბიძგებს იქითკენ, რომ მოიძებნოს გზები და საშუალებები ამ პროცესის თანმხლები ნეგატიური შედეგების გასანეიტრალებლად.

ეკონომიკურ თეორიასა და პრაქტიკაში ერთ-ერთ ასეთ ბერკეტად სწორედ პროტექციონიზმი გვევლინება, რომელზეც უარის თქმამ, მართალია, შეიძლება დააჩქაროს საქართველოს მსოფლიო ბაზრის სტრუქტურაში ინტეგრირების პროცესი, მაგრამ ქვეყნის შიგნით გამოიწვიოს სოციალური დაძაბულობის ზრდა, ტრადიციული დარგების მოშლა, საწარმოთა მასიური გაკოტრება და სხვა უარყოფითი შედეგები, რისი რეალური საფრთხე ქვეყანაში პრაქტიკულად არსებობს.

არის თუ არა პრივატიზაცია გამოსავალი?

პრივატიზაციის თაობაზე დღეს ბევრი იწერება. მისი, როგორც საბაზრო ეკონომიკის დამკვიდრების ერთ-ერთი რეფორმისტული ღონისძიების აუცილებლობას არავინ უარყოფს. პრობლემა ძირითადად შეეხება პრივატიზაციის ფორმებსა და მეთოდებს, რომელიც აქამდე გამოიყენებოდა და რომლის მიმართაც საზოგადოებას მკვეთრად გამოხატული უარყოფითი დამოკიდებულება გააჩნია. აქ ჩვენ არაფერს ვამბობთ სახელმწიფო ქონების დასაკუთრების (ქონებრივი გადანაწილების) სამართლიანობასა და კანონიერებაზე, რაც შესაბამისი ორგანოების კომპეტენციას წარმოადგენს. წმინდა ეკონომიკური თვალსაზრისით, სახეზე გვაქვს საბაზრო ეკონომიკის მონეტარისტული მოდელის დოგმატური, მეტისმეტად ხისტი მიდგომა განსახელმწიფოებრიობის პროცესისადმი, რომლის ფარული აზრი იმაში მდგომარეობს, რომ საბაზრო მექანიზმების მოქმედების სიძლიერე ამ შემთხვევაში განიხილება, როგორც უკუპროპორციული სიდიდე ეკონომიკაში სახელმწიფო სექტორის ხვედრითი წონის მიმართ და, აქედან გამომდინარე, შემოთავაზებულია მისი წილის მინიმუმამდე დაყვანის კატეგორიული მოთხოვნა. ჩვენი აზრით, ასეთი მიდგომა არ შეიძლება ცალსახად მისაღები იყოს, რასაც განვითარებული ქვეყნების მაგალითებიც ადასტურებს, კერძოდ, საფრანგეთში სახელმწიფო მონაწილეობს ტელეკომუნიკაციების, ელექტროენერგეტიკის, ქვანახშირის მოპოვების დარგების 75%-ში და ავტომობილების წარმოების 50%-ში. აშშ-სა და იაპონიაში სახელმწიფოს მონაწილეობა აღნიშნულ დარგებში საშუალოდ შეადგენს 25%-ს, ასევე საგრძნობია სახელმწიფოს მონაწილეობა ეროვნული ეკონომიკის ცალკეულ დარგებში გერმანიაში, ინგლისში და სხვა მაღალგანვითარებულ ქვეყნებში, სადაც სახელმწიფო სამეწარმეო საქმიანობა კი არ ზღუდავს, არამედ, პირიქით, ხელს უწყობს კერძო მეწარმეობის განვითარებას, ასრულებს რა მისთვის ე.წ. "შავ სამუშაოს" და ქმნის თანაბარ კონკურენტულ გარემოს.

მიგვაჩნია, რომ საბაზრო ეკონომიკის სწორედ ზემოთ აღნიშნული მონეტარისტული გაგების შედეგად, რომელიც სახელმწიფო საკუთრებისაგან სწრაფად გათავისუფლებას მოითხოვს, გადაიქცა ჩვენს ქვეყანაში პრივატიზაცია საწარმოო სფეროში თვითმიზნურ, ფორმალურ პროცესად (პრივატიზაცია პრივატიზაციისათვის), რასაც წარმოების რაიმე ხელშესახები გარღვევა არ მოჰყოლია. პირიქით, ჯერ კიდევ ათითორმეტი წლის წინ პრივატიზებულ სამრეწველო საწარმოთა უმეტესი ნაწილი დღემდე არ ამოქმედებულა ან ფუნქციონირებს ძალზე მცირე მასშტაბით, ბევრი საწარმო კი საერთოდ აღიგავა პირისაგან მიწისა.

საინტერესოა, აღინიშნოს, რომ ოფიციალური სტატისტიკური მონაცემებით და ექსპერტთა შეფასებებით საქართველოს ეკონომიკის კერძო სექტორში უკანასკნელ პერიოდში იქმნება ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტის 80%-ზე მეტი (დამატებული ღირებულების, აქციზებისა და იმპორტის გადასახადების გარეშე), ხოლო პრივატიზებულ ობიექტთა 70-75% უკეთ მუშაობს, ვიდრე პრივატიზაციამდე. ეს თავისთავად კარგი შედეგია, თუმცა იგი ძირითადად მოიცავს ვაჭრობისა და სერვისის სფეროს. რაც შეეხება მრეწველობას, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, პრივატიზაციის პროცესს ჯერჯერობით ამ სფეროში არსებითი გარდატეხა არ შეუტანია. ასეთ პირობებში უპირველესი მნიშვნელობის საკითხს ისევ და ისევ წარმოადგენს ამ პროცესში გამოყენებული ფორმებისა და მეთოდების ავ-კარგიანობა, რაც განსაკუთრებით აქტუალურია დღეს, როდესაც ქვეყანაში დაიწყო პრივატიზაციის ახალი, ფართომასშტაბიანი ეტაპი.

ამ თვალსაზრისით, განვლილი პერიოდის გამოცდილებიდან გამომდინარე, რომელმაც გვიჩვენა წინა წლებში გამოყენებული პრივატიზაციის ფორმების არაეფექტურობა (განსაკუთრებით ნულოვანი აუქციონებისა და საპრივატიზაციო ვალდებულებებით მართვის უფლებით საწარმოთა გადაცემის), ჩვენი აზრით, არ შეიძლება ცალსახად მივანიჭოთ უპირატესობა რომელიმე სხვა მეთოდის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში, რეალურად უნდა მივიღოთ იმის გარანტია, რომ საპრივატიზაციო საწარმოებს გამოუჩნდებიან სწორედ სამეწარმეო საქმიანობით დაინტერესებული მეპატრონეები და არა შემთხვევითი მყიდველები, რათა შენარჩუნდეს მათი პროფილი, სამუშაო ადგილები და რეალიზებულ იქნეს პრივატიზაციის პროცესთან დაკავშირებული სხვა აუცილებელი მოთხოვნები.

უნდა შეიცვალოს თუ არა "ძვირი" ფულის პოლიტიკა

დაბოლოს, რაც შეეხება მკაცრ მონეტარული პოლიტიკის კიდევ ერთ გამოვლინებას - ე.წ. "ძვირი" ფულის პოლიტიკას, რომელიც წლების განმავლობაში ხორციელდებოდა საქართველოში მიმოქცევაში ფულის მასის ხელოვნური შეზღუდვით.

აღნიშნული პრაქტიკა არ შეიძლება მისაღებად მივიჩნიოთ, რამდენადაც ის მართალია, გარკვეულწილად აჩერებს ინფლაციას, მაგრამ იწვევს რეალურ ეკონომიკურ სექტორში ფულის მასის მწვავე დეფიციტს და შედეგად ქვეყანაში ეკონომიკური ზრდის სერიოზულ შემაფერხებელ ფაქტორად გვევლინება.

ჩვეულებრივად მიღებულია, რომ ფულის მასის ოპტიმალურობა მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში უნდა შეფასდეს. განვითარებულ ქვეყნებში მიმოქცევაში არსებული ფულის რაოდენობა მთლიანი შიდა პროდუქტის 50%-ს აღწევს, ხოლო ზოგიერთ ქვეყანაში აღემატება კიდეც მას. საქართველოსთვის კი ეს მაჩვენებელი 5,7%-ის ფარგლებში მერყეობს, ანუ საშუალო ნორმასთან შედარებით თითქმის 10-ჯერ ნაკლებს შეადგენს. როგორია ამჟამად ფულის მასის ზრდის დინამიკა და რა პერიოდში შეიძლება აღმოიფხვრას არსებული დეფიციტი?

სტატისტიკური მონაცემებით, 2002-2003 წლებში ფულის მასა მიმოქცევაში გაიზარდა 13,4% და შეადგინა 473,2 მილიონი ლარი. შედარებისათვის, ამ პერიოდში მთლიანი შიდა პროდუქტი გაიზარდა 11,1%-ით. მიუხედავად მიმოქცევაში ფულის მასის ასეთი ზრდისა, ამ პროცესს არსებითი გავლენა არ მოუხდენია მიმოქცევაში ფულის მასის დეფიციტის აღმოფხვრაზე. მიგვაჩნია, რომ საქართველოს ეკონომიკისთვის აუცილებელია გარდამავალ პერიოდში განსაკუთრებული, საგანგებო ღონისძიებების განხორციელება, რომელიც უზრუნველყოფს ფულის მასის გადიდებას მიმოქცევაში, რეალური ეკონომიკური სექტორის პოტენციური მოთხოვნებიდან გამომდინარე. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ფულის მასა მიმოქცევაში არ უნდა შეიზღუდოს ცალსახად მხოლოდ მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის ტემპებიდან გამომდინარე (როგორც ამას გვიკარნახებს მონეტარისტული პოლიტიკა), არამედ ამ პროცესის რეგულირება უნდა წარიმართოს მთლიანი შიდა პროდუქტის დაჩქარებული ზრდის აუცილებლობის გათვალისწინებით, რაც, თავის მხრივ, დაკავშირებულია ეკონომიკური აქტიურობის ამაღლებასთან და ამისათვის საჭირო დამატებითი ფულადი რესურსების ჩართვასთან მიმოქცევაში. არსებული მონეტარისტული პოლიტიკის პირობებში კი ეს ამოცანა პრაქტიკულად გადაუწყვეტელია, რამდენადაც, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, მიმოქცევადი ფულის მასის ზრდის ტემპები მიბმულია მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის ტემპებზე, და თუნდაც თეორიულად მისაღებ დროში პრაქტიკულად შეუძლებელია მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდის ისეთი ტემპების მიღწევა, რაც ადეკვატურად უზრუნველყოფდა მიმოქცევაში ფულის მასის ოპტიმალურ მნიშვნელობამდე გაზრდას.

მიგვაჩნია, რომ ამ შემთხვევაში სახელმწიფოს მიერ გამოყენებული უნდა იყოს ფისკალური პოლიტიკის ისეთი ცნობილი ბერკეტები, როგორიცაა სახელმწიფო ხარჯების გადიდება და საგადასახადო განაკვეთების შემცირება, რასაც მიმართავენ კიდეც წარმოების მკვეთრი დაქვეითების პირობებში საბაზრო ეკონომიკის განვითარებული ქვეყნები.

თუ საგადასახადო განაკვეთების შემცირების თვალსაზრისით უკანასკნელ პერიოდში ქვეყანაში უკვე გადაიდგა გარკვეული ნაბიჯები (იმედია, რომ დაწყებული საკანონმდებლო ცვლილებები ბოლომდე იქნება მიყვანილი), ამას ვერ ვიტყვით იმ პროცესების მიმართ, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს მიმოქცევაში ფულის მიწოდებისა და საკრედიტო პოტენციალის გაუმჯობესება, პირიქით, ადგილი აქვს ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის კიდევ უფრო გამკაცრებას, რასაც ადასტურებს დღეისათვის სახელმწიფოს მიერ სახაზინო ვალდებულებების რეალიზაციის ფართო მასშტაბები, კომერციული ბანკების გადიდებული სარეზერვო ნორმები და კომერციულ ბანკებზე გაცემული სესხების ე.წ. მაღალი სააღრიცხვო განაკვეთები, სესხების გაცემის უაღრესად გართულებული პროცედურები და სხვა რეალობები, რაც ხელოვნურად აფერხებს დამატებითი ფულადი რეზერვების შექმნას და მიმოქცევაში ფულის რაოდენობის ზრდას და, საბოლოო ჯამში, ქვეყანაში წარმოების გამოცოცხლებისა და შემდგომი განვითარების პროცესის დაჩქარებას.

ასეთია ზოგიერთი ის ფაქტორი, რომელიც მეტწილ შემთხვევაში გარედან არის თავსმოხვეული და სერიოზულად უშლის ხელს წარმოების და, აქედან გამომდინარე, მთელი ეკონომიკის განვითარებას. ამასთან, ჩვენ კატეგორიულად მიუღებლად მიგვაჩნია საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან კომფრონტაცია, მათგან აღებული ვალდებულებების ხელაღებით იგნორირება, რაც საბიუჯეტო საერთო ეკონომიკური კოლაფსის მიზეზი შეიძლება გახდეს. ხაზს ვუსვამთ ამ ურთიერთობათა კორექტირებისა და შემდგომი მოწესრიგების აუცილებლობას ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების თავისებურებებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის დასაქმებისა და მათი ცხოვრების დონის ამაღლების სასიცოცხლო მოთხოვნების გათვალისწინებით.

ნოდარ ცანავა
ემკ, პროფესორი

ბიძინა გუჯაბიძის დღიურები

ბი, მთამსვლელთა ბანაკები ფერად-ფერადი კარვებით, ცოტა ყირგიზები და კიდევ უფრო ცოტა იურტები.

დასვენების დღეები გვაქვს. ყველაზე სასიამოვნო პროცესი. წევხარ, გძინავს და თან საქმეს აკეთებ - ისვენებ ასვლისთვის!

მე და დათო საკაძეს დასვენება არ დაგვცალდა. დღეს კაშკასუში ბაზრობაა, 60 კმ-ის მოშორებით. ექსპედიციის ხელმძღვანელი დათო ჩანტლაძე ცხვრის ყიდვას გვავალებს (ოშში ნაყიდი ხორცის ნახევარი თოვლში გვქონდა ჩამარხული, ძაღლებმა დაგლეჯილი ტომარა დაგვახვედრეს). მანქანას ვშოულობთ. ყირგიზ მძღოლს დუნია ჰქვია. დანჯღრეულ "კოლხოზნიკს" იდრისა ხერგიანი და ადული გვაქოქინებენ.

კაშკასუს ბაზრობა ლილოს და დეზერტირების ბაზრობასთან ახლოს ვერ მივა, თანაც აქ მხოლოდ ყირგიზები არიან, სამაგიეროდ საკმაოდ აქტიურად გვთავაზობენ ქალებს. ჩვენ ცხვარს ვყიდულობთ, ბაზრობაც მოვიარეთ. უკანა გზაზე დუნია ყველა ნაკადულთან და მდინარესთან აჩერებდა და რადიატორში წყალს ამატებდა, მერე იურტებისკენ გადაუხვია. მაშინვე გამოგვეგებენ ყირგიზები კაციან-ქალიანად, შედარებით სუფთა მდელო ამოვარჩიეთ და წრეზე დავსხედით, ბუზები, ზღმურტლიანი ბავშვები და ძაღლები ბლომად გვეხვია. შუაში პური დაყარეს, ჯამებით ერბო და კაიმაღი ჩამოდგეს, ვედრით კუმისი მოიტანეს და პირველი დიდი ფიალა ტახუს მიაწოდეს. ტახუ გამოცდილი თამადაა, მშვიდობის სადღეგრძელოზე დიდხანს იმჭერმეტყველა, მაგრამ დალევა მაინც მოუწია. მე არ მიშველა ოპერატორობამ და გურულებივით დამაძალეს, თან დააყოლეს, ვინც პირველი არწყევს, 100 დოლარს იხდისო. საკმაოდ გრადუსიანია ცხენის ამჟავებული რძე, შიგ ჩაყრილი ერბოში მოხალული ბალახებით. დათომ სამი დალია, მე ორი "გავქაჩე", დაგვინდეს და გამოგვიშვეს.

ბანაკში ცხვარი მოგვიწონეს, კუმისის დალევისთვის კი ექიმმა დაგვტუქსა. საღამოს თბილისიდან ჩამოდის თამაზ შარაშენიძე. მე და თამაზს ცოტა განსხვავებული აზრი გვაქვს მთაზე, მთამსვლელობაზე. ამიტომ მთაში იშვიათად ვართ ხოლმე ერთად, ბარში კი ვმეგობრობთ, დიდი ამაგი აქვს ჩვენს ოჯახზე, შვილებზე. თამაზს აკლიმატიზაციის ინდივიდუალურ გეგმას ვთავაზობთ, მაგრამ იგი ვახო აბაიშვილთან პოკერის თამაშს ამჯობინებს. ასე გადის რამდენიმე დღე, ისე, ძალიან ხმაურიანი თამაშია პოკერი!

საბაზოში გრძელდება ცხოვრება, მეზობელი მთამსვლელები ზოგი ზევით მიდის, ზოგიც ასვლის მცდელობას ამთავრებს და სახლში ბრუნდება. უმეტესად წვიმს, ღამ-ღამობით თოვს. ვსვამთ, ვჭამთ, გვძინავს, საღამოობით იურტაში ჩვენი გუნდის კონცერტებზე ბლომად მაყურებელი იყრის თავს, რეპერტუარში ძირითადად ქართული ხალხური სიმღერები და ცეკვებია, ისე, უცხოურიც არ გვაკლია. მე და ჩანტლაძეს არ გვამღერებენ. დანარჩენი თითქმის ყველა მღერის და ცეკვავს: პატიკო, ლიკა, გელა, თამაზა, აჩიკო, ნუკრი...

ერთ დღეს ყირგიზებმა კაი ჩასუქებული ზაზუნა დაიჭირეს, გაატყავეს და ჩვენ მოგვართვეს. ლერიმ და ნუკრიმ ჩაიბარეს, დიდხანს ხარშეს, თავისსავე ქონში ჩახრაკეს, ჩემი აჯიკით და ხარჩოს სუნელებით შეაზავეს. პატიკო და აფი საღამომდე აღარ შემოსულან იურტაში. ზაზუნა ყველას არ გვეყოფოდა. ბიჭებს კარგად ავუხსენი თბილისში, ნაგვის ბუნკერებში მაცხოვრებელი ვირთხებისა და ამ ზაზუნების ახლო ბიძაშვილ-მამიდაშვილობა, კონკურენტთა რიცხვი მკვეთრად შემცირდა. დარჩენილმა ხუთმა კაცმა მშვიდად ვისადილეთ!

■ ■ ■

24.07. კარგი ამინდია, იმედი გვაქვს, მორჩა უამინდობა. ავდივართ 4200-ზე. აქ ლოვა გველოდება. ის უკვე მთელი მყინვარის ღირსშესანიშნაობაა და ჩვენც მასპინძლობას გვიწევს. ზემოთ "სკავაროდკაზე" ახლად ჩამოსული უზარმაზარი ზვავები ჩანს. გათენებამდე ვაპირებთ გასვლას, მანამ თოვლი გალღვებოდეს. 4200-ზე ჩვენგან ზურა ასტახიშვილი რჩება, მის ექიმობას შორს აქვს სახელი გავარდნილი. თუ ჰონორარი ნატურით მოითხოვა, მაშინ ბანაკის ალკოჰოლის მარაგს მალე დასჭირდება შევსება. დათო ჩანტლაძე 3800-ზე დარჩა, დანარჩენი ექვსი კაცი ოშში დაბრუნდება და იქიდან გვიგულშემატკივრებს.

■ ■ ■

25.07. დღის პირველ ნახევარშივე ავდივართ 5300-ზე, ყველა კარგად გრძნობს თავს. ცოტა იდრისას სიცხე გვაწუხებს, მაგრამ იდრისი გამოცდილი მთამსვლელია და ვიცით, რომ გუნდს არ დააზარალებს და საკუთარ შესაძლებლობებს კარგად განსაზღვრავს.

■ ■ ■

26.07. ისევ გრძელი გზა, ჯერ 6100-მდე, "რაზდელნაიამდე", მერე გადაღმა ქედზე ვკარგავთ 200 მ-ს და ისევ ზემოთ 6200-მდე. თოკი მხოლოდ პირველ და მეორე ბანაკს შორის არის საჭირო, დანარჩენს უთოკოდ დავდივართ, ყველა თავის შესაფერის ტემპს ირჩევს, ცოტა ყურადღების მიქცევა მხოლოდ ლიკას და ახალგაზრდებს სჭირდებათ. ესენიც პირველ რიგებში არიან და მალე, ალბათ, აქეთ მოგვხედავენ.

დიდხანს და მონდომებით ვთხრით საკარვეებს, თოვლიან ქედზე. აქ მინიმუმ ორი ღამის გათევა მოგვიწევს. ეს იქნება ჩვენი საიერიშო ბანაკი.

■ ■ ■

27.07. მთელი ღამე ძლიერი ქარი ქროდა, ციოდა კარავში. ლიკა მე და ლოვას შორის იწვა, მაინც გვარიანად გაიყინა.

3 საათზე ვიღვიძებთ. აფის კარავი მოშორებით დგას, ქარში ძლივს ვაწვდენთ ერთმანეთს ხმას. მცირე თათბირის შემდეგ მაინც გასვლა გადავწყვიტეთ. დიდი დრო მიაქვს ყინულის დნობას და საუზმის მომზადებას. ცუდად მუშაობს გაზი ამ სიმაღლეზე, კალორიულობა არ ჰყოფნის და ჟანგბადიც აღარ არის კარავში. შესასვლელის შელებისთანავე ქარბუქი უკვე კარავში ტრიალებს, სამაგიეროდ, პრიმუსს ალი ემატება.

ექვსის ნახევარზე თითქმის ყველანი მზად ვართ გასასვლელად, ქარი ისევ ძლიერია, მაგრამ ცა მოჭედილია ვარსკვლავებით. ფანრების მწკრივი ქედზე იწელება.

6400-მდე 2 საათში ავდივართ. გზა საკმაოდ ერთფეროვანია, კარგად გასარჩევი ბილიკი ფირნიან და წვრილ ქვანაყარიან ციცაბო ფერდზე. წინ აფი მიდის, უკან ჩამკეტად გელა მოგვყვება, მე შუაში ვარ. ვხედავ, ლუკამ ჩამორჩენა დაიწყო; წრიაპი გასტეხია. წვრილი თოკით ვახერხებ შეკეთებას, მაგრამ, ალბათ, მაინც გააწვალებს. ცივა, შიშველი ხელები ეწებება რკინას, დიდი ძალისხმევა სჭირდება თითებში გრძნობის აღდგენას.

6400-ის შემდეგ ფართო და მცირე დახრილობის ქედი იწყება. აქ ერთი მიტოვებული და რამდენიმე საღი კარავი დგას. გარეთ წერაყინები, წრიაპები, ჯოხები ყრია, ე.ი. სძინავთ და, ალბათ, არ აპირებენ გამოსვლას.

ინათა. თამაზა ძალიან ჩამოგვრჩა. არ ვდარდობთ - თოვლი ზოგან ძალიან ღრმა არის. ფირნზეც კარგად ჩანს კვალი და, საერთოდ, გზა ძალიან ლოგიკურია. იმედია, უკან დაბრუნებისას შევხვდებით და ერთად დავეშვებით. ქარი ასატანია, მაგრამ ცივა, ბიჭებს შესციებიათ და ფეხზე გაუხდიათ, ერთმანეთს უზელენ. ვთხოვე, მეტი აღარ გაეხადათ, გაეძლოთ და თითების

ნაბიჯის რიტმში ემოძრავებინათ. საერთო ჯამში ნორმალური მდგომარეობაა. უკან დაბრუნების სურვილს ჯერ არავინ გამოთქვამს. ყველა მოძრაობს, ყველა ერთმანეთს ხედავს, ჩაით სავსე თერმოსები ჯერ არ გახარჯულა. იდრისა გვიმტკიცებს, რომ სიცხე არ აქვს, ლიკაც კაცივით მოგვყვება, არ ჩანს მხოლოდ თამაზი.

10 საათისთვის დასავლეთიდან ღრუბელი წამოიშალა, მალე დაიფარა ჩინეთის მწვერვალები, მუსტაკატა, კონგური. ასვლა გრძელდება. უკვე გამოჩნდა მწვერვალი. ორი, ორნახევარი საათი დაგვჭირდება, ალბათ.

გიო ნიგურიანი 19 წლისაა, სასიმაღლო ასვლებისთვის ძალიან ახალგაზრდა, წყნარი და მშვიდია. მთელი ექსპედიციისა და ასვლის განმავლობაში არ ეტყობა დაღლა, სიმაღლე. ეს თურმე გარეგნულად. ისე კი ელანდება, რომ გვერდით მოხუცი ქალი მოჰყვება, ამხნევებს, როგორც კი გაუჭირდება, ზურგჩანთაში ვედროთი ჟანგბადს უსხამს. რას იზამ, სიმაღლეზე ჰალუცინაციები ყველას გვქონია. მთავარია, ასვლა გრძელდება.

12 საათისთვის მწვერვალზე ვგროვდებით გიო, ლერი, ლიკა, იდრისა, აფი, გელა და მე, რამდენიმე წუთით უკან არიან რაჯება (გიორგი), ლუკა და ლოვა, უფრო ქვემოთ, შორს მოჩანს მინდია და ნუკრი, თუ ივლიან, დღის სინათლეზე მოასწრებენ ამოსვლასაც და ბანაკში დაბრუნებასაც. მწვერვალი დიდი ბრტყელი ქედი, ან, უფრო სწორად, უსწორმასწორო პლატოა, ქვებისგან აშენებული პირამიდა რომ არ იყოს, გაჭირდებოდა გამოხატული მწვერვალის არჩევა. ცივა აუტანლად. ღრუბლების გამო თითქმის არაფერია გადასაღები. ვიღებთ სურათებს საქართველოს დროშით, მე კაზინო "აჭარას" დროშაც თან მაქვს.

ვიწყებთ დაშვებას. აფი მწვერვალის მახლობლად ელოდება ზემოთ მიმავლებს, ჩვენ მალევე ვგრძნობთ სიმაღლის დაკარგვით გამოწვეულ უკეთესობას, გონება ნათდება, კოორდინაცია უკეთესია. თბილა, ბოლოს და ბოლოს, თბება ფეხის თითებიც.

თოვლზე ასვლის კვალი კარგად ჩანს, მარშრუტი ტექნიკურად ძალიან მარტივია, ამიტომ ყველა თავისი ტემპით ეშვება. მწვერვალიდან საკმაოდ მოშორებით თამაზი გვხვდება მე და ლიკას, ნელა მოძრაობს, ასეთი ტემპით 6 საათი დასჭირდება მწვერვალამდე. ვუხსნით, რომ ცივი ღამისთევა გარდაუვალია და დაბრუნებას ვურჩევთ, ჩვენამდე იგივე უთხრა იდრისამ, გელამ, გიომ, ლერიმ. ვერ ვაგებინებ, უფრო რადიკალურ ზომებს ვერ ვიღებ, ისედაც 10 წლის წინანდელი წარუმატებლობა მუსტაკატზე ვერ მოუნელებია და დღესაც ჩემს გადაწყვეტილებას აბრალებს. თავს ვანებებთ უშედეგო კამათს და იმედს ვიტოვებ, რომ ლოვა და აფი შეძლებენ მის მიბრუნებას.

ვერ შეძლეს! საღამოსთვის ყველანი 6200-ზე ვიკრიბებით დაღლილები და საღ-სალამათები, თამაზის გარდა. არ გაითვალისწინა 12 კაცის რჩევა, ხვეწნა, მუდარა, ვერ თუ არ გათვალა თავისი შესაძლებლობები. უკვე გაგვიქრა ასვლის სიხარული. კიდევ არ ვიცით, რა გველის წინ. ვიმედოვნებთ, იქნებ ღამით ან დილისთვის მაინც მოახერხოს დაშვება.

კოშმარი ღამეა. თამაზი არ ჩანს. თოვს, არ გვძინავს. ვიცით, როგორი ხანგრძლივია სიკვდილი გამოფიტულობით და სიცივით, სადღაც ქვის ქვეშ მოფარებული, ბოლო წუთებში თითქოს შემთბარი და მერე ჩაძინებული სამუდამოდ.

■ ■ ■

28.07. გუშინ კვირიკობა იყო, დღეისთვის საბაზოში ვფიქრობდით დაშვებას, "ლუკავოია პოლიანაზე". დიდი დღესასწაული გვექნებოდა!

მხედველობა ცუდია. ზემოთ, ქედის ბოლო მოჩანს, 6400. ველოდებით თამაზის გამოჩენას, რაშიც მართლა მაგარია შარაშენიძე, ეს "ცივი ღამისთევებია". პირველი "ცივი ღამისთევა" მეც მაგასთან მქონდა 1987 წელს, ისევ ლენინის პიკზე, მწვერვალის მახლობლად, გამოუცდელი ვიყავი. თამაზი კარგად მეხმარებოდა ამირან დოლიძესთან ერთად გამოქვაბულის გამოთხრაში. 7 კაცზე ორი მოყინული თითით გადავრჩით. მას მერე ჭკუა ვისწავლე. ვცდილობ, გუნდი ერთგვაროვანი თუ არა, დისციპლინირებული მაინც იყოს. თამაზმა კი გააგრძელა "ცივი ღამისთევები". 1997 წელს ტიან-შანზე სამი "ხალოდნი დაირტყა". ესეც თავისებური რეკორდია.

ზემოთ ქედზე წერტილებად ჩანან ქვემოთ მომავალი მთამსვლელები, კისერგაშეშებულები ვიცქირებით კარვებიდან, მაგრამ არც ერთი არ არის თამაზი, სამი ჩეხია და ორიც პოლონელი.

ხდება 11 საათი. მეტი ლოდინი არ შეიძლება. ვემზადებით ზემოთ წასასვლელად აფი, გელა, ლუკა, ლერი და მე, ქვემოთ დაეშვებიან იდრისა, ნუკრი, ლიკა და რაჯება, 6400-ზე რჩება გიო, ლოვა და მინდია. კავშირი ჩვენ ზურა ასტახიშვილთან გვაქვს, ის კი 4200-დან საბაზოში დათო ჩანტლაძეს უკავშირდება. ადვილი წარმოსადგენია, რა დღეში არიან ქვემოთ ჩვენი მეგობრები. ინფორმაციას ყველა რადიოსადგური იღებს, ყველა საბაზო ბანაკი, მოსკვინა, სამხრეთ და ჩრდილო ენილჩეკი, ბიშკეკი, ოში.

მწვერვალის მერე ისევ უკან, მწვერვალისკენ მიბრუნება ძნელი საქმეა. ამინდი ფუჭდება, ჩვენს მდგომარეობას მაშველობაც ამძიმებს. საშინელი ფიქრები და სურათები გვიტრიალებს, როგორ ვიპოვით თამაზს უკეთეს ვარიანტში, როგორ შევფუთავთ და შევინახავთ მომავალი წლისთვის, როგორ დავბრუნდებით თბილისში, შევხვდებით ოჯახს, მის ხუთ გოგოს და მთელი ცხოვრება გაგვყვება ტვირთი, ტკივილი. მეტი აქტიურობით შემეძლო შემეჩერებინა, უკან დამებრუნებინა.

6400-ზე დანგრეული კარავი ცარიელია, უფრო სწორად, თოვლითაა სავსე. ცოტა ზემოთ მეორე კარავიც ცარიელი. მალე მათი პატრონი უნგრელები გვხვდებიან, მწვერვალზე ვერ ასულან, გზაშიც არავინ უნახავთ, რაღაც ხმა კი თითქოს გაუგიათ.

ვაგრძელებთ გზას, ყველა ქვის ქვეშ ვიხედებით, ყველა მოსახვევში გზის დასასრული გველანდება. ახალგაზრდებს - ლერის და ლუკას ვაფრთხილებ, გაყინულის პოვნის შემთხვევაში ემოციებს არ აჰყვნენ, ცივი გონებით იმუშაონ და გააკეთონ მაქსიმუმი, რაც მაშველს ევალება. იმათ კი ვაფრთხილებ, მაგრამ ვატყობ, რომ ძალიან გამიჭირდება, ბევრი მეგობარი მყავს მთაში დაკარგული - 6 კაცი უშბაზე 1984 წელს, მერე დათო ხუციშვილი, ვანო გულედანი და ბევრი უცხოელი, ოღონდ ესენი ჩემს გუნდში არ დაღუპულან, მე არაფრის შეცვლა არ შემეძლო, გუშინ კი ხელში მქონდა წერაყინი (ტროცკიც წერაყინით მოკლეს!). ხა, ხა, ხა...

მარშრუტი მწვერვალამდე უნდა გავიაროთ, მერე, ალბათ, ამ ეტაპზე ძებნას შევწყვეტთ. მწვერვალის ძირს პლატოზე ვდგამთ კარავს, ხუთი კაცი თავბოლოშექცევით ვიკუჭნებით, გაზი ორი ბალონი გვაქვს, კიდევ ერთ ღამისთევას გავუძლებთ.

■ ■ ■

29.07. როგორც კი ინათა, აფი და მე გავდივართ, ბიჭებს კი დახმარებისთვის მზადყოფნას ვავალებთ. სწრაფად ვმოძრაობთ. ჯერ ისევ ჩრდილში ვართ, გათბობას ვერ ვახერხებთ. გუშინწინდელი კვალი წაშლილია, რიგრიგობით ვკვალავთ. მწვერვალამდე რჩება 20 წუთი. უკან ვიხედები, კარავს მზე მისდგომია, ალბათ, უკვე თბილა. პლატოზე, კარვიდან 200 მ-ში, მოყვითალო წერტილია, ქვას ჰგავს, მაგრამ ამ რელიეფზე საეჭვოა, ქვა იყოს, უზარმაზარ თოვლიან პლატოზე მხოლოდ ჩვენი კარავი და ეს წერტილია. რამდენიმე წუთს ვთათბირობთ მე და აფი, ბოლოს ვიყოფით, აფი ზემოთ წავა, მწვერვალზე მოძებნის, მე ქვემოთ, წერტილისკენ. რამდენიმე წუთში კარავთან ვარ, გელას სიტუაციაში ვარკვევ და ქვევით მივდივარ. პლატოს უსწორმასწორობა ხელს მიშლის რამის დანახვაში, კიდევ ერთი შემაღლება. უკვე დარწმუნებული ვარ, ვიპოვი, გული ამოვარდნაზეა, თავს ვამხნევებ, "გაუძელი ბიძინ, მთამსვლელი ხარ, გევალება!", კიდევ რამდენიმე ნაბიჯი და... სასწაული! დაუჯერებელია! თამაზი ფეხზე დგას, ჯოხებს ეყრდნობა. ათიოდე ნაბიჯი გაუვლია ღამის სათევიდან, პლატოს კიდემდე, იქ, სადაც თითქმის 3-კილომეტრიანი კედელია, ოციოდე მეტრი რჩება! "თამაააზ!" - გავკივი ფილტვების დაგლეჯამდე. ამ ხმაში ჩაეტია, ალბათ, ჩემი ბოლო ორი დღის ემოცია. თამაზი გაირინდა, ალბათ, ფიქრობს, ხომ არ მომესმაო! "თამააზ!" სანახევროდ ბრუნდება, ჩემკენ გამოხედვას ვერ ახერხებს, გვერდულად დაეცა თოვლზე და თავი ჩაქინდრა. ზემოთ გავრბივარ, კარვისკენ, შორიდან ვხედავ გელას, ვუსტვენ, ხელებით ვანიშნებ, კარავი აშალონ და დაეშვან ჩემკენ.

ვბრუნდები თამაზთან, ის ისევ გაუნძრევლად იმავე პოზაშია. უხმოდ ვაწვდი თბილ ჩაიან მათარას, სურათებს ვუღებ, ხელის თითებს ვუთვალიერებ, გადარჩენილია! აწი აღარ უნდა მოგვიკვდეს! ვუწესრიგებ ტანსაცმელს, ვუკეთებ სათვალეს. ჩამოდიან ბიჭები. რამდენიმე წუთის მერე აფიც ეშვება. ბედნიერებისგან ველარც ვლაპარაკობთ. აფის რაციას ვთხოვ, ქვემოთაც რომ გადავდოთ ჩვენი სიხარული. აფის რაცია მწვერვალზე დაუკარგავს, ე.ი. ქვემოთ კიდევ დიდხანს ინერვიულებენ. სანერვიულო და სადარდებელი ჩვენც ბევრი გვაქვს. თამაზი უნდა ვაიძულოთ, თავის ფეხით იაროს, ჩვენ ხუთს არ გვეყოფა ძალა, ზურგით ვატაროთ. თუ ვერ ივლის, კარავი უნდა დავდგათ და ბოლომდე ველოდოთ, სხვა ჩვენი მაშველი არავინაა, ძალიანაც რომ მოინდომონ.

პირველი მონაკვეთი აღმართია, ბილიკზე დასაბრუნებელი. არ ვიცი, რამდენი ხანი გრძელდებოდა ეს ასვლა და მერე დაშვება 6200-კენ. მოკლე თოკებში ჩაბმული თამაზი, ზოგჯერ მხრებში შემდგარი, წინ ერთი კვალის გამჭრელი, ხვეწნა-მუდარით, მოფერებით, დაყვავებით, უფრო მეტად ლანძღვა-გინებით - "მოგკლავ, დაგმარხავ! ჩვენს თვალში მაინც მკვდარი ხარ, შენი..." ეს უკვე მაშინ, როცა დავრწმუნდით, რომ აღარაფერი მოუვა და ცოცხალს ჩავიყვანთ. მე პირადად გამიქრა სიბრალულის გრძნობა და დარჩა სიბრაზე გაურკვევლობისა, გაუგებრობისა ამ არამთამსვლელური საქციელის გამო. რამ გამოიწვია ეს, - უპასუხისმგებლობამ თავისი ოჯახის, ჩვენ მიმართ, უცოდინრობამ, გონების დაბნელებამ, ამბიციამ, საკუთარი შესაძლებლობის შეუფასებლობამ. მოკლედ, ყველამ თავის მკვდარს უნდა უპატრონოს და ჩვენც ნაბიჯ-ნაბიჯ ვკარგავთ სიმაღლეს და იმედი გვაქვს, დაღამებამდე მივაღწევთ ბანაკამდე. უკვე ხელს ვეღარ გვიშლის უამინდობა. ახლა ჩვენთვის ყველაფერი სულერთია, მხნედ არის ლუკა და ლერიც, ხუმრობა საქმე არ არის პირველი შვიდათასიანი, პირველი ღამისთევა 6900-ზე, პირველი წარმატებული სამაშველო ოპერაცია.

■ ■ ■

30.07. მესამე ღამისთევა 6400-ზე, ისევ ქარბუქი. დაყოვნება არ შეიძლება, რაც შეიძლება, სწრაფად ქვემოთ; მართალია, ფერდები საზვავეა, მაგრამ ზვავი შეიძლება არ ჩამოვიდეს, აქ დარჩენა კი შეიძლება ცუდად დამთავრდეს. თამაზი ცდილობს, ძალიან არ შეგვაფერხოს. არ გამოსდის, ხშირად ჯდება, წვება, თვლემს, წყალს ითხოვს. დიდი ენთუზიაზმით არა, მაგრამ შეძლებისდაგვარად ვუვლით: ვასვენებთ, ველოდებით, ვუკვალავთ, თოვლს ვუდნობთ, ციცაბო ფერდობებზე ვაცურებთ. 5300-ს ქვემოთ გვხვდებიან პატარ-პატარა ჯგუფები. ჩვენი ამბავი ყველამ იცის, გვილოცავენ გადარჩენას.

4200-ზე ასტახიშვილს უკვე გაშლილი აქვს თავისი აფთიაქი. გულშემატკივარიც ბევრი გვხვდება, გვესალმებიან, გვილოცავენ, ჩაიზე გვეპატიჟებიან.

რამდენიმე წუთის დასვენების შემდეგ თამაზს ცხენზე ვსვამთ, ყველანი ერთად ვეშვებით საბაზო ბანაკისკენ. ბანაკში "რუსთავი 2"-ის ჟურნალისტები ნინო ჯაფიაშვილი და მიშა ნოზაძე ამოსუნთქვის საშუალებას არ მაძლევენ, ცხელ გულზე ბევრ კარგს ვლაპარაკობ და ბევრს - ცუდს, ვულოცავ ახალგაზრდებს, პირველ ქართველ ქალს ლიკა ნოზაძეს შვიდიათასიანზე ასვლას, ვლანძღავ თამაზს თავისი შეცდომებისთვის. სეზონი კი გრძელდება, აგვისტოში ტიან-შანზე გველოდებიან!

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

მნიშვნელოვანი შეტყობინება,
დაკავშირებული ნაწარმის ექსპლუატაციის უსაფრთხოებასთან SONY-ის ფირმის
"KV-32HQ100" და "KV-36HQ100" მოდელის ტელევიზორების მფლობელთათვის

წინამდებარე შეტყობინება ეხება 2003 წლის შემოდგომიდან გაყიდვაში მყოფი SONY-ის ფირმის ტელევიზორების ყველა მომხმარებელს:
KV-32HQ100B\KV-32HQ100E\KV-32HQ100K
KV-36HQ100B\KV-36HQ100E\KV-36HQ100K

კომპანიამ SONY თავისი ნაწარმის ხარისხის კონტროლის მუდმივი პროგრამის მსვლელობისას, ზემოაღნიშნულ ტელევიზორებში აღმოაჩინა ელექტრული ხასიათის გაუმართაობა, რომელიც მოითხოვს დათვალიერებას და აღმოფხვრას უფლებამოსილი სერვის-ცენტრის მიერ.

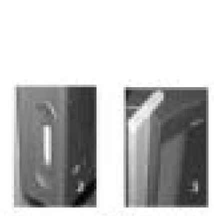

როგორ განვსაზღვროთ მოდელები
ტელევიზორი FD Trinitron WEGA ეკრანით 16:9
პულტი ДУ მოდელი RM 940 (1)
მეხსიერების ბარათის გართვა Memory Stick მარცხენა მხარეს (2)
ეკრანის გვერდებზე ალუმინის სადგამები (3)

თუმცა კომპანიისათვის SONY უცნობია ტელევიზორის გარე ელემენტებზე ქსელური ძაბვის გაჟონვის რისკის განსაზღვრულ ხარისხთან დაკავშირებული კონკრეტული შემთხვევები, გადაწყვეტილ იქნა ჩატარებულიყო ყველა გაყიდული ტელევიზორის პრევენციული დამუშავება.

თუ თქვენ გაქვთ ზემოთ მოყვანილი მოდელებიდან ერთ-ერთი, ჩვენ გირჩევთ გამორთოთ ის ქსელიდან და არ ისარგებლოთ უფლებამოსილი სერვის-ცენტრის მიერ შესაბამისი დამუშავების ჩატარებამდე. გთხოვთ, პირველი ხელსაყრელი შემთხვევისთანავე დაგვიკავშირდეთ ქვემოთ მოყვანილ ტელეფონზე, გვაცნობოთ თქვენი ტელევიზორის მოდელის დასახელება, რომელიც მითითებულია ექსპლუატაციის ინსტრუქციაზე, საგარანტიო ტალონზე ან სავაჭრო ჩეკზე. მოდელის დასახელება მითითებულია აგრეთვე თქვენი ტელევიზორის კორპუსის უკანა ნაწილზე. მაგრამ, ტელევიზორის მძიმე წონის გამო არ გირჩევთ გადაადგილოთ ის დამოუკიდებლად. თუ თქვენ გაქვთ ზემოთ მოყვანილი მოდელებიდან ერთ-ერთი, გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ შემდეგ ტელეფონზე კიევში: **(044) 490-63-09,** ორშაბათიდან კვირის ჩათვლით, 9-დან 20 საათამდე ან მოგვწეროთ ელექტრონული ფოსტით შემდეგ მისამართზე: **CIC.Ukraine@sony.ua**. ჩვენ ჩავიწერთ თქვენს საკონტაქტო ინფორმაციას და ორგანიზებას გავუკეთებთ სერვის-ცენტრის მიერ თქვენი ტელევიზორის მომსახურებას. თქვენი ტელევიზორის დამუშავების პროცედურა უფასოდ ჩატარდება თქვენსავე სახლში, ის მარტივია და დიდ დროს არ წაგართმევთ.

ტელევიზორი სადგამზე

ხაზგასმით აღვნიშნავთ, რომ ეს ინფორმაცია ეხება მხოლოდ შემდეგ მოდელებს: SONY KV-32HQ100 და KV-36HQ100. SONY-ის ტელევიზორების სხვა მოდელები არ საჭიროებს დამუშავებას. ბოდიშს გიხდით შეწუხებისთვის და მადლობას თანამშრომლობისათვის.

კომპანია Sony Overseas SA
წარმომადგენლობა
უკრაინა, 04070
ქ. კიევი, სპასკაიას ქ. №30

Athen
Barcelona
Bari
Berlin
Bilbao
Bologna
Budapest
Dresden
Dublin
Edinburg
Faro
Hamburg
Helsinki
Ibiza
Lisbon
London
Manchester
Madrid
Marseille
Milan
Malaga
Mallorca
München
Nice
Palermo
Palma
Paris
Pisa
Prague
Rome
Sevilla
Stockholm
Thessaloniki
Vienna
Warsaw
Valencia
Venezia
Zurich

KÖLN/BONN — TBILISI

თბილისი - კიოლნი/ბონი

ყოველ ორშაბათს
ST 1140 CGN-TBS 21:30/03:40

ყოველ სამშაბათს
ST 1141 TBS-CGN 04:40/07:05

ერთი გზა 255 EURO
ორი გზა 390 EURO

www.gexx.de

Sheraton Metechi Palace
20, Telavi St.
0209 Tbilisi, Georgia
Tel: +995 32 773171
Fax: +995 32 774171
sales@valley.ge

Flughafen Koeln/Bonn
51147 Koeln, Germany
Fax: +49-2203-54490
Georgien@GermaniaAirline.de

Callcenter: +49 1805 737100

Germania
Germania Fluggesellschaft mbH

TV პროგრამა
11 ნოემბერი

რუსთავი - 2

07.30 დილა მშვიდობისა **08.00** "ტელეღიპუცები" **10.00** სერიალი "ეკლები და ვარდები" **11.00** ხალხის პირისპირ **12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.50** კურიერი **12.20** სერიალი "შეყვარებული ქალები" **13.30** მხ. ფილმი "ტელემაღაზია "ფრანსბუტიკი" **15.25** სერიალი "ზევერლი ჰილზი" **16.30** სერიალი "ეკლები და ვარდები" **17.25** "ტელეღიპუცები" **18.20** "ადამიანი ობობა" **18.55** სერიალი "ზევერლი ჰილზი" **19.40** პატრული **19.50** სერიალი "შეყვარებული ქალები" **22.00** "ვის უნდა 50 ათასი" **23.00** დოკ. ფილმი "ყველაზე მდიდრული სახლები" (ბი-ბი-სი) **00.00** მხ. ფილმი "სისხლიანი კრუიზი". მთ. რ-ში: იურგენ პროხნოვი (18)ყ **02.10** პატრული

პირველი არხი

07.30 ალიონი **09.40** მულტსერიალი "გადაადგილების საშუალებანი" **10.05** "იმღერე რამე" **10.30** მხ. ფილმი "ცეცხლთან თამაში" მე-2 ს. **12.00, 15.00, 20.00, 23.00** მოამბე **12.15** სერიალი **13.00** მიამბეთ თქვენზე **14.00** მოამბე ოსურ ენაზე **14.15** დოკ. ფილმი "ველური კამერები" **15.20** დოკ. ფილმი "ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო" **16.00** მოამბე ინგლისურ ენაზე **16.05** დოკ. სერიალი "დიზაინი" **16.30** "მრავალჟამიერ" **17.00** მულტსერიალი "გადაადგილების საშუალებანი" **17.30** დოკ. ფილმი "ევროპის ახალი სახე" - უნგრეთი **18.00** ვესტნიკი **18.20** სერიალი **19.00** "განათლების პროექტი საქართველოში" **19.40** ბასტი-ბუბუ **21.05** სერიალი **22.00** ღამის მატარებელი **00.00** მხ. ფილმი "შემსრულებელი" (გ)

კავკასია

14.00 მხ. ფილმი "ლეგენდა სიყვარულზე" **15.00** ქართული მუსიკა **17.00, 19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **17.20** სერიალი "მილედი" **19.20** სპექტრი **21.00** მხ. ფილმი "თანამგზავრი" (გ) **23.00, 00.30** ქართული მუსიკა

მზე

08.30 მუსიკა მზეზე **09.00** ტელეჟურნალი "ჰოლივუდი დღეს" **09.30** "გეპატიჟებათ ბარტ ვულფი" **10.00** სერიალი "სინიორ ვიანელო" **10.30** სერიალი "პატარა დიდი ბობი" **11.00, 13.00, 14.00, 16.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **11.10** სერიალი "ჩენტო ვეტრინე" **12.05** კრიმინ. დრამა "სთშ: დანაშაულის ადგილი ლას ვეგასი" **13.05** სერიალი "პოლიციელი ქალები" **14.15** არჩევანის ზღვარზე **15.10** შემეცნებითი პროგრამა "ტაიმსლოტი" **16.05** სერიალი "მარია ემილია" **17.00, 20.00** საინფ. გამოშვება "მზერა" **17.20** სერიალი "პოლიციელი ქალები" **18.20** "გეპატიჟებათ ბარტ ვულფი" **18.50** სერიალი "ჩენტო ვეტრინე" **20.45** სერიალი "სინიორ ვიანელო" **21.15** სერიალი "პატარა დიდი ბობი" **21.45** კრიმინ. დრამა "სთშ: დანაშაულის ადგილი ლას ვეგასი" **22.45** "არჩევანის ზღვარზე" **23.45** მხ. ფილმი "ამბავი საბრალო შეყვარებულებისა" (გ) (მარჩელო მასტროიანი)

მეორე არხი

19.00 საბ. სერიალი "გადაადგილების საშუალებები" **19.25** სერიალი "კარიბის გული" **20.15** "იმღერე რამე" **20.45** ბასტი-ბუბუ **21.00** მრავალჟამიერ **21.25** დოკ. ფილმი "ევროპის ახალი სახე"-უნგრეთი **21.50** "მიამბეთ თქვენზე" **22.15** დოკ. ფილმი "ევროპის ახალი სახე" **22.35** მხ. ფილმი "მოკვეთილი" (გ)

18.00 მინისერიალი "ადვოკატთა ბიურო" მე-4 ს. **19.05** დოკ. ფილმი **20.05** კონცერტი **22.05** მხ. ფილმი "საუზმე ტიფანისთან" (15)

იმედი

07.00 სერიალი "უკიდურესი ზღვარი" **07.30** დოკ. სერიალი "ყველაზე ექსტრემალური" **08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00** ქრონიკა **08.10** "იმედის" დილა **09.20** "დუბლიორი" **10.05** სერიალი "ტყუპები" **11.15** სერიალი "ყავა და ლუდი" **12.20, 03.45** იმედის მელოდიები **12.40, 16.25, 03.15** ტვ-მარკეტი **13.15** მხ. ფილმი "ჯონი მნემონიკი" (გ) (კიანუ რივზი) **15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.45, 22.00, 03.05** ქრონიკა **15.20** სერიალი "ოცნების სანაპირო" **16.40** დოკ. სერიალი "საუკუნის გამოჩენილი ქალბატონები" **17.25** თამაში "ათასიდან ერთი შანსი" **18.05** სერიალი "ტყუპები" **19.55** სერიალი "ოცნების სანაპირო" **20.55** სერიალი "ყავა და ლუდი" **22.50** სერიალი "კექსი დიდ ქალაქში" მე-3 ს. **23.10** "პირველი ნახევარი" **23.40** თამაში "ათასიდან ერთი შანსი" **00.10** მხ. ფილმი "სუპერ ჯაშუში" (12) (ლ. ნილსონი) **02.10** სერიალი "ნეშ ბრიჯესი"

აჭარა

09.00 საინფ. დაიჯესტი **09.20** სათავგადასავლო ფილმი "აგენტი კოდი ბენქსი" **11.00** ისტორიული ფილმი "უკანასკნელი რაინდი" მე-2 ს. **11.30, 14.30, 17.30, 20.30** საინფორმაციო გამოშვება **11.45** ფილმი "უკანასკნელი რაინდი" (გაგრძ.) **12.30** კომედია "ოქროს კერპი" მე-2 ს. **14.05** მუსიკა **14.45** თრილერი "გატაცება 60 წამში" **16.25** მულტფილმი **17.45** მუსიკა **18.00** საინფ. გამოშვება "ნოვოსტი" **18.15** მელოდრამა "ცისფერი მანქანა" **19.40** დოკუმენტური ფილმი **21.00** ბოევიკი "ჰოლივუდელი კოპები" **22.55** მუსიკა **23.30** საინფ. დაიჯესტი **23.45** კომედია "ადაპტაცია"

ОРТ

06.00 "Доброе утро". **09.00, 12.00, 15.00, 18.00** Новости. **09.20, 21.30** Сериал **"МОСКОВСКАЯ САГА". 10.30** Леонид Неведомский в фильме **"ПО ДАННЫМ УГОЛОВНОГО РОЗЫСКА..." 12.20** Сериал **"ЖЕНЩИНЫ В ЛЮБВИ". 13.30** Диснейклуб: "Утиные истории". **13.50** Сериал **"УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 15.20** "Угадай мелодию" **15.50** Сериал **"СТИЛЕТ-2". 17.00** "Пять вечеров". Четверг. **18.20** "Пан или пропал". Поединок с Николаем Фоменко. **19.00** Сериал **"КЛОН". 19.50** Сериал **"УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ". 21.00, 23.30** Время. **22.40** Спецназ. "Засада у "волчьей ямы". **23.50** "Фабрика звезд". **00.10** Ударная сила. "Калашников". **00.40** Владимир Пресняков в программе "Русский экстрим". **01.10** Европейский хоккейный тур. **Сб. России - сб. Швеции**. **02.40** Роджер Мур в комедии **"В ЯБЛОЧКО" 04.30** Сериал **"УБОЙНЫЙ ОТДЕЛ".**

НТВ

06.00 "Сегодня утром". **09.05** Сериал **"МЕРТВЫЕ НЕ ЛГУТ". 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00** Сегодня. **10.20** Криминальная Россия. **10.55** Кулинарный поединок. **11.55** Сериал **"ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ". 13.35** Сериал **"ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА: ГЛАВНЫЙ СВИДЕТЕЛЬ". 14.35** Сериал **"КОДЕКС ЧЕСТИ-2". 15.35** Чрезвычайное происшествие. **16.20** Ток-шоу "Принцип домино". **17.25** Сериал **"СЫЩИКИ-3: ШЕРШЕ ЛЯ БАБУ". 18.35** Чрезвычайное происшествие. **19.40** Сериал **"ГОСПОДА ОФИЦЕРЫ". 20.50** Сериал **"КОДЕКС ЧЕСТИ-2: КОРПОРАЦИЯ"**. Часть 1-я. **22.00** "Страна и мир". **22.40** "К барьеру!" Ток-шоу **00.15** Роб Лоу в остросюжетном фильме **"ДУРНОЕ ВЛИЯНИЕ" 02.20** Бильярд. **03.10** Сериал "Дикий мир. Борьба за выживание: горящее солнце пустыни". **04.10** Сериал **"ЗВЕЗДНЫЕ ВРАТА". 04.55** Сериал **"МОРСКАЯ ПОЛИЦИЯ: СПЕЦОТДЕЛ". 05.40** Чрезвычайное происшествие.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების
ცენტრი „მზიური“
გთავაზობთ:
კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:
- კლავიატურაზე ბეჭდვის ათთითიანი მეთოდი.
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word.
- აღრიცხვა, საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel.
- ლოკალური ქსელი, ინტერნეტი, ელ-ფოსტა.
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.

მისამართი: დ.უზნაძის N70 ტელ:29-48-61
ვებ-გვერდი: WWW.mziuri.ge

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.